

KPSS VATANDAŞLIK ÇÖZÜMLER

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 1

1. Sosyal düzen kuralları, sosyal hayatı düzenlemek amaçlı kurallardır. Bir kısmı manevi müeyyide yani yaptırımlar içerir, bir türü olan hukuk kuralları ise maddi yaptırımlar içerir. Sosyal düzen kuralları;

- Din kuralları
- Ahlak kuralları
 - subjektif ahlak kuralları
 - objektif ahlak kuralları
- Görgü kuralları
- Hukuk kuralları olmak üzere dörde ayrılır.

Tabiat kuralları, sosyal düzen kuralları arasında sayılmaz.

Cevap: C

2. Hukuk kuralları; bireylerin topluma ve devletle olan ilişkilerini düzenleyen, devlet desteğiyle konulmuş ve maddi yaptırımla desteklenmiş yazılı kurallardır. Oysa diğer sosyal düzen kurallarının devletle birey arası ilişkiyi düzenlemek gibi bir fonksiyonu yoktur.

Cevap: D

3. Hukuk kurallarının özellikleri şunlardır:

- Devlet desteği ile konulmuştur yani arkasında kamu gücü vardır.
- Emir ve yasaklar içerir.
- Maddi yaptırımla desteklenmiştir.
- Genel, nesnel, soyut ve kişilik dışı kurallardır.
- Tükenmez, süreklilik arz eder.
- Kural olarak süreli değildir.
- Zamana uyarlınır, değişkendir.
- Sabit kural türü değildir.
- Soyuttur, özel ve kişisel değildir.

Hukuk kurallarını diğer sosyal düzen kurallarından ayıran en önemli özelliği arkasında devlet gücünün bulunması ve yaptırımının maddi olmasıdır.

Cevap: B

4. Hukuk kurallarının özellikleri şunlardır:

- Devlet desteği ile konulmuştur yani arkasında kamu gücü vardır.
- Emir ve yasaklar içerir.
- Maddi yaptırımla desteklenmiştir.
- Genel, nesnel, soyut ve kişilik dışı kurallardır.
- Tükenmez, süreklilik arz eder.
- Kural olarak süreli değildir.
- Zamana uyarlınır, değişkendir.

- Sabit kural türü değildir.
- Somut, özel ve kişisel değildir.

Somut olmayıp soyut olması, belli bir olay ya da kişi için değil meydana gelebilecek olaylar için düşünülmüş olmasıdır.

Cevap: A

5. Ahlak kuralları ikiye ayrılır

Subjektif ahlak kuralları: İnsanın kendisine karşı yükümlülüklerini içeren kurallardır.

Objektif ahlak kuralları: İnsanın topluma karşı yükümlülüklerini içeren kurallardır.

Sorumuzda kişinin vicdanına karşı sorumluluğu ifadesinden dolayı cevabımız subjektif ahlak kuralları olur.

Cevap: D

6. Bu soru tipinde ayırım yaparken objektif ve subjektif ahlak kurallarının mantığına dikkat etmek gerekir. Objektif ahlak kuralları, kişinin topluma karşı sorumluluğunu ifade eder. Yani kişinin toplum baskısından çekindiği için uyduğu kurallardan bahsedebiliriz. Bu durumda verilen ifadelerde -toplum baskısından çekinmek için- toplumun bilebileceği, yerine getirmediğimizde tepki gösterebileceği bir şey olmalıdır. Verilen şıklara bakıldığında verilen söze sadık kalmak gibi bir ifade var. Bir söz verdiksek ve yerine getirmesek karşı taraf bizi hoş karşılamaz. Dolayısıyla bu ifade objektif ahlak kurallarına dahil edilebilir.

Subjektif ahlak kurallarında kişinin kendi vicdanına karşı sorumluluğu göze çarpar. Diğer şıklara baktığımızda karşı tarafın belirleyebileceği şeyler olmadığını fark edebiliriz.

Cevap: D

- 7.
- Emredici hukuk kuralları, hukuk kuralının bir işin yapılmasını veya yapılmamasını emrettiği, aksine işlemin yapılmayacağı herkesin uymakla yükümlü olduğu kurallardır.
 - Yorumlayıcı hukuk kuralları, tarafların kullandığı belirsiz hükümlerin netleştirildiği kurallardır.
 - Tanımlayıcı hukuk kuralları, hukuki bazı ifadelerin açıklandığı kurallardır.
 - Tamamlayıcı hukuk kuralları: taraflar, yaptıkları sözleşmede birinci derecedeki önemli noktalarda anlaşmışlar; ancak sözleşmenin diğer unsurlarını düzenlememişler. Bu noktada eksiklikleri gideren kurallara tamamlayıcı hukuk kuralları denir.

Soru kökümüzde tarafların "tarafların aksini kararlaştırmasının mümkün olmadığı" kurallar dediği için cevabımız emredici kurallar olur.

Cevap: E

8. • Emredici hukuk kuralları, hukuk kuralının bir işin yapılmasını veya yapılmamasını emrettiği, aksine işlemin yapılamayacağı herkesin uymakla yükümlü olduğu kurallardır.
- Yorumlayıcı hukuk kuralları, tarafların kullandığı belirsiz hükümlerin netleştirildiği kurallardır.
- Tanımlayıcı hukuk kuralları, hukuki bazı ifadelerin açıklandığı kurallardır.
- Tamamlayıcı hukuk kuralları: Taraflar, yaptıkları sözleşmede birinci derecedeki önemli noktalarda anlaşmış; ancak sözleşmenin diğer unsurlarını düzenlememiştir. Bu noktada eksiklikleri gideren kurallara tamamlayıcı hukuk kuralları denir.

Görüldüğü gibi taraflar sözleşme yaparken vade olarak ocak ayının ortası gibi bir ifade kullanmış yani eksik bırakmamış. Bu durumda "ocak ayının ortası hangi gün kabul edilmelidir?" sorusu sorun teşkil etmektedir. Böyle bir durumda kanun ifadesi net bir şekilde "ayın ortası ifadesinden 15. günü anlaşılır." diyerek belirsiz bir ifadeyi yorumlamıştır. Cevabımız yorumlayıcı kurallardır.

Cevap: C

9. Hukuk kuralları maddi yaptırımını yani devlet gücüyle desteklenmiş sosyal düzen kuralıdır.

Maddi yaptırım türleri;

- Cebri icra
- Tazminat
- Ceza
- İptal
- Hükümsüzlük
- Özel Müsadere'dir.

Oysa dışlama manevi yaptırımını olan ahlak kurallarının yaptırımını olarak kabul edilebilir.

Cevap: E

10. Yükümlüsü tarafından rıza ile yerine getirilmeyen hakkın, alacaklının talebiyle, devletin yetkili organları eliyle zorla yerine getirilmesine cebri icra denir. "Devlet tarafından zorla yerine getirme" ifadesi bizi cebri icraya götürür. Borcunu ödemeyen birine haciz gelmesi en tipik cebri icra örneğidir.

Cevap: C

11. Hukuk kurallarına uymamanın karşılığı olarak suç karşılığı uygulanan yaptırıma ceza denir. Türk hukuk sisteminde yer alan "ceza" türleri şunlardır;
- ✓ Ağırlandırılmış müebbet hapis
 - ✓ Müebbet hapis
 - ✓ Süreli hapis cezası
 - ✓ Adli ve idari para cezaları
 - ✓ Disiplin cezaları
 - ✓ Ölüm cezası Türk hukuk sisteminden 2004 yılında çıkarılmıştır.

Cevap: E

12. Belli bir statüde olanların, bu statüde öngörülen düzen kurallarına uymaması sonucu verilen cezalara "disiplin cezası" denir. Asker, öğrenci, memur gibi kişilere disiplin cezaları uygulanır.

Disiplin cezası aşamaları şu şekildedir:

- ✓ Uyarma
- ✓ Kınama
- ✓ Aylıktan kesme
- ✓ Kademe ilerlemesinin durdurulması
- ✓ Devlet memurluğundan uzaklaştırılmak

Cevap: C

13. 1982 Anayasasının 125. maddesinde, "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." hükmü yer almakta, 139. maddesinde ise, "Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez. Uyarma ve kınama cezalarıyla ilgili olanlar hariç, disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılmaz." hükmüne yer verilmekteydi. Ancak 2010 yılı değişikliği ile tüm disiplin cezalarına karşı yargı yolu açılmıştır.

Cevap: E

14. Bir kimsenin bir hukuk kuralına veya sözleşmeye aykırı davranması sonucunda, başka bir kişinin "ZARAR" görmesine sebebiyet vermesi halinde bu zararın ödenmesini sağlayan yaptırım türü tazminattır. Tazminat, haksız fiil ya da sözleşmeye aykırılık durumlarında ortaya çıkar, maddi ve manevi olmak üzere iki boyutu vardır. Kanuna göre, para ile ölçülebilen değerler maddi tazminat, hesaplanamayan kayıplar manevi tazminatı oluşturur.

Cevap: D

15. Borçlar Kanununa göre;
- ✓ Değeri hesaplanan zarar çeşitleri maddi zarar olarak nitelendirilir.
 - ✓ Değeri hesaplanamayan zarar çeşidi ise manevi zarardır.

Şıklarda yer alan çalışılmayan süre içindeki gelir kaybı değeri hesaplanabilen bir durum olduğu için maddi zarar kapsamında yer alır.

Cevap: A

16. Bir kimsenin bir hukuk kuralına veya sözleşmeye aykırı davranması sonucunda, başka bir kişinin "ZARAR" görmesine sebebiyet vermesi halinde bu zararın ödenmesini sağlayan yaptırım türü tazminattır.

Cevap: C

17. Tazminat yaptırımını 2 şekilde meydana gelir:
- Haksız fiil
 - Sözleşmeye aykırı davranma

Cevap: B

18. Tarafların yaptığı bir işlem veya eylemin, hukukun gerektirdiği temel şartlara uymaması sonucu mahkeme tarafından geçersiz hale getirilmesi "HÜKÜMSÜZLÜK"tür.

Cevap: C

19. Yapılan bir işlem veya eylemin, hukukun gerektirdiği temel şartlara uymaması sonucu mahkeme tarafından geçersiz sayılması "HÜKÜMSÜZLÜK"tür.

Hükümsüzlük türleri:

- a. Yokluk
b. Butlan
– Mutlak butlan
– Nispi butlan
c. Tek taraflı bağlamazlık

Ancak iptal, hükümsüzlük dışında başlı başına bir yaptırım türüdür.

Cevap: E

20. Hata (yanılma), hile (aldatma), ikrah (korkutma) neticesinde yapılan işlemlerin akıbeti nispi butlandır, yani iptal edilebilirlik. Vesayet makamının izni olmadan yapılan işlemin akıbeti ise tek taraflı bağlamazlıktır. Ancak muvazaalı işlemler, sözleşmenin temel şartlarından biri olan uyumlu irade beyanına aykırılık durumundan dolayı kanuna aykırı kabul edilir ve mutlak butlana tabidir.

Cevap: D

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 2

1. Bir hukuki işlemin ana unsurları veya kurucu unsurları olmaksızın yapılması halinde meydana gelen sakatlığa yokluk denir. Yokluk, yapılan işlemin hukuki açıdan hiç olmamış kabul edilmesidir. Hukuki açıdan hiçbir netice doğurmaz.

Cevap: D

2. Evlenme işleminin kurucu unsurlarından biri evliliğin resmî nikâh memuru önünde yapılmasıdır.

Aynı şekilde taşınmaz satışının tapu dairesinde yapılması kurucu unsurdur.

Bir hukuki işlemin kurucu unsurlarında eksiklik varsa yapılan işlem yokluğa tabidir.

Cevap: C

3. Bir hukuki işlem; emredici hukuk kurallarına, kamu düzenine ve ahlaka aykırı ise ya da konusu imkânsız ise meydana gelen sakatlık hâli mutlak butlandır. Soru girişinde verilen "kurucu unsur" ifadesi bizi yokluğa götürmesin, kurucu unsur eksikliği değil, bu unsurlardan birinin kanuna aykırı şekilde yapılması ifadesi kullanılmış. Bu durumda cevabımız mutlak butlan olur.

Cevap: B

4. Bir hukuki işlemin ana unsurları veya kurucu unsurları olmaksızın yapılması hâlinde meydana gelen sakatlığa yokluk denir. "Yokluk", yapılan işlemin hukuki açıdan hiç olmamış kabul edilmesidir.

Nispi butlan, yapılan işlemin taraflarından birinin işlem sırasında irade sakatlığı hâli olmasıdır.

Bir hukuki işlem; emredici hukuk kurallarına, kamu düzenine ve ahlaka aykırı ise ya da konusu imkânsız ise meydana gelen sakatlık hâli mutlak butlandır.

Soruda kanuna aykırı bir işlem yapıldığından bahsedilmektedir. Dolayısıyla cevap mutlak butlan olacaktır.

Cevap: C

5. Çözüm: Mutlak butlan halleri:

- ✓ Emredici hukuk kurallarına aykırılık
- ✓ Ahlaka aykırılık
- ✓ Kişilik değerlerine aykırılık
- ✓ Muvazaa halleri
- ✓ Şekle aykırılıktır.

İrade sakatlığı halleri nispi butlan kapsamında yer alır.

Cevap: D

6. Bir hukuki işlem; emredici hukuk kurallarına, kamu düzenine ve ahlaka aykırı ise ya da konusu imkânsız ise meydana gelen sakatlık hâli mutlak butlandır.

"Evli kişi ikinci evliliği yapamaz" ifadesi emredici hükümdür. Bu hükme aykırı davranan kişinin ikinci evliliği mutlak butlanla baştan itibaren hükümsüzdür.

Cevap: A

7. Bir hukuki işlem, kanunun öngördüğü şekilde yapılmasına rağmen işleme katılan taraflardan birinde hata, hile, tehdit gibi irade sakatlığı halleri mevcutsa meydana gelen sakatlığa "NİSPİ BUTLAN" denir.

Cevap: E

8. Bir hukuki işlem, kanunun öngördüğü şekilde yapılmasına rağmen işleme katılan taraflardan birinde hata, hile, tehdit gibi irade sakatlığı halleri mevcutsa meydana gelen sakatlık nispi butlan halleridir.

Borçlar Kanunu sözleşmede şekil serbestliği öngörse de bazı işlemleri şekle tabi tutmuştur ve bu şekle aykırı yapılan sözleşme kanuna aykırı yapılmış olacağından mutlak butlan ile baştan itibaren hükümsüzdür.

Cevap: E

9. Yapılan bir sözleşmede taraflardan birinin ayırt etme gücüne sahip olmakla birlikte işlem ehliyetine sahip olamaması sebebiyle işlemin geçersiz sayılmasına "tek taraflı bağlamazlık" denir.

Bu durumda ayırt etme gücüne sahip küçüğün velisinin/vasisinin icazeti gereklidir.

Ancak veli/vasi yapılan işleme onay verirse işlem geçerlidir. Veli/vasi onay vermezse işlem geçersiz hâle gelir.

Cevap: B

10. Hukuk kurallarına aykırı olarak yapılmış idari bir işlemin yetkili mahkemeye başvurulmak şartıyla ortadan kaldırılması sonucu uygulanan yaptırıma "İPTAL" denir. İptal ve hükümsüzlük yaptırımının sorularda karışmaması için idarenin işleminin ortadan kaldırıldığına dikkat ediniz. İdari işlem ortadan kaldırılıyorsa cevabımız iptal yaptırımı olur.

Cevap: A

11. Özel müsadere, ceza hukukunda uygulanan bir yaptırım türüdür. Bir suçun işlenmesinde kullanılan veya delil niteliği taşıyan suç eşyalarına el konulması "özel müsadere" olarak adlandırılır.

Hukukumuzda genel müsadere yer almamaktadır.

Cevap: C

12. Hukukun Kaynakları:

- Yazılı Kaynaklar:
 - Anayasa
 - Kanun
 - ✓ Uluslararası Antlaşmalar
 - ✓ İçtihadı Birleştirme Kararları
 - ✓ Anayasa Mahkemesi Kararları
 - ✓ OHAL CB Kararnamesi
 - CB Kararnamesi
 - Yönetmelik
 - Diğer adsız düzenleyici işlemler
- **Yazısız Kaynaklar:** Örf ve Âdet Hukuku
- **Yardımcı Kaynaklar:** Doktrin (öğreti) ve Yargısal İçtihatlar şeklinde dir.

Cevap: E

13. Normlar hiyerarşisine göre yazılı kuralların sıralaması şu şekildedir:

- Anayasa
- Kanun
 - Uluslararası Antlaşmalar
 - Anayasa Mahkemesi Kararları
 - İçtihadı Birleştirme Kararları
 - OHAL CB Kararnamesi
- CB Kararnamesi
- Yönetmelik
- Diğer adsız düzenleyici işlemler

Cevap: C

14. Anayasamıza göre usulüne uygun olarak yürürlüğe girmiş uluslararası antlaşmalar kanun hükmündedir. Ancak insan hakları söz konusu olduğunda kanun ile uluslararası anlaşma çelişmesi durumunda, milletlerarası antlaşmaların hükümleri esastır.

Cevap: A

15. Uluslararası antlaşmalar yargı denetimi dışındadır. Herhangi bir yargısal denetime tabi tutulmaz.

Cevap: E

16. **Pozitif (müspet) Hukuk:** Bir ülkede belirli bir dönemde yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız tüm kurallara "pozitif hukuk" denir.

Mevzu Hukuk: Bir ülkede yetkili makam tarafından yapılmış, halen yürürlükte olan ve sadece yazılı kuralların oluşturduğu hukuk kurallarına "mevzu hukuk" denir.

Tabii (ideal, doğal) Hukuk: Yürürlükteki hukuka yol gösteren onun nasıl olması gerektiğini ifade eden en mükemmel anlatan kurallardır.

Tarihi Hukuk: Yürürlükten kalkmış olan hukuk kurallarına "tarihi hukuk" denir.

Cevap: A

17. **Pozitif (müspet) Hukuk:** Bir ülkede belirli bir dönemde yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız tüm kurallara "pozitif hukuk" denir.

Mevzu Hukuk: Bir ülkede yetkili makam tarafından yapılmış, halen yürürlükte olan ve sadece yazılı kuralların oluşturduğu hukuk kurallarına "mevzu hukuk" denir.

Tabii (ideal, doğal) Hukuk: Yürürlükteki hukuka yol gösteren onun nasıl olması gerektiğini ifade eden en mükemmel anlatan kurallardır.

Tarihi Hukuk: Yürürlükten kalkmış olan hukuka "tarihi hukuk" denir.

Cevap: B

18. **Pozitif (müspet) Hukuk:** Bir ülkede belirli bir dönemde yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız tüm kurallara "pozitif hukuk" denir.

Mevzu Hukuk: Bir ülkede yetkili makam tarafından yapılmış, halen yürürlükte olan ve sadece yazılı kuralların oluşturduğu hukuk kurallarına "mevzu hukuk" denir.

Tabii (ideal, doğal) Hukuk: Yürürlükteki hukuka yol gösteren onun nasıl olması gerektiğini ifade eden en mükemmel anlatan kurallardır.

Tarihi Hukuk: Yürürlükten kalkmış olan hukuka tarihi hukuk denir. Yürürlükten kaldırılmış ifadesini görmedikçe tarihi hukuk cevabını seçmeyiniz.

Cevap: E

19. **Pozitif (müspet) Hukuk:** Bir ülkede belirli bir dönemde yürürlükte bulunan yazılı ve yazısız tüm kurallara "pozitif hukuk" denir.

Mevzu Hukuk: Bir ülkede yetkili makam tarafından yapılmış ve halen yürürlükte olan ve sadece yazılı kuralların oluşturduğu hukuk kurallarına mevzu hukuk denir.

Tabii (ideal, doğal) Hukuk: Yürürlükteki hukuka yol gösteren onun nasıl olması gerektiğini ifade eden, en mükemmel anlatan kurallardır.

Tarihi(negatif) Hukuk: yürürlükten kalkmış olan hukuka "tarihi hukuk" denir.

Cevap: D

20. Hukukun Kaynakları:

Yazılı Kaynaklar: Anayasa, kanun, CB Kararnamesi, yönetmelik, diğer adsız düzenleyici işlemler

Yazısız Kaynaklar: Örf ve âdet hukuku

Yardımcı Kaynaklar: doktrin=öğreti, yargısal içtihatlar

Cevap: C

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 3

1. Örf ve âdet kurallarının hukuk kuralı olarak uygulanabilmesi için;

- Süreklilik
- Genel kabul görme
- Devlet desteği şarttır.

Temel şart arkasında kamu gücünün bulunması yani devlet desteğidir.

Cevap: C

2. Yazılı ve yazısız kaynakların eksikliği hâli hukuk boşluğu olarak adlandırılır.

Cevap: E

3. Bir hâkim, önüne dava geldiğinde ilk olarak yazılı kaynaklara bakmak zorundadır. Eğer burada herhangi bir hüküm bulunmazsa yazısız kaynaklara bakmak zorundadır. Eğer konuya ilişkin bir hüküm yoksa hukuk boşluğu söz konusudur ve hâkim burada kanun koyucu gibi davranarak hukuk yaratır.

Cevap: C

4. Yasama organının bilmeden, istemeden, yanlışlıkla bıraktığı, öngöremediği boşluk türü "KURAL DIŞI BOŞLUK"tur.

İkiye ayrılır.

- **Açık Boşluk:** Konuya ilişkin uygulanacak bir kuralın bulunmamasıdır.
- **Örtülü Boşluk:** Kanundaki mevcut düzenlemenin tatmin edici bir düzenleme olmaması sonucu ortaya çıkan boşluktur.

Cevap: D

5. Bir hâkim önüne dava geldiğinde ilk olarak yazılı kaynaklara bakmak zorundadır. Eğer burada herhangi bir hüküm bulunmazsa yazısız kaynaklara bakmak zorundadır. Eğer konuya ilişkin bir hüküm yoksa hukuk boşluğu söz konusudur ve hâkim burada kanun koyucu gibi davranarak hukuk yaratır. Ancak ceza hukuku geniş yorumlanamadığından bu dalda hukuk yaratmak mümkün değildir. Hâkimin yarattığı hukuk kuralı bağlayıcı değildir. Kanun niteliği taşımaz.

Cevap: B

6. **Kanun boşluğu:** Somut bir olaya uygulanacak yazılı kuralın olmaması veya eksik düzenlemesidir. Hâkimler somut bir olayla karşılaştığında bakacakları ilk kaynak yazılı kaynaklardır. Olayın çözümüne yönelik yazılı kaynaklarda hüküm yoksa veya eksiklik varsa kanun boşluğu söz konusudur.

Cevap: C

7. **Kural içi boşluk:** Yasama organının bilerek ve isteyerek bıraktığı kanun boşluklarına "kural içi boşluk" denir. Kural içi boşlukta hâkim "TAKDİR YETKİSİ"ni kullanır.

Cevap: C

8. **Kamu hukuku dalları**

- Anayasa hukuku
- İdare hukuku
- Ceza hukuku
- Yargılama hukuku
- Vergi hukuku
- İcra iflas hukuku
- Devletler genel hukuku

Özel hukuk dalları

- Borçlar hukuku
- Ticaret hukuku
- Medeni hukuk
- Devletler özel hukuku

Karma hukuk dalları

- İş hukuku
- Bankacılık hukuku
- Hava hukuku
- Toprak hukuku
- Çevre hukuku
- Trafik hukuku
- Fikir ve sanat eserleri hukuku

Cevap: E

9. **Kamu hukuku dalları:**

- Anayasa hukuku
- İdare hukuku
- Ceza hukuku
- Yargılama hukuku
- Vergi hukuku
- İcra iflas hukuku
- Devletler genel (umumi) hukuku

Cevap: B

10. **Ceza Hukuku ilkeleri:**

- **Kanunilik:** Suç ve cezalar ancak kanunla konulur. Kanunlarda açıkça belirtilmeyen bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez.
- **Şahsilik:** Ceza sorumluluğu şahsidir.
- **Eşitlik ve adalet:** Ceza kanunları önünde herkes eşittir.
- **Kanunların Geçmişe Yürümezliği:** Aleyhte yasa geçmişe uygulanmaz. Ancak lehte yasa geçmişe uygulanır.
- **Orantılılık:** İşlenen fiillerin ağırlığına göre ceza verilir.
- **Bağlayıcılık:** Kanunları bilmemek mazeret sayılmaz.
- **Mülkilik:** Türkiye'de işlenen suçlarda Türk kanunları uygulanır.

Cevap: C

11. İdarenin düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza yaratılmaz. Suç ve cezalar ancak kanunla koyulur.

Bir kimse sözleşmeden doğan yükümlülüğü yerine getirmedigi için özgürlüğünden yoksun bırakilamaz. (2001 Anayasa değişikliği)

Ülkemizde genel müsadere yasaktır. Ancak ceza hukukunda özel müsadere uygulaması sürmektedir. Delil niteliği taşıyan eşyalara ve suç aletlerine devlet el koyabilir.

Cevap: C

12. Kanunları bilmemek mazeret sayılmaz (**bağlayıcılık**)
İşlenen fiilin ağırlığına göre ceza verilmelidir (**orantılılık**)
Aksi ispatlanana kadar herkes masumdur (**masumiyet karinesi**)

Ceza sorumluluğu şahsidir kimse başkasının fiilinden sorumlu tutulamaz (**şahsiliik**)

Suç ve cezalar ancak kanunla oluşturulur (**kanunilik**)

Cevap: A

13. 0-12= ceza verilmez.

12-15= ikili ayırım yapılır. Eğer çocuk yaptığı eylemin farkındaysa ceza hükümlerinin yarısı indirilerek uygulanır. Çocuk yaptığı eylemin farkında değilse ceza hükümleri uygulanmaz.

15-18= ceza hükümlerinin 1/3 indirilerek verilir.

18+=tam ceza hükümleri uygulanır.

Türk hukuk sisteminde ceza ehliyeti yaşı yukarıdan anlaşılacağı üzerine 12 yaşı doldurmakla başlar. Tam cezai ehliyet deseydik cevabımız 18 yaş olacaktı.

Cevap: A

14. Sağır ve dilsizler söz konusu olduğunda ceza ehliyetinde yaş gruplarına +3 yaş ekleme yapıyoruz.

0-15 = ceza verilmez.

15-18 = yaptığını algılıyorsa ceza hükümlerinin yarısı indirilerek uygulanır. Yaptığının farkında değilse ceza hükümleri uygulanmaz.

18-21 = ceza hükümlerinin 1/3 indirilerek uygulanır.

21+ = tam ceza ehliyeti başlar.

Cevap: E

15. Kişinin, suçun kanuni tanımındaki unsurların gerçekleşebileceğini öngörmesine rağmen, fiili işlemesi hâlinde olası kast vardır.

Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeden gerçekleştirilmesidir.

İhmal suçu, Kamu görevlisinin görevini zamanında yapmayı geciktirmesi, yani görevi ihmal şeklindeki görevi kötüye kullanma suçudur.

Tekerrür, önceden suç işlemiş bir kimse hakkında yapılan kovuşturma neticesinde bir cezaya hükmolünmesi ve bu hükmün kesinleşmesinden sonra aynı failin yeniden önceki suçuna benzer veya farklı yeni bir suç işlemesi hâlidir.

Cevap: D

16. Dünya hukuk sisteminde, cezalandırmanın temel amacı kişiyi ıslah edip topluma kazandırmaktır. Masumiyet karinesi gereği suçluluğu hâkim kararıyla kesinleşene kadar kişiye suçlu ifadesi kullanılamaz. Şahsiliik ilkesi herkesin kendi fiilinden sorumluluğunu ifade eder. Anayasamıza göre kanuna aykırı elde edilen deliller mahkemede tek başına delil olarak değerlendirilemez.

Ceza ehliyeti yaş aralıklarına bakarsak;

0-12= ceza verilmez

12-15= ikili ayırım yapılır. Eğer çocuk yaptığı eylemin farkındaysa ceza hükümlerinin yarısı indirilerek uygulanır. Çocuk yaptığı eylemin farkında değilse ceza hükümleri uygulanmaz.

15-18= ceza hükümlerinin 1/3 indirilerek verilir.

18+=tam ceza hükümleri uygulanır.

Görüldüğü üzere 12 yaşını dolduran çocukların ceza ehliyeti başlamaktadır. Dolayısıyla 18 yaşından küçükler ceza verilemeyeceği hükmü doğru bir bilgi değildir.

Cevap: C

17. Ceza Hukuku ilkelerine göre;

– **Kanunilik:** Suç ve cezalar ancak kanunla konulur. Kanunlarda açıkça belirtilmeyen bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez.

– **Şahsiliik:** Ceza sorumluluğu şahsidir.

– **Eşitlik ve Adalet:** Ceza kanunları önünde herkes eşittir.

– **Kanunların Geçmişe Yürümezliği:** Aleyhte yasa geçmişe uygulanmaz. Ancak lehte yasa geçmişe uygulanır.

– **Orantılılık:** İşlenen fiillerin ağırlığına göre ceza verilir.

– **Bağlayıcılık:** Kanunları bilmemek mazeret sayılmaz.

– **Mülkiliik:** Türkiye'de işlenen suçlarda Türk kanunları uygulanır.

Ancak Türk hukuk sisteminde ölüm cezası 2004 yılında anayasamızdan çıkarılmıştır.

Cevap: B

18. **Suçun maddi unsurları:** Fail, mağdur, hareket(fail), illiyet bağı.

Suçun manevi unsurları: Kast ve taksir (amaca dair unsurlar)

Cevap: E

19. **Suçun maddi unsurları:** fail, mağdur, hareket(fail), illiyet bağı.

Suçun manevi unsurları: kast ve taksir

Cevap: C

20. **İZTIRAR HALİ (zaruret, zorunluluk):** Bir kişinin kendisine yönelmiş bir tehlikeden kurtulabilmek için zorunlu olarak üçüncü bir kişinin malına zarar vermesidir. İztırar, fiilin hukuka aykırılığını ortadan kaldırmakla birlikte, tazminat yükümlülüğünü sona erdirmez.

Cevap: A

21. **Meşru savunma:** Uğranılan bir saldırı karşısında kişinin kendisini veya bir başkasını korumasıdır. Saldırıcıyı durdurmak veya saldırının etkilerini azaltmak amacıyla orantılı güç ile gerçekleştirilen karşı saldırı da meşru müdafaaya dahildir.

İztırar Hali: Kişinin kendisinin ya da bir başkasının mal ya da kişi varlığına yönelik ciddi bir tehdidi önlemek amacıyla üçüncü bir şahsın mal varlığına tecavüz etmek zorunda kalması halidir.

İlgilinin Rızası: Rıza bulunduğu fiili suç olmaktan çıkararak bir hukuka uygunluk nedenidir. Gerçekten, bir unsur olarak rızanın yokluğunu arayan suçlarda, rızanın varlığı fiili suç olmaktan çıkarmakta, onu hukuka uygun kılmaktadır.

Taksir: Dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyerek gerçekleştirilmesidir.

Cevap: A

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 4

1. Suç haberinin alınmasından iddianamenin kabulüne kadar geçen evreye "**SORUŞTURMA EVRESİ**" denir. İddianamenin hâkim tarafından kabulü ile hükmün açıklanmasına kadar geçen süreye ise "**KOVUŞTURMA**" evresi denir.

Cevap: D

2. Kesinleşmiş olan mahkeme kararına ilam denir.

Cevap: B

3. Sanık ya da şüphelinin savunmasını yapan avukata müdafî denir.

Cevap: C

4. Vergi hukukuna dair ilkeler:

- **Genellik:** Geliri olan herkesin din, dil, ırk, renk, cinsiyet ve vatandaş olup olmadığına bakılmaksızın vergi ödemekle yükümlü olmasıdır.
- **Adalet:** Herkesten mali gücüne göre, gelirine göre vergi alınması gerektiğini ifade eden ilkedir.
- **Kanunilik:** Vergi ve benzeri mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, kanunla kaldırılır.

Ancak soru kökü bizden tüm vergi ilkelerini değil ifadeyi karşılayan ilkeleri istiyor. Buna göre "herkes" ifadesi genellik ilkesini, "güce göre" ifadesi adalet ilkesini karşılar.

Cevap: B

5. Vergi hukukuna dair ilkeler:

- **Genellik:** Geliri olan herkesin din, dil, ırk, renk, cinsiyet ve vatandaş olup olmadığına bakılmaksızın vergi ödemekle yükümlü olmasıdır.
- **Adalet:** Herkesten mali gücüne göre, gelirine göre vergi alınması gerektiğini ifade eden ilkedir.
- **Kanunilik:** Vergi ve benzeri mali yükümlülükler ancak kanunla konulur kanunla kaldırılır.

Ancak Vergi Hukukunda eşitlik ilkesinden söz edilemez. Herkesin eşit vergi vermesi adil olmaz. Güce göre vergi alınmalıdır.

Cevap: D

6. Vergi; kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla devlet tarafından zorla alınan, karşılıksız parasal katılımdır.

Cevap: C

7. **Vergi:** Kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla devlet tarafından zorla alınan, karşılıksız parasal katılımdır.

Harç: Belli bir hizmet karşılığında ödenen bedeldir. Hizmet ifadesi bizi doğru sonuca götürür.

Resim: Bir faaliyetin yerine getirilebilmesi için ilgili kamu kuruluşunun yetki ve izin vermesi karşılığında aldığı ödemedir. Anahtar ifade izin kelimesidir.

Parafiskal Gelirler: Belirli amaçların gerçekleştirilmesi için kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile mesleki kamu kurumlarına, bu amaçlarında kullanılmak üzere gelir toplama yetkisinin verilmesiyle ortaya çıkan bütçe dışı bir kamu geliridir.

Mülk Gelirleri: Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri gelirler mülk gelirleridir.

Cevap: B

8. **Vergi:** Kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla devlet tarafından zorla alınan, karşılıksız parasal katılımdır.

Harç: belli bir hizmet karşılığında ödenen bedel.

Resim: Bir faaliyetin yerine getirilebilmesi için ilgili kamu kuruluşunun yetki ve izin vermesi karşılığında aldığı ödemedir. İzin kelimesi bizi doğru sonuca götürür.

Parafiskal Gelirler: Belirli amaçların gerçekleştirilmesi için kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile mesleki kamu kurumlarına, bu amaçlarında kullanılmak üzere gelir toplama yetkisinin verilmesiyle ortaya çıkan bütçe dışı bir kamu geliridir.

Mülk Gelirleri: Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri gelirler mülk gelirleridir.

Cevap: C

9. **Vergi:** Kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla devlet tarafından zorla alınan, karşılıksız parasal katılımdır.

Harç: Belli bir hizmet karşılığında ödenen bedel

Resim: Bir faaliyetin yerine getirilebilmesi için ilgili kamu kuruluşunun yetki ve izin vermesi karşılığında aldığı ödemedir.

Parafiskal Gelirler: Belirli amaçların gerçekleştirilmesi için kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile mesleki kamu kurumlarına, bu amaçlarında kullanılmak üzere gelir toplama yetkisinin verilmesiyle ortaya çıkan bütçe dışı bir kamu geliridir.

Mülk Gelirleri: Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin sahip oldukları gayrimenkullerden elde ettikleri gelirler mülk gelirleridir. Devlet yol, köprü, liman, okul, kütüphane, müze, arazi ve binalardan gelir sağlamaktadır. Elde edilen bu gelirlere mülk ve teşebbüs gelirleri denir.

Cevap: D

10. Gelir üzerinden alınan vergiler 2'ye ayrılır.

Gerçek kişilerin geliri üzerinden alınan vergi, gelir vergisidir.

Tüzel kişilerin geliri üzerinden alınan vergi, kurumlar vergisidir.

Cevap: D

11. **Gelir üzerinden alınan vergiler:** gelir vergisi, kurumlar vergisi

Harcamalar üzerinden alınan vergiler: katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, özel iletişim vergisi, banka ve sigorta işlemleri vergisi

Servet üzerinden alınan vergiler: emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, veraset ve intikal vergisi

Cevap: C

12. **Dolaysız toplanan vergiler:**

- Kurumlar Vergisi
- Emlak Vergisi
- Veraset ve İntikal Vergisi
- Motorlu Taşıtlar Vergisi
- Gelir Vergisi

Dolaylı toplanan vergiler:

- Özel Tüketim Vergisi
- Özel İletişim Vergisi
- Katma Değer Vergisi
- Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi

Cevap: C

13. **Devletler Genel Hukuku:** Egemen, bağımsız devletler, uluslararası örgütler sınırlı da olsa bireyler arası ilişkileri düzenleyen hukuk dalıdır. Kaynağını; milletlerarası antlaşmalar, teamüller, örf ve âdetler oluşturur.

Cevap: A

14. Yargıtay, Türkiye'nin dört yüksek yargı organından birisidir. Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir.

Cevap: E

15. Kendi yargı kolunda davalara ilk derece ve son derece olarak bakan mahkeme Anayasa Mahkemesidir.

Cevap: C

16. Adli yargı kolunda görevli mahkemeler;

- İlk derece
Sulh hukuk
Asliye hukuk/ceza
Ağır ceza mahkemeleri
- Orta derece (istinaf)
Bölge Adliye Mahkemeleri
- Yüksek (üst) derece
Yargıtay

Ancak vergi mahkemeleri, idari yargı kolunda ilk derece olarak görev alır.

Cevap: E

17. İdari yargı kolunda görevli mahkemeler;

- İlk derece
İdare mahkemeleri
Vergi mahkemeleri
- Orta derece
Bölge İdare Mahkemeleri
- Yüksek derece
Danıştay

Cevap: D

18. **Borçlar hukukuna hakim ilkeler:**

- İrade özerkliği
- Sözleşme serbestliği
- Eşitlik ilkesi
- Nispiyet ilkesi
- Dürüstlük ilkesi
- Kusurlu sorumluluk ilkesi
- İvazlılık (karşılıklılık) ilkesi
- Borçlunun ikametgâhında ifa ilkesi
- Üçüncü Kişiler aleyhine borç oluşturamama ilkesi

Cevap: A

19. Borç ilişkisinde alacaklının borçludan isteyebileceği, borçlunun yerine getirmekle yükümlü bulunduğu davranış "EDİM"dır. Basit ifadeyle borcun konusunu oluşturur. Borçlu olduğumuz karşı tarafın bizden beklentisidir.

Cevap: A

20. Borç ilişkisinin kaynakları

- **Hukuki İşlem:** Hukuki sonuç doğuran işlemler.
- **Haksız Fiil:** Hukuka aykırı ve zarar doğurucu eylemlerdir. Zarar neticesinde tazminat borcu doğar.
- **Sebepsiz Zenginleşme:** Haklı neden olmadan bir tarafın aleyhine sebepsiz olarak mal varlığında artış ya da pasifinde azalış halidir. İade borcu doğar.

Cevap: D

21. Haksız fiil, hukuk düzeninin uygun bulmadığı karşı tarafın hak ve menfaatinin zarara uğradığı işlemlerdir. Bir tarafın hukuka aykırı ve kusurlu bir fiili neticesinde karşı tarafın zarar görmüş olması haksız fiil olarak değerlendirilir. Tazminat sonucunu doğurur.

Cevap: A

22. Edimin özellikleri;

- Kanuna uygun olmalı
- Ahlaka uygun olmalı
- Belli veya belirlenebilir olmalı
- Konusu imkânsız olmamalı
- Ekonomik değer içermesi şart değil

Bu bilgilere göre edim konusu belli olabileceği gibi belirlenebilir bir değer de olabilir. Örneğin hazır bir daire satışı yapılabilirdiği gibi henüz yapım aşamasına başlanmamış, proje halinde bir daire de satılabilir.

Cevap: D

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 5

1. Edim türleri;

- **Olumlu edim - olumsuz edim:** yapma, verme-yapma şeklinde ortaya çıkan edimlerdir.
- **Ani edim - süreklî edim:** Bir defaya mahsus yapılan ya da tekrarlanacak edimlerdir.
- **Maddî edim - şahsî edim:** Başkası tarafından yapılabilen ya da kişi tarafından yapılması gereken edimlerdir.
- **Bölünen edim - bölünemeyen edim:** Taksitlendirilerek yerine getirilebilen ya da bütün hâlde yerine getirilmesi gereken edimlerdir.

Bir öğretmenin anlaştığı kurumda derse girmesi şahsî edimdir. Burada öğretmenin şahsiyeti ön plandadır.

Cevap: B

2. Bir kimsenin haklı bir sebep olmadan başkası aleyhine zenginleşmesi sebepsiz zenginleşmedir. Sebepsiz zenginleşme şartları;

- **Fakirleşme:** Bir tarafın aktifinde azalma olması durumudur.
- **Zenginleşme:** Bir tarafın aktifinde artış ya da pasifinde azalış durumudur.
- **İlliyyet bağı:** Sebep, sonuç ilişkisidir.
- **Haklı bir sebebin olmaması:** Zenginleşmenin sebepsiz olarak doğmasıdır.

Cevap: C

3. Sebepsiz zenginleşme şartları;

- Fakirleşme
- Zenginleşme
- İlliyyet bağı
- Haklı bir sebebin olmaması

Cevap: E

4. Borç ilişkisini sona erdiren hâller;

- İfa; borcun ödenmesi, edimin yerine getirilmesidir.
- Yenileme(tecdit); mevcut borcu yeni bir borç oluşturarak sona erdirmeyen hâldir.
- Birleşme; alacaklı ve borçlu sıfatının aynı kişide birleşmesidir.
- Kusursuz imkânsızlık; borç ilişkisi kurulduktan sonra ortaya çıkan ve borçlunun hâliyle ilgili olmayan nedenlerle borcun ifasının imkânsız hale gelmesidir.
- İbra(aıklama) ; karşılıklı anlaşma ile alacaklının borçluyu borçtan kurtarmasıdır.
- Takas; aynı cins karşılıklı borçların yer değiştirmesidir.

Zaman aşımı borcu sona erdirmeyen. Eksik borç haline getirir. Borcun varlığının devam ettiği ancak talep hakkının olmadığı borçlar eksik borç olarak değerlendirilir. Borçlar Kanunu, zaman aşımı kavramını, borcu sona erdiren hâller başlığı altında değil, farklı bir başlıkta işler.

Cevap: D

5. Borçlunun borcu kabul etmekle beraber özel sebeplerden dolayı borcu ödemekten kaçınmasına defî denir. Olayımızda zamanaşımı söz konusudur ve zamanaşımı bir defî türüdür. Yani borcu kabul ediyoruz ancak zaman aşımı dolayısıyla ödemekten kaçınıyoruz.

Cevap: B

6. Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça her alacak 10 yıllık zaman aşımına tabidir. Normal zaman aşımı süresi 10 yıldır. Kanunda başka bir süre belirtilmiş olmadıkça her alacak bu süreye tabidir.

Cevap: B

7. Borçlar hukukunda borçlunun borcunu ödememekte, alacaklının da alacağını almaktan kaçınmada ısrar etmesine **TEMERRÜT** denir. Direnme kelimesinden gelir.

Cevap: A

8. Beyanda bulunan kişinin, ciddi olmayarak ve bu beyanınin karşı tarafça ciddiye alınmayacağını düşünerek hareket etmesi sonucu gerçek iradesi ile uyuşmayacak şekilde ortaya çıkan beyanına "**latife beyanı**" (şaka) denir.

Cevap: C

9. Beyan sahibinin aslında istemediği ancak o anki durumdan kaynaklı olarak görünüşte sanki böyle bir iradesi varmışçasına hareket etmesine "**ZİHNİ KAYIT**" denir.

Cevap: C

10. Beyan sahibinin aslında istemediği ancak o an ki durumdan kaynaklı olarak görünüşte sanki böyle bir iradesi varmışçasına hareket etmesine "**ZİHNİ KAYIT**" denir. Örneğimizde Ahmet, kefil olmak istemediği halde kabul ettiğinden cevabımız zihni kayıt olacaktır.

Cevap: A

11. Bir sözleşmede karşılıklı edimler arasında açık bir oransızlık varsa bu durum gabin (aşırı yararlanma) olarak adlandırılır. Oransızlık, zarar görenin zor durumda kalmasından veya düşüncesizliğinden ya da deneyimsizliğinden yararlanılmak suretiyle gerçekleştirildiği takdirde, zarar gören, durumun özelliğine göre ya sözleşme ile bağlı olmadığını diğer tarafa bildirerek edimin geri verilmesini ya da sözleşmeye bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir.

Cevap: C

12. **Muvazaa**, bir hukuki ilişkinin taraflarının, üçüncü kişileri aldatmak amacıyla, gerçek iradelerine uymayan ve kendi aralarında hüküm ve sonuç doğurmayan bir görünüş yaratmak konusunda yaptıkları gizli anlaşmadır.

İkiye ayrılır.

- **Mutlak Muvazaa:** Mutlak muvazaada taraflar aslında hiçbir hukuki işlem yapmak istememektedirler. 3. kişileri aldatmak amacıyla hukuki işlem yapmış gibi göstermektedirler.
- **Nispi Muvazaa:** Taraflar aslında bir hukuki işlem yapmak istemektedirler. Ancak üçüncü kişilerden çekindikleri için bu işlemi başka işlemin arkasına gizlemektedirler. Öyleyse nispi muvazaada 2 türlü işlem vardır.

1) **Gerçek işlem (Gizli İşlem) :** Tarafların gerçekte yapmak istedikleri işlemidir.

2) **Görünürdeki İşlem:** Tarafların 3. kişileri aldatmak amacıyla yaptıkları işlem.

Cevap: A

13. Anonim şirketler Türk Ticaret Kanununa göre hisselerini halka açabilir, borsaya hisse arz edip satabilir. Anonim şirketler ayrıca, Türk Ticaret Kanununda sermaye şirketleri arasındadır. Ortaklar şirket borçlarından, şirkete getirmeyi taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı sorumludur. Anonim şirketler en az 1 ortak ile kurulur. Ortak sayısının üst sınırı yoktur. Ortakları gerçek ya da tüzel kişilerden oluşabilir.

Cevap: E

14. Kolektif şirketler, sadece gerçek kişilerin ortak olduğu şahıs şirkettir. Ortaklarının tamamı gerçek kişilerden olmalıdır ve bu ortaklar şirket borçlarının tamamından müteselsilen, sınırsız sorumludur. Verilen diğer şirketlere tüzel kişiler de ortak olabilmektedir.

Cevap: A

15. Sermaye şirketleri

- Anonim şirket
- Limited şirket
- Paylı komandit şirket şeklindedir.

Kolektif şirket ise şahıs şirketi niteliğindedir. Tüm ortakları gerçek kişilerden oluşur ve bu ortaklar şirket borçlarından müteselsilen sınırsız sorumludur. Bir diğer şahıs şirketi Adi Komandit Şirketlerde iki tür ortak vardır. Komandite ortaklar, tıpkı kolektif şirket ortakları gerçek kişilerden oluşmalıdır ve şirket borçlarından sınırsız sorumluluk söz konusudur. Komanditer ortaklar ise gerçek ya da tüzel kişilerden oluşabilir ve şirket borçlarından taahhüt edilen sermaye ile sınırlı sorumluluk söz konusudur.

Cevap: D

16. Türk Ticaret Kanununa göre kıymetli evrak türlerinden bazıları: bono, çek, poliçe, tahvildir. Ancak ihtira beratı bir kıymetli evrak değildir.

Cevap: E

17. Bir devlete uyrukluk bağı ile bağlı olan gerçek kişilere ' vatandaş ' denir

Cevap: D

18. **1982 Anayasasına göre;**

✓Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.

✓Türk ananın veya babanın çocuğu Türk'tür.

✓Vatandaşlık ancak kanunun gösterdiği şartlarda kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hâllerle kaybedilir.

✓Hiçbir Türk, vatandaşlıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

✓Vatandaşlıktan çıkarılma kararlarına ilişkin karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

Cevap: C

19. Vatandaşlıktan çıkarma kararını Cumhurbaşkanı alır. Karara yargı yolu açıktır, kapatılamaz ve Danıştaya dava açılır.

Cevap: C

20. Türkiye Cumhuriyetinde 6 ay ikamet eden yabancı ülke vatandaşları, yabancılar kütüğüne kaydedilir.

Cevap: C

21. **Medeni Hukukun alt dalları;**

- ✓ Kişiler hukuku
- ✓ Aile hukuku
- ✓ Miras hukuku
- ✓ Eşya hukuku şeklindedir.

Kıymetli evrak hukuku ise ticaret hukukunun alt dalıdır.

Cevap: E

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 6

1. Türk Medeni Kanununa göre gerçek kişilik çocuğun sağ ve tam doğumuyla başlamaktadır. Tam doğum çocuğun anne bedeninden tamamen ayrılmasını, sağ doğum ise tam doğumdan sonra nefes almış olmasını ifade eder.

Cevap: C

2. Nüfus memurlarınca tutulan, kişilerin doğum bilgileri ile ilgili kayıtları içeren kütük, doğum kütüğüdür.

Cevap: C

3. Gerçek kişilik tam ve sağ doğumla başlar. Gerçek kişiliği sona erdiren haller;

- Ölüm
- Ölüm karinesi: kişinin ölümüne kesin gözle bakılarak kaybolma halidir.
- Gaiplik

Ölüm tehlikesi içinde gaiplik

Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik

Cevap: E

4. Kişiliği sona erdiren hâller:

- Ölüm
- Ölüm karinesi: Kişinin ölümüne kesin gözle bakılacak şekilde ortadan kaybolmasıdır.

Birlikte ölüm karinesi: İki ya da daha fazla kişiden hangisinin daha önce öldüğü tespit edilemiyorsa aynı anda öldüklerinin kabul edilmesidir.

- Gaiplik

Ölüm tehlikesi içinde gaiplik

Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik

Cevap: C

5. Kişinin cesedinin bulunamamasına karşılık ölümüne kesin gözle bakılacak şekilde ortadan kaybolmuşsa kişi hakkında ölüm karinesi çıkarılır. Mahallin en büyük mülki amirinin emriyle ölüm kaydı düşülür.

Cevap: C

6. **Gaiplik:** Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun süreden beri haber alınamayan kimse hakkında, hakları ölümüne bağlı olanların, son haber alma tarihinden itibaren 1 yıl sonunda başvurusu üzerine mahkeme kararı ile gaiplik kararı verilebilir. Uzun zamandan beri haber alınmama durumunda bu bekleme süresi 5 yıldır. Gaibin mirası, mirasçılara teminat karşılığında teslim edilir. Gaiplik ile kişiliği sona eren kimsenin evliliği kendiliğinden sona ermez, ayrıca iptali talep edilmelidir.

Cevap: D

7. Gaiplik;

Ölüm tehlikesi içinde gaiplik: Bir kimsenin bu şekilde gaipliğinin istenebilmesi için olayın gerçekleştiği andan itibaren 1 yıl geçmesi gerekir

Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik: Bir kimsenin bu şekilde gaipliğinin istenebilmesi için en son haber alınma tarihinden itibaren 5 yıl geçmesi gerekir.

Cevap: C

8. Gaiplik

Ölüm tehlikesi içinde gaiplik: Bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için olayın gerçekleştiği andan itibaren 1 yıl geçmesi gerekir.

Miras için teminat süresi, 5 yıldır

Uzun süre haber alınmaması şeklinde gaiplik: Bir kimsenin bu şekilde gaipliğine karar verilmesi için en son haber alınma tarihinden itibaren 5 yıl geçmesi gerekir.

Miras için teminat süresi, 15 yıldır.

Cevap: C

9. **Gaiplik:** Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun süreden beri haber alınamayan kimse hakkında, hakları ölümüne bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme kararı ile gaiplik kararı verilebilir.

Cevap: D

10. Dernek ve kooperatif gibi tüzel kişiliklerin kurulması için en az 7 kişi gereklidir.

Cevap: D

11. Dernekler en az 7 kişi ile kurulabilen kişi topluluklarıdır. Serbest kuruluş sistemi benimsenir.

Cevap: D

12. Derneklerin kuruluşu, ülkemizde serbest kuruluş sistemi esasına göredir.

Cevap: B

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 7

13. Vakıf, kar amacı gütmeyen ve mal topluluğu niteliği taşıyan özel hukuk tüzel kişiliğidir.

Cevap: D

14. Sendikaların konfederasyon oluşturabilmesi için farklı iş kollarından en az 5 sendikanın bir araya gelmesi gerekir.

Cevap: D

15. Haklara ve borçlara sahip olabilme, haklardan yararlanabilme ehliyetine hak ehliyeti denir. Sağ ve tam doğum şartıyla ana rahmine düşüldüğü andan itibaren herkesin hak ehliyeti vardır.

Cevap: E

16. Sağ ve tam doğum şartıyla ana rahmine düşüldüğü andan itibaren kişiler hak ehliyetini kazanır.

Cevap: B

17. Kişinin kendi başına hak kazanabilmesi ve borç altına girebilmesini sağlayan ehliyet türü "FİİL EHLİYETİ"dir.

Cevap: C

18. Kişinin kendi başına hak kazanabilmesi ve borç altına girebilmesini sağlayan ehliyet türü "FİİL EHLİYETİ"dir.

Fiil ehliyetine sahip olma şartları;

- Ergin olmak
- Kısıtlı olmamak
- Ayırt etme gücüne sahip olmak

En temel şart, ayırt etme gücüne sahip olmaktır.

Cevap: C

19. Fiil ehliyetine sahip olma şartları:

- Ergin olmak
- Kısıtlı olmamak
- Ayırt etme gücüne sahip olmak

Cevap: D

20. Fiil ehliyetine sahip olma şartları:

- Ergin olmak
- Kısıtlı olmamak
- Ayırt etme gücüne sahip olmaktır

Kişiler bu şartlara sahip olma durumuna göre sınıflara ayrılır

1) Tam ehliyetliler; ergin ayırt etme gücüne sahip kısıtlı olmayan kişilerdir.

2) Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir. Bu gruba kendisine yasal danışman atanlar girer.

3) Sınırlı ehliyetsiz; ayırt etme gücüne sahip küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı kişiler bu grupta yer alır.

4) Tam ehliyetsizler; fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır.

Cevap: E

1. Medeni Kanuna göre olağan erginlik yaşı 18 yaşın tamamlanmasıdır.

a) Evlenme ile kazanılan erginlikte

- Olağan evlenme yaşı; 17
- Olağanüstü evlenmek yaşı; 16

b) Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kazairüş) : kişinin hakim kararıyla ergin olmasıdır.

Şartları: 15 yaşı tamamlamak

- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır

Cevap: D

2. Medeni Kanun'a göre olağan erginlik yaşı 18 yaşın tamamlanmasıdır.

a) Evlenme ile kazanılan erginlikte

- Olağan evlenme yaşı, 17
- Olağanüstü evlenme yaşı, 16

b) Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kazairüş) : kişinin hakim kararıyla ergin olmasıdır.

Şartları:

- 15 yaşı tamamlamak
- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır

Cevap: A

3. Olağanüstü evlilik yaşı, kadınlarda ve erkeklerde 16 yaşın tamamlanmasıdır. Bu yaştan sonra aile izni ve mahkeme kararı ile evlilik mümkündür.

Cevap: C

4. Mahkeme kararı ile kazanılan erginlik (kazairüş): kişinin hakim kararıyla ergin olmasıdır.

Şartları:

- 15 yaşı tamamlamak
- Küçüğün menfaati
- Küçüğün isteği
- Veli izni
- Mahkeme kararıdır.

Cevap: E

5. Kısıtlılık, bir kimsenin kanunda öngörülen muayyen sebeplerden birine dayanarak mahkeme kararı ile fiil ehliyetinden tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır.

Kısıtlılık sebepleri:

- Akıl hastalığı, akıl zayıflığı
- Başkalarının güvenliğini tehlikeye sokma
- Savurganlık, alkol uyuşturucu bağımlılığı
- Kötü yaşam tarzı
- Kötü yönetim
- Bir sene veya daha fazla bir süre ile özgürlüğü bağlayıcı ceza alma
- Yaş küçüklüğü kısıtlılık sebebi değildir. Velayet / vesayet gerektiren bir sebeptir.

Cevap: B

6. 1) Tam ehliyetliler; ergin, ayırt etme gücüne sahip, kısıtlı olmayan kişilerdir.
- 2) Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip, ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir. Bu gruba kendisine yasal danışman atanlar girer
- 3) Sınırlı ehliyetsiz; ayırt etme gücüne sahip küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı kişiler bu grupta yer alır.
- 4) Tam ehliyetsizler; fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır.

Cevap: A

7. 1) Tam ehliyetliler; ergin, ayırt etme gücüne sahip, kısıtlı olmayan kişilerdir.
- 2) Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip, ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir. Bu gruba kendisine yasal danışman atanlar girer
- 3) Sınırlı ehliyetsiz; ayırt etme gücüne sahip küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı kişiler bu grupta yer alır.
- 4) Tam ehliyetsizler; fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır.

Cevap: B

8. Tam ehliyetsizlerin fiil ehliyetleri yoktur. Ayırt etme gücünden yoksun kişiler bu grupta yer alır. Yaptıkları tüm işlemler geçersizdir. Cezai ehliyetleri yoktur.

Cevap: A

9. Sınırlı ehliyetliler; ayırt etme gücüne sahip ergin ve kısıtlı olmayan kişilerdir, bu gruba kendisine yasal danışman atanlar girer. Asıl olan ehliyet sahibi olmadır ancak ehliyetleri sınırlandırılarak bazı işlemleri yapma hakları ellerinden alınır.

Cevap: C

10. Velayet altındaki küçüğün veya kısıtlı kişinin menfaatlerini koruyan hukuki işlemlerde onu temsil etmekle yükümlü bulunan kişiye **VASİ** denir

Cevap: E

11. Kısıtlanmış kişilerin yaptıkları işlemler vasi onayına tabidir. Ancak kişiye sıkı sıkı bağlı haklarda, veli vasi izni aranmaz. Bu haklar; evlenme, boşanma, ergin kılınma istemi, babalık davası açma gibi haklardır.

Cevap: E

12. Sınırlı ehliyetsizlerin asla yapamayacağı işlemler; önemli bağışlar, vakıf kurma ve kefalettir. Bu işlemler kısıtlı ya da küçük tarafından yapılamayacağı gibi velisi/vasisi tarafından da yapılamaz. Oysa temsilci olmak için fiil ehliyeti değil yalnızca ayırt etme gücüne sahip olma yeterlidir.

Cevap: E

13. Medeni Kanuna göre evil olmayan bir kişinin evlat edinebilmesi için 30 yaşını doldurması gerekir.

Cevap: B

14. Medeni Kanuna göre evlat edinebilmek için;
- Evlat edinen evli değilse 30 yaşını doldurmuş olmalı
 - Eğer evli ise en az 5 yıllık evliliği olmalı
 - Evlat edinen ile evlatlık arasında en az 18 yaş olmalı

Cevap: E

15. Hısımlık; yakınlık ilişkisidir. Üçe ayrılır

a) Kan hısımlığı

- 1) Alt soy - üst soy; kişinin soyundan gelen hısımlarına alt soy. Kendisinin geldiği soya ise üst soy denir.
- 2) Yan soy; kişiyle ortak kökten gelen hısımlar bu grupta yer alır.

b) Kayın hısımlığı; evlenme sözleşmesi yoluyla kurulan hısımlıktır.

c) Evlatlık ilişkisi yoluyla kurulan hısımlıktır.

Kişinin eşinin babası ile olan hısımlığı kayın hısımlığıdır

Cevap: C

16. Hısımlık; yakınlık ilişkisidir. Üçe ayrılır

a) Kan hısımlığı

- 1) Alt soy - üst soy; kişinin soyundan gelen hısımlarına alt soy. Kendisinin geldiği soya ise üst soy denir.
- 2) Yan soy; kişiyle ortak kökten gelen hısımlar bu grupta yer alır.

b) Kayın hısımlığı; evlenme sözleşmesi yoluyla kurulan hısımlıktır.

c) Evlatlık ilişkisi yoluyla kurulan hısımlıktır. Kişinin kardeşi ile olan hısımlığı yan soy hısımlığıdır

Cevap: D

17. Hısımlık; yakınlık ilişkisidir. Üçe ayrılır
- a) Kan hısımlığı
- 1) Alt soy - üst soy; kişinin soyundan gelen hısımlarına alt soy. Kendisinin geldiği soya ise üst soy denir.
 - 2) Yan soy; kişiyle ortak kökten gelen hısımlar bu grupta yer alır.
- b) Kayın hısımlığı; evlenme sözleşmesi yoluyla kurulan hısımlıktır.
- c) Evlatlık ilişkisi yoluyla kurulan hısımlıktır.
- Kişinin kardeşi ile olan hısımlığı yan soy hısımlığıdır. Soruda Merve'nin eşi ile kız kardeşi Dilara'nın hısımlığı 2. derece, yan soy, kayın hısımlığıdır.

Cevap: C

18. Hakların kazanılmasında geçerli olan ilke subjektif iyi niyet ilkesidir.
- Hakların kullanılmasında geçerli olan ilke objektif iyi niyet (dürüstlük kuralı) ilkesidir.

Cevap: A

19. Hakların kazanılmasında geçerli olan ilke subjektif iyi niyet ilkesidir.
- Hakların kullanılmasında geçerli olan ilke objektif iyi niyet (dürüstlük kuralı) ilkesidir.

Cevap: C

20. Hakları doğuran olaylar 3'e ayrılır;
- **Hukuki olay;** insan iradesi dışında meydana gelen durumlardır. Doğum, ölüm gibi.
 - **Hukuki fiil;** insan iradesi ile gerçekleşen davranışlardır. İkamet tesis etmek gibi,
 - **Hukuki işlem;** bir veya birden çok kimsenin bir araya gelerek hukuki bir sonuca ulaşmak için hukuksal işlem yapmasıdır. Sözleşme gibi

Cevap: C

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 8

1. Hakların kazanılış biçimleri 2'ye ayrılır
- a) **Aslen kazanma;** bir hakkın doğrudan doğruya ilk sahibi olarak kazanılmasıdır.
- Taşınır üzerindeki aslen kazanmaya sahiplenme, taşınmaz üzerindeki aslen kazanmaya işgal denir.
- b) **Devren kazanma;** önceden başkasına ait olan hakkın hukuki işlemle yeni sahibine devredilmesidir.

Cevap: A

2. Hakların korunmasında hak sahibi tarafından korunma yöntemleri;
- İztırar hali
 - Meşru müdafaa
 - Kuvvet kullanmadır.

Cevap: E

3. Temel hak ve ödevler 3'e ayrılır:
- **Kişisel hak ve ödevler;** konut dokunulmazlığı, özel hayat gizliliği, haberleşme hürriyeti, din vicdan hürriyeti, kişi dokunulmazlığı, kanuni hâkim güvencesi, basın hürriyeti, mülkiyet hakkı, dernek kurma hürriyetidir.
 - **Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler;** konut hakkı, toprak mülkiyeti, kamulaştırma, sendika kurma hakkı, eğitim öğretim hakkı, çalışma ve sözleşme özgürlüğü, grev ve lokavt hakkı, kıyılardan yararlanma hakkı, aile ve çocuğun korunmasıdır.
 - **Siyasi hak ve ödevler;** Türk vatandaşlığı, seçme ve seçilme hakkı, mal bildirim, kamu hizmetine girme, vergi ödevi, dilekçe hakkı. Bu sayılanlar kamusal haklar olarak değerlendirilir.

Ancak, fikri haklar özel hak kapsamında yer alır.

Cevap: C

4. Sadece belli kişilere karşı ileri sürülebilen haklara nispi haklar denir. Örneğin; borç ilişkisi

Cevap: B

5. Devredilemeyen haklar; kimseye satılamayan miras bırakılmayan haklardır.
- Kişiye sıkı sıkı bağlı haklar devredilemez.
- Mülkiyet hakkı devredilen bir haktır.

Cevap: B

6. Devredilen haklar; bir başkasına satış bağı miras gibi yollarla bırakılabilen haklardır.
- Telif hakkı devredilebilir.

Cevap: C

7. Amaçları bakımından haklar;
- 1) Yenilik doğuran haklar; hak sahibine tek taraflı irade açıklamasıyla yeni bir hukuksal ilişki kurmak, var olan bir hukuksal ilişkiyi değiştirmek veya sona erdirmeye yetkisini veren haklardır. Üçe ayrılır.
- Kurucu yenilik doğuran haklar; bir hakkın kullanılması ile yeni bir hukuki durum meydana gelir. Örn; Alım, ön alım, geri alım
 - Değiştirici yenilik doğuran haklar; var olan hukuksal durumu tek taraflı irade açıklamasıyla değiştirilmesini sağlayan haklardır. Örnek; ayıplı malın değişimi
 - Bozucu yenilik doğuran haklar; kullanılmaları ile var olan hukuksal durumu sona erdirmeye yetkisi tanıyan haklardır. Örnek: boşanma

2) Alelade (basit) haklar

Kullanılmaları ile yeni bir hukuksal durum yaratmayan hiçbir değişiklik meydana getirmeyen haklar.

Cevap: A

8. Amaçları bakımından haklar;

1) Yenilik doğuran haklar; hak sahibine tek taraflı irade açıklamasıyla yeni bir hukuksal ilişki kurmak, var olan bir hukuksal ilişkiyi değiştirmek veya sona erdirmeye yetkisini veren haklardır. Üçer ayrılır.

- Kurucu yenilik doğuran haklar; bir hakkın kullanılması ile yeni bir hukuki durum meydana gelir. Örn; Alım, ön alım, geri alım
- Değiştirici yenilik doğuran haklar; var olan hukuksal durumu tek taraflı irade açıklamasıyla değiştirilmesini sağlayan haklardır. Örnek; ayıplı malın değişimi
- Bozucu yenilik doğuran haklar; kullanılmaları ile var olan hukuksal durumu sona erdirmeye yetkisi tanıyan haklardır. Örnek: boşanma

2) Alelade (basit) haklar

Kullanılmaları ile yeni bir hukuksal durum yaratmayan hiçbir değişiklik meydana getirmeyen haklar.

Cevap: C

9. Amaçları bakımından haklar:

1) Yenilik doğuran haklar; hak sahibine tek taraflı irade açıklamasıyla yeni bir hukuksal ilişki kurmak, var olan bir hukuksal ilişkiyi değiştirmek veya sona erdirmeye yetkisini veren haklardır. Üçer ayrılır.

- Kurucu yenilik doğuran haklar; bir hakkın kullanılması ile yeni bir hukuki durum meydana gelir. Örnek; Alım, ön alım, geri alım
- Değiştirici yenilik doğuran haklar; var olan hukuksal durumu tek taraflı irade açıklamasıyla değiştirilmesini sağlayan haklardır. Örnek; ayıplı malın değişimi
- Bozucu yenilik doğuran haklar; kullanılmaları ile var olan hukuksal durumu sona erdirmeye yetkisi tanıyan haklardır. Örnek: boşanma

2) Alelade (basit) haklar

Kullanılmaları ile yeni bir hukuksal durum yaratmayan hiçbir değişiklik meydana getirmeyen haklar.

Cevap: B

10. Yenilik doğuran haklar; hak sahibine tek taraflı irade açıklamasıyla yeni bir hukuksal ilişki kurmak, var olan bir hukuksal ilişkiyi değiştirmek veya sona erdirmeye yetkisini veren haklardır. Üçer ayrılır.

- Kurucu yenilik doğuran haklar; bir hakkın kullanılması ile yeni bir hukuki durum meydana gelir. Örnek; alım hakkı
- Değiştirici yenilik doğuran haklar; var olan hukuksal durumu tek taraflı irade açıklamasıyla değiştirilmesini sağlayan haklardır. Örnek; ayıplı malın değişimi, fiyat indirimi talebi
- Bozucu yenilik doğuran haklar; kullanılmaları ile var olan hukuksal durumu sona erdirmeye yetkisi tanıyan haklardır. Örnek: boşanma, istifa

Cevap: E

11. Yenilik doğuran haklar, kullanımı halinde hukuki sonuç doğuran haklardır. Kurucu yenilik doğuran haklar yeni bir durum ortaya çıkarır. Değiştirici yenilik doğuran haklar mevcut hukuki durumda şartların değişmesine sebep olur. Bozucu yenilik doğuran haklar ise hukuki durumu ortadan kaldırır. Evlenme ise kişilerin nişanlılık durumunu değiştirdiği için değiştirici yenilik doğuran haklara örnektir.

Cevap: C

12. Yenilik doğuran hakların özellikleri;

- Tek taraflı kullanılırlar.
- Bir defa kullanılmakla tükenirler.
- Şarta bağlanamazlar.
- Geri alınamazlar.
- Devredilebilmeleri mümkündür.
- Hak düşürücü süreye tabidirler.

Cevap: A

TEMEL HUKUK KAVRAMLARI – TEST 9

1. Hukuk kurallarının amaçları;

- Adaleti sağlamak ve korumak
- Eşitliği sağlamak ve korumak
- Özgürlüğü sağlamak ve korumak
- Barışı sağlamak ve korumak
- Güvenliği sağlamak ve korumak
- Toplumsal düzeni sağlamak ve korumaktır.

Ancak toplumda mutlak eşitlik mümkün değildir. Olayların ve kişilerin durumuna göre hukukun yaklaşımı değişecektir.

Cevap: C

2. Türk Ceza Kanunu, hapis ve adli para cezalarını düzenler. Ancak idari para cezası ve disiplin cezaları farklı kanunlarla düzenlenir.

Cevap: B

3. • Emredici hukuk kuralları, hukuk kuralının bir işin yapılmasını veya yapılmamasını emrettiği, aksine işlemin yapılmayacağı herkesin uymakla yükümlü olduğu kurallardır.

• Yorumlayıcı hukuk kuralları, tarafların kullandığı belirsiz hükümlerin netleştirildiği kurallardır.

• Tanımlayıcı hukuk kuralları, hukuki bazı ifadelerin açıklandığı kurallardır.

• Tamamlayıcı hukuk kuralları: Taraflar, yaptıkları sözleşmede birinci derecedeki önemli noktalarda anlaşmış; ancak sözleşmenin diğer unsurlarını düzenlememiştir. Bu noktada eksiklikleri gideren kurallara tamamlayıcı hukuk kuralları denir.

Soru ifadesini dikkatle incelersek taraflar aksini kararlaştırmadıkça diyor. Bu durumda şu yorumu yapmalıyız; taraflar aksini düşünebilecekken düşünmemiş yani eksik bırakmış. Bu durumda kanun bu eksikliği gidermek için tamamlayıcı bir hüküm belirlemiştir. Cevabımız tamamlayıcı kurallardır.

Cevap: B

4. Karine, bilinen bir gerçekten hareketle bilinmeyen bir durum hakkında varsayım üretmek diyebiliriz. Yani elimizdeki verilerden bilmediğimiz bir konu hakkında yorum yapmadır. Karinelerin bir kısmı adi karine yani aksi ispatlanabilen karineler, bir kısmı da kesin karine yani aksi ispatlanamayan karinelerdir. Ölüm karinesi, ölümüne kesin gözle bakılacak şekilde kaybolma halidir. Ancak kişinin tekrar ortaya çıkması mümkün olduğundan ölüm karinesi adi bir karinedir.

Cevap: C

5. Ülkesellik olarak da tanımlanan mülkiyet ilkesi: Ülkede işlenen suçlarda suçlu kimin işlediğine bakılmaksızın, suçun işlendiği ülke kanunlarının uygulanması veya uyrukluluğu göz önüne alınmaksızın o ülkenin kanunlarının uygulanmasıdır.

Cevap: B

6. TCK'nin 18. maddesine göre, iade hâlinde kişi ancak iade kararına dayanak teşkil eden suçlardan dolayı yargılanabilir ya da kişinin iade talebine konu olan mahkûmiyet cezası infaz edilebilir. Buna iadede ihtisas prensibi ya da iadede özelliğ kuralları denilmektedir.

Cevap: C

7. Türk Ceza Kanunu madde 44'e göre işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır.

Cevap: D

8. Suçun kanuni tanımında yer alan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri, fail olarak sorumlu olur. Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de dolaylı fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır.

Cevap: A

9. Önceden işlenen suçtan dolayı verilen hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde, tekerrür hükümleri uygulanır. Bunun için cezanın infaz edilmiş olması gerekmez.

Tekerrür hükümleri, önceden işlenen suçtan dolayı;

a) Beş yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde, bu cezanın infaz edildiği tarihten itibaren beş yıl,

b) Beş yıl veya daha az süreli hapis ya da adli para cezasına mahkûmiyet hâlinde, bu cezanın infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl geçtikten sonra işlenen suçlar dolayısıyla uygulanmaz.

Cevap: E

10. Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması hâlinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, örgütün varlığı için üye sayısının en az üç kişi olması gerekir.

Cevap: C

11. Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi hâlinde, hâkim yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir.

Cevap: B

12. Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmi dört saati geçemez. Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre on iki saatten fazla olamaz.

Cevap: B

13. Zorda kalma, zorunluluk, zaruret hâli veya ıztırap hâli olarak da adlandırılabilen kurum, hem ceza hukukunda hem de özel hukukta ortak düzenlenmiş bir kurumdur. Ceza hukuku açısından zaruret hâli fiili suç olmaktan çıkarmamaktadır. Zira kişinin zaruret hâlinde olduğu sırada yaptığı davranış yine suç teşkil edecektir. Ancak zaruretin ağırlığı çerçevesinde ya ceza verilmeyecek ya da cezasında oldukça indirim yapılacaktır. Bu nedenle ceza hukuku açısından zaruret hâli bir hukuka aykırılığı ortadan kaldıran neden, "diğer adı ile hukuka uygunluk nedeni" değildir. Ceza hukukuna göre zaruret hâli, kusura etki eden neden (kişinin kast veya taksirini kaldıran ya da önemli ölçüde azaltan neden) olarak kabul edilmektedir.

Cevap: B

14. Meşru Savunma;

- Türk Ceza Kanunu madde 25'e göre gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda hâl ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez.
- Türk Borçlar Kanunu madde 63'e göre Kanunun verdiği yetkiye dayanan ve bu yetkinin sınırları içinde kalan bir fiil, zarara yol açsa bile, hukuka aykırı sayılmaz. Zarar görenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar, zarar verenin davranışının haklı savunma niteliği taşıması, yetkili kamu makamlarının müdahalesinin zamanında sağlanamayacak olması durumunda kişinin hakkını kendi gücüyle koruması veya zorunluluk hâllerinde de fiil, hukuka aykırı sayılmaz.
- Bu maddeler dikkate alındığında meşru savunma kavramının hem Borçlar Kanunu hem de Türk Ceza Kanunu ile düzenlendiğini görürüz.

Cevap: C

15. Hâkim yazılı kaynaklarda mevcut duruma uygun bir hüküm bulamaz ise yazısız kaynaklara başvuracaktır. Yazısız kaynaklarda da uygun bir örnek bulunamazsa bu durum hukuk boşluğu olarak tanımlanır. Böyle bir durumda hâkim, kendi kanun koyucu olsa nasıl bir kural koyacak idiyse kural koyar ve bu kurala göre davayı çözümler. Bu da hakimin hukuk yaratmasıdır.

Hâkimin yarattığı hukuk üst mahkeme denetimine tabidir ve mahkeme içtihadı olduğundan bağlayıcı değildir.

Cevap: C

16. Uzun süreden beri haber alınamayan kimsenin gaipliğinin istenebilmesi için son haber alma tarihinden itibaren 5 yıl geçmiş olmalı. Talep mahkemeye yapılır. Ancak mahkeme talebe binaen hemen gaiplik kararı veremez. Altı aylık bir ilan süresi vardır. Dilerse hâkim ikinci bir ilan daha verebilir ancak bu zorunlu değildir. İlan neticesinde kişiden hâlâ haber alınamıyorsa gaiplik kararı alınabilir. Sorumuz gaiplik istemini değil kararın alınabileceği en erken süreyi sorduğundan 5 yıl 6 ay doğru olur.

Cevap: D

17. Borçlar Kanununda haksız fiil sorumluluğu düzenlenmiştir. Kişiler, hukuka aykırı eylemleri neticesinde ortaya çıkan zararları tazmin etmekle yükümlüdür. Haksız fiilden sorumlu tutulabilmenin dört şartı vardır;

- Hukuka aykırı fiil
- Kusur
- Zarar
- Kusur ile zarar arasında illiyet bağı

Medeni Kanuna göre de kişinin kusurlu sayılabilmesi için ayırt etme gücü aranır. Yani kişinin ayırt etme gücü yoksa kusurlu sayılmaz. Yani bu durumda haksız fiilin şartlarından biri yerine gelmiyor. Ancak Borçlar Kanunu, zarar veren ve ayırt etme gücü bulunmayan kişinin maddi gücü yettiği oranda karşı tarafın zararını karşılaması gerektiğini ifade eder. Bu durumda ayırt etme gücü olmayan kusurlu değildir ancak hakkaniyet gereği kusursuz sorumludur.

Cevap: A

18. Yasanın gösterdiği mirasçılar ya da atanmış mirasçılar için mirası reddedebilecekleri süre 3 ay olarak belirlenmiştir.

Cevap: B

19. Mülkiyet hakkı sahibine en geniş yetkiyi veren haktır. Tasarruf ve kullanma/yararlanma hakları verir. Mülkiyet hakkı dışında kalan haklar sınırlı aynı hak olarak adlandırılmaktadır. Buna göre; irtifak, rehin, taşınmaz yükü sınırlı aynı haklardandır. Geçit hakkı bir tür irtifak hakkıdır.

Cevap: B

20. Örneğimizde hükmen teslim söz konusudur. Hükmen teslimde kişi satın aldığı malı eski sahibinin kullanımında bırakır.

Cevap: A

21. Mutlak haklar herkese karşı ileri sürülebilirken nispi haklar yalnızca belli kişilere karşı ileri sürülebilir. Alacağın sadece borçludan veya varsa kefinden istenebilmesi gibi.

Cevap: D

22. Kullanımlarına göre haklar herkese karşı ileri sürülebilir mutlak haklar ve yalnızca belli kişilere karşı ileri sürülebilir nispi haklar olarak ikiye ayrılır. Alacak hakkı yalnızca belli kişilere karşı ileri sürülebilir nispi haktır. Mülkiyet hakkı, fikri haklar ve velayet hakkı ise herkese karşı ileri sürülebilecek haklardandır.

Cevap: B

23. Faiz, cezai şart, gecikme tazminatı ve teminatlar asıl hakka bağlı haklardır. Alacak hakkı ise asıl haktır.

Cevap: D

24. Kullanıldıklarında yeni bir durum meydana getiren haklar, yenilik doğuran haklardır. Yenilik doğuran haklar kurucu, değiştirici ve bozucu olarak üçe ayrılır. Alım hakkı, ön alım hakkı, geri alım hakkı tipik kurucu yenilik doğuran haklardır. Fesih, dönme, takas ve iptal ise bozucu yenilik doğuran haklardır.

Cevap: D

25. Eksik borçlar var olan ancak hukuki yollarla takip edilemeyen borçlardır. Eksik borçlar;

- Zaman aşımına uğramış borçlar
- Ahlaki ödevden doğan borçlar
- Evlenme tellallığından doğan borçlar
- Kumar ve bahis borçlarıdır.

Cevap: E

26. Tek tarafa borç yükleyen sözleşmeler, iki tarafın yaptığı ancak yalnızca bir tarafın borç altına girdiği sözleşmelerdir. Bağışlama sözleşmesi ve kefalet sözleşmesi tek tarafa borç yükleyen sözleşmelerdir.

Cevap: C

27. Zarar doğurucu eylemler haksız fiil olarak kabul edilir. Haksız fiilin dört unsuru vardır;

- Hukuka aykırı fiil
- Kusur
- Zarar
- İliyet bağı şeklinde.

Cevap: E

28. Ticari işletme, faaliyetlerin devamlı ve bağımsız yürütüldüğü, esnaf faaliyeti sınırını aşan düzeyde gelir elde etme amacı güden işletmedir. Bu tanıma göre ticari işletmenin unsurları;

- Devamlılık
- Belli çapı aşma
- Gelir sağlamayı hedef tutma
- Bağımsız olma yani şube olmamadır. Ancak dönemi zararlarla kapatma ticari işletme olmaya engel değildir.

Cevap: D

29. Ticaret hukukunda, temel tescil süresi 15 gündür. Ticari işletmeler de 15 gün içinde tescil edilmelidir.

Cevap: B

30. Ticaret şirketleri tüzel kişiliği olan şirketlerdir. Sermaye şirketi olan anonim ve limitet şirketler ile şahıs şirketi olan adi komandit ile kolektif şirketler tüzel kişiliği olan şirketlerdir. Ancak adi şirket yapısı tüzel kişiliği olmayan şirket yapısıdır.

Cevap: C

ANAYASA TARİHİ – TEST 1

1. Devletin şeklini, yapısını, organlarının görev ve yetkilerini, bunların birbirleri ile olan ilişkilerini düzenleyen hukuk dalı "Anayasa Hukuku"dur.

Cevap: A

2. Egemenliğin tek bir merkezde toplandığı yasama, ülkenin tamamında aynı hukuk düzeninin hâkim olduğu devlet üniter devlettir.

Cevap: A

3. Federasyon, uluslararası kişiliğe sahip merkezi devlet ile uluslararası kişiliğe sahip olamayan bölgesel devletlerin, aralarında güvenceli bir yetki paylaşımı yaparak oluşturdukları devlet topluluğudur.

Almanya federal devlete örnek bir yapıya sahiptir.

Cevap: D

4. İktidar gücünün tek kişide toplandığı yönetim modeli: "MONARŞİK DEVLET"tir.

Cevap: C

5. Devletin birinci unsuru millet (halk), ikinci unsuru ülke (toprak), üçüncü unsuru ise egemenliktir.

Bir devletin kurulması için bu 3 unsur şarttır.

Cevap: E

6. İki meclisin şart olduğu sistem federal devlet sistemidir. Federe devletlerin meclisleri vardır ve federal devletin meclisi vardır.

Cevap: D

7. Meclis hükümeti sisteminde yasama ve yürütme güçleri mecliste toplanmıştır.

Cevap: C

8. Bir devlette yasama, yürütme ve yargı erklerinin farklı ellerce kullanılması ve birbirinden ayrı çalışması kuvvetler ayrılığı ilkesidir.

Cevap: D

9. Parlamenter Sistem'de

- Yürütme yasamanın içinden çıkar.
- Hükümet yasamaya karşı sorumludur.
- Bir kimse hem yasamada hem yürütmeye yer alabilir.
- Yürütme iki başlıdır.
- Devlet Başkanı, Meclis tarafından seçilir.
- Yasama yürütmeyi, yürütme de yasamayı belli koşullarda feshedebilir.

Cevap: E

10. Yarı başkanlık modelinde yürütme organı iki başlıdır. Başkan halk tarafından seçilir. Başbakan ve Bakanlar Kurulu yasamaya karşı sorumludur. Devlet Başkanı yürütme yetkisini bir başbakanla paylaşır.

Cevap: D

11. Başkanlık Hükümet Modeli'ne göre;

- Sert kuvvetler ayrılığı vardır. Yani yasama ve yürütme birbirine etki edemez.
- Yürütme organı yalnızca başkandan oluşur ve başkanı halk seçer.
- Aynı kişi hem yasamada hem de yürütmeye yer alamaz.

Buradan hareketle sert kuvvetler ayrılığının olduğu bir modelde kuvvetler birliğinden söz edilemez.

Cevap: E

12. Türkiye Cumhuriyeti'nde temsili demokrasi uygulanmaktadır. Temsili demokrasi modelinde kararları halkın seçtiği temsilciler yani parlamento alır. Doğrudan demokrasi modelinde halk kararları doğrudan kendi alır. Günümüzde örneği olduğu söylenemez ancak İsviçre'nin kantonlarında benzer bir sistem uygulandığı kabul edilir.

Cevap: E

13. Tarihimizde gayrimüslimlerin askere alınması 1856 Islahat Fermanı ile düzenlenmiştir.

Cevap: C

14. Tarihimizin ilk yazılı anayasası 1876 Kanunuesasi'dir.

Cevap: D

15. Kanunuesasi'yi ilan eden hükümdar 2. Abdülhamit'tir.

Cevap: B

16. Osmanlı Devleti'nin ilk tek ve son anayasası olan Kanunuesasi, Genç Osmanlıların baskısı ile ilan edilmiştir.

Cevap: A

17. 1876 Kanunuesasi ile Osmanlı Devleti'nde meclisli yapı yani parlamenter sisteme geçiş sağlanmıştır.

Cevap: A

18. Kanunuesasi'nin ilk metnine göre Heyetivükela padişaha karşı sorumludur.

Cevap: C

19. 1876 Kanunuesasi'de 1909 yılında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bunlar şu şekildedir;

- Mebusların kanun teklifi yapabilmesi için gerekli olan padişah izni kaldırıldı.
- Padişahın meclisi fesih hakkı 3 ay içinde yeni seçim yapma şartına bağlandı.
- Heyetivükela padişaha değil meclise karşı sorumlu hale getirildi.

Gizli oy, açık sayım döküm ilkesi 1924 Anayasası 1950 değişikliği ile görülür.

Cevap: A

20. Kanunuesasi'ye göre Meclis ikili yapıdadır. Heyetiayan ve Heyetimebusandan oluşan Meclis-i Umumi adında meclis vardır. Ayanlar ömür boyu görevde kalırken mebusların görev süresi 4 yıldır.

Cevap: C

ANAYASA TARİHİ – TEST 2

1. Mebusan Meclisi'nin üyeleri halk tarafından seçilir, üyeler 4 yıllığına seçilir, sadece erkekler aday olabilir ve erkekler oy kullanılabilir, seçilebilmek için Türkçe bilmek gereklidir.

Cevap: E

2. 1876 Anayasası'nın 1909 değişiklikleri; kanun dışı tutuklama yasağı getirilmiştir, Mebusan Meclisinin yetkileri artırılmış, padişahın yetkileri daraltılmıştır, padişahın meclisi fesih hakkı düzenlenmiştir, padişahın sürgün yetkisi kaldırılmıştır, toplanma ve dernek kurma hakkı getirilmiştir, padişahın hükümet üzerindeki yetkileri azaltılmıştır.

Cevap: E

3. 1921 Anayasası tek yumuşak ve çerçeve anayasadır.

- Yumuşak anayasa değiştirilmesi alelade kanunlar gibi kolaylıkla mümkün olan anayasadır. Sert (katı) anayasa ise kanunlardan farklı olarak değiştirilmesi özel şartlara bağlanmış anayasadır.
- Çerçeve anayasa madde sayısı az, detaylı olmayan anayasadır. Kazuistik anayasalar detaylı ve madde sayısı fazla anayasalardır.

Cevap: B

4. 1921 Anayasasına göre seçimler 2 yılda bir yapılır.

Cevap: A

5. Kuvvetler Birliği sisteminde yasama ve yürütme yetkileri tek elde toplanmıştır. Meclis hükümet sisteminde bu yetkiler yasama organında, monarşi ve diktatörlük sistemlerinde bu yetkiler yürütme organında toplanmıştır. Parlamenter sistemlerde ise kuvvetler ayrılığı esası vardır.

Cevap: D

6. 1921 Anayasası Meclis hükümeti sistemini benimsemiştir. Yasama ve yürütme yetkileri meclise aittir.

Cevap: A

7. 1921 Teşkilatiesasiye'de ilk kez milli egemenlik ilkesi yer almıştır. Böylelikle egemenliğin kaynağı olarak millet belirlenmiş ve cumhuriyet modeline geçişin işareti verilmiştir.

Cevap: A

8. 1921 Anayasasının özellikleri:

- Kanunuesasiyi yürürlükten kaldırmamıştır.
- Milli egemenlik ilkesini ilk kabul eden anayasadır.
- Güçler birliği ve meclis hükümeti sistemi benimsenmiştir.
- Yerinden yönetim ilkesi benimsenmiştir.
- Yargıdan söz etmeyen tek anayasadır
- Tek yumuşak ve çerçeve anayasadır.
- Temel hak ve hürriyetlere yer vermemiştir.
- Devlet başkanlığı makamına yer vermemiştir.
- Hükümetin başında Meclis Başkanı vardır.

Cevap: C

9. Sert (katı) anayasa değiştirilmesi kanunlara göre farklı usullerle mümkün olan anayasadır.

- Halk oylaması usulüne yer vermesi
- Değiştirilmeyecek maddelere yer vermesi
- Değiştirilmesi için nitelikli çoğunluk aranması
- Anayasanın kabul edilmesinden sonra belli bir süre değişiminin yasaklanması gibi önlemler anayasanın katılığını gösterir.

Cevap: B

10. 1921 Anayasasında 1923 yılında yapılan değişiklikler;

- Türkiye Devleti'nin yönetim şekli Cumhuriyet olarak kabul edilmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturulmuştur.
- Cumhurbaşkanı'nın TBMM tarafından kendi üyeleri arasından seçileceği kabul edilmiştir.
- Başbakan, Cumhurbaşkanı tarafından ve Meclis üyeleri içinden seçilir hükmü getirilmiştir.
- Bakanlar, Başbakan tarafından ve meclis üyeleri arasından seçilecek ve Cumhurbaşkanınca meclisin onayına sunulacak hükmü getirilmiştir.
- "Devletin dini İslam ve resmi dili Türkçedir." ifadesi getirilmiştir.

Cevap: D

11. Kanunuesasi ve 1921 Teşkilatiesasiye, 1924 Anayasasının ilanı ile aynı anda yürürlükten kalkmıştır. Bu iki anayasanın bir süre aynı anda yürürlükte kaldıkları anlamına geliyor.

Cevap: A

12. 1921 Anayasasının özellikleri:

- Kanunu Esasiyi yürürlükten kaldırmamıştır.
- Milli egemenlik ilkesini ilk kabul eden anayasadır.
- Güçler birliği ve Meclis hükümeti sistemi benimsenmiştir.
- Yerinden yönetim ilkesi benimsenmiştir.
- Yargıdan söz etmeyen tek anayasadır.
- Tek yumuşak, çerçeve anayasadır.
- Temel hak ve hürriyetlere yer vermemiştir.
- Devlet başkanlığı makamına yer vermemiştir.

Tarihimizde yumuşak olan tek anayasa 1921 Teşkilatı Esasiyesidir.

Cevap: B

13. 1921 Anayasasının (Teşkilatı Esasiye) özellikleri:

- Kanunu Esasiyi yürürlükten kaldırmamıştır.
- Milli egemenlik ilkesini ilk kabul eden anayasadır.
- Güçler birliği ve meclis hükümeti sistemi benimsenmiştir.
- Yerinden yönetim ilkesi benimsenmiştir.
- Yargıdan söz etmeyen tek anayasadır.
- Tek yumuşak çerçeve anayasadır.
- Temel hak ve hürriyetlere yer vermemiştir.
- Devlet başkanlığı makamına yer vermemiştir.

Cevap: B

14. 1924 Anayasasına göre seçimler 4 yılda bir yapılmaktaydı.

Cevap: D

15. Laiklik ilkesi 1924 Anayasasında 1937 yılında yapılan değişiklik ile anayasa eklenmiştir. Böylelikle Atatürk'ün 6 ilkesi anayasada yer aldı.

6 ilkenin yer aldığı tek anayasa 1924 Anayasası'dır.

Cevap: C

16. 1924 Anayasası döneminde yapılan değişiklikler:

- 1928; devletin dini İslam'dır, ifadesi anayasadan çıkarıldı.
- 1930; kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkı verildi.
- 1933; kadınlara muhtarlık seçimlerine katılma hakkı verildi.
- 1934; kadınlara milletvekili seçimlerine katılma hakkı verildi.
- 1937; laiklik ilkesi anayasaya eklendi.
- 1946; çok partili hayata geçildi, tek dereceli seçim sistemine geçildi.
- 1950; gizli oy ve açık sayım/döküm ilkesine geçildi.

Cevap: C

17. 1924 Anayasası dönemi değişiklikleriyle 1930; kadınlara belediye seçimlerine girme hakkı 1933; kadınlara muhtarlık seçimlerine girme hakkı 1934; kadınlara milletvekili seçimlerine girme hakkı verilmiştir.

Cevap: C

18. 1924 Anayasasında 1946 yılında yapılan değişiklikte çok partili hayata geçilmiş, tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.

Cevap: C

19. 1924 Anayasası dönemi değişiklikleri: 1950; gizli oy, açık/sayım döküm ilkesi kabul edilmiştir.

Cevap: D

20. Tek dereceli seçim modeli ile halk doğrudan sandık başına giderek kendi temsilcilerini seçmeye başlamıştır.

Cevap: D

ANAYASA TARİHİ – TEST 3

1. Olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararname-leri
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Yüksek Öğrenim Kurulu
Hukukumuzda 1982 Anayasası ile dahil olmuştur.
Ancak KHK ve sıkıyönetim kavramları 2017 anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır.

Cevap: B

2. 1961 Anayasası ile demokrat, sosyal devlet ve hukuk devleti ilkeleri kabul edilmiştir. İlk kez kuvvetler ayrılığı ilkesi benimsenmiş ve Milli Güvenlik Kurulu 1961 Anayasası ile kurulmuştur.
Gizli oy, açık/sayım döküm ilkesi 1950 yılında kabul edilmiştir.

Cevap: E

3. Yarı doğrudan demokrasi modelinde halkın yönetime katılımını sağlayan araçlar;
– Halkın girişimi
– Halkın vetosu
– Temsilcinin azli
– Referandum. Bu dört modelden referandum (halk oylaması) modeli ülkemizde de uygulanmaktadır.

Cevap: D

4. 1961 Anayasası'nın özellikleri;
- Herkese önceden izin almaksızın dernek kurma hakkı verildi.
 - İlk kez sosyal devlet, hukuk devleti, demokratik devlet ifadeleri kabul edildi.
 - Temel hak ve özgürlükleri sistematik anlamda düzenleyen ilk anayasadır.
 - İşçilere grev hakkı ve sendika kurma hakkı getirildi.
 - "İnsan haklarına dayalı devlet" ifadesi kabul edilmiştir.
 - Çoğulcu anlayışı benimseyen anayasadır.
- YÖK ise 1982 Anayasası ile kurulmuştur.

Cevap: A

5. 1961 Anayasası ile ilk kez sosyal devlet, hukuk devleti, demokratik devlet ve insan haklarına dayalı devlet ifadeleri kabul edilmiştir.
- Milli egemenlik ilkesi ilk kez 1921 Anayasası'yla kabul edilmiştir.

Cevap: B

6. Çoğunlukçu anayasa; iktidarı elinde bulunduran gücün azınlık haklarına saygı göstermeksizin toplumu kendi eksenine göre şekillendirmesidir.
- Çoğulcu anayasa ise iktidarı elinde bulunduran gücün yetkilerini halka paylaşması her düşünceye yer verilmesidir.
- 1961 Anayasası çoğulcu anayasayı benimsemiştir.

Cevap: D

7. Güçler ayrılığını benimseyen anayasalar 1961 Anayasası ve 1982 Anayasasıdır.

Cevap: E

8. Ülkemizde, siyasi partilere devlet yardımı yapılmasına ilişkin hükümler, 1961 Anayasası döneminde yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, 16 Şubat 1950'de çıkartılan 5545 sayılı Seçim Kanunuyla ilk kez muhalefet partilerine radyodan yararlanma hakkı sağlanmıştır. Türkiye'de siyasi partilere doğrudan devlet yardımı ilk kez 1965 tarih ve 648 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun (SPK) 74.maddesinde, "parti ihtiyaçları ve parti çalışmalarında kullanılmak amacıyla" yapılacağı öngörülmüştür.

Cevap: D

9. Anayasa Mahkemesi ilk kez 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Temel görevi TBMM'nin yapmış olduğu yasal düzenlemelerin hukuka uygunluğunu denetlemektir. Böylelikle yasama organı dahi hukuk denetimine girmiş ve hukuk devleti ilkesi adına temel, çok önemli bir adım atılmıştır.

Cevap: D

10. Milli Güvenlik Kurulu
Devlet Planlama Teşkilatı
Yüksek Hâkimler Kurulu
Anayasa Mahkemesi
1961 Anayasası ile hukukumuzda girmiştir. Yüksek Seçim Kurulu 1950 yılında kurulmuştur.

Cevap: B

11. Kanuni yargıç güvencesi ilk kez 1876 Kanunuesasi de yer almıştır. Kanuni hâkim güvencesi 1924 Anayasasında da benimsendi. 1961 Anayasası "doğal hakim" (tabii hakim) ilkesini koyarak daha güvenceli hale getirdi. 1971'de bu konuda yapılan anayasa değişikliği farklı bir düzenleme getirdi. 1982 Anayasasında da sürdürülen bu ilkenin anlamı kısaca şudur; Kimse kanunen tabi olduğu mahkeme dışında başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Cevap: A

12. Uyuşmazlık Mahkemesi 1945 yılında çıkarılan kanunla kurulmuş ve adli, idari yargı arasındaki uyuşmazlıkları çözmek amacıyla çalışan bir yüksek mahkemedir.

Cevap: C

13. Sert anayasa; değişimi zor, özel hükümler içeren anayasadır. Hukukumuzda yer alan en sert anayasa hâlen kullanılmakta olduğumuz 1982 Anayasası'dır.

Cevap: E

14. Sert (katı) anayasanın özelliği değiştirilmesi zorlaştırılmış olmasıdır.
- Halk oylaması usulüne yer vermesi
 - Değişiklik için özel görüşme usullerinin olması
 - Değiştirilmeyecek maddelere yer vermesi
 - Değiştirilmesi için nitelikli çoğunluk aranması
 - Anayasanın kabul edilmesinden sonra belli bir süre değişiminin yasaklanması bu duruma örnek olarak verilir

Cevap: D

15. 1982 Anayasasının kabulü Cumhurbaşkanı seçimiyle birleştirilmiştir. Halk oylaması ile seçilen ilk Cumhurbaşkanı Kenan Evren'dir. Ancak demokratik usullere göre ya da bir diğer ifadeyle anayasaya göre ilk defa halk oylaması usulüyle seçilen Recep Tayyip Erdoğan'dır.

Cevap: E

16. 1924 ve 1961 Anayasaları milletvekili seçilebilmek için okuma yazma bilme şartı arıyordu. Ancak 1982 Anayasası ile ilk defa ilköğretim mezuniyeti ifadesi kullanılmıştır.

Cevap: E

17. Halkoyu ile kabul edilen ilk anayasa 1961 Anayasasıdır. Ancak anayasa değişikliklerini halkoyuna sunma uygulaması ilk kez 1982 Anayasası ile getirilmiştir.

Cevap: E

18. Halk oylaması ile kabul edilen anayasalar ;
1961 Anayasası ve 1982 Anayasasıdır.

Cevap: E

ANAYASA TARİHİ – TEST 4

1. 1808 Senediittifak, padişah ile ayanlar arasında imzalanan misaktır. Senediittifak, Türk tarihinin ilk anayasal gelişmesi olarak kabul edilir. Padişah, Türk tarihinde ilk defa bazı haklarından feragat etmiştir. Padişahın bazı haklarından feragat etmesi merkezi hükümetin güçlendiğini değil aksine zayıfladığını gösterir.

Cevap: E

2. Tanzimat Fermanı Maddeleri;

- Tanzimat Fermanında kanunlardan daha üstün bir gücün olmadığı savunulmuştur ve kesinlikle de öyle olmuştur. Kanunlar kesinlikle üstün kılınmış gerekli görülen yaptırımlar uygulanmıştır.
- Tanzimat Fermanında kişilerin mülkiyet hakları devletin güvencesinde olmuştur. Devlet bu sayede kişilerin haklarının korunmasına yardımcı olmuş ve mülkiyetin kişinin hak kazancı olduğu savunulmuştur.
- Tanzimat döneminde batılılaşma hareketleri çok aşırı derecede artmış ve batıya gönderilen kişi sayısında da artış gözlenmiştir.
- Padişahın yetkileri artmış ve halk bu sayede daha çok rahat etmiştir. Çünkü padişah dışındaki kişiler halka baskı oluşturmamaktadır.
- Yeni mahkemeler açılmış ve Avrupa tipi hukuk kuralları yerleşmeye başlamıştır.
- Tanzimat Fermanı padişahın iradesine bağlı olarak gelişmiştir. Halktan talep edilen istekler üzerine çıkarılmıştır.
- Tanzimat Fermanı yalnız devleti kalkındırmayı değil milleti de refaha kavuşturmayı amaç edindiğinden, Osmanlı Devleti'nin halk için var olduğunu gösteren ilk örnektir.
- Müslüman ve gayrimüslim ayrılığına son verilmek istendiğinden millet sistemi ve reaya anlayışı terk edilmiştir.
- Anayasacılık alanında önemli bir belge olmuştur.
- Kanunu her şeyin üstünde tutması hukuk devleti olma yolunda atılan ilk adım olduğunun göstergesidir.

Cevap: E

3. Islahat Fermanı'nın Önemli Maddeleri;

- ✓ Mahkemeler herkese açık olacak ve herkes kendi dinine göre yemin edecektir. Karakollar ve hapishaneler ıslah edilecektir.
- ✓ Herkes şirket ve banka kurabilecektir.
- ✓ Gayrimüslimler devlet memuru olabilecektir. Askerî hizmetlere ve okullara alınacaklardır.
- ✓ İşkence, dayak ve angarya kaldırılacaktır.
- ✓ Vergi toplanmasında iltizam usulüne son verilecektir.

- ✓ Gayrimüslimlere geniş manada din ve vicdan özgürlüğü sağlanacak. Banka, okul, kilise, hastane kurabileceklerdir.
- ✓ Müslüman ve gayrimüslimler kanun önünde eşit sayılacaklar.
- ✓ Cizye ve haraç kaldırılacaktır.
- ✓ Hristiyan unsurlar serbest bir şekilde ayinler yapabileceklerdir.
- ✓ Hiç kimse din veya mezhep değiştirmeye zorlanmayacak.
- ✓ Müslüman ile gayrimüslimler arasındaki davalara bakmak için karma mahkemeler kurulacaktır.

Cevap: C

4. 1876 Kanunuesasi ve 1921 Teşkilatı Esasiye Cumhuriyet ilânına kadar teorik olarak birlikte yürürlükte kalmıştır. Dolayısıyla kısa süreli olarak iki anayasalı bir dönem yaşanmıştır.

Cevap: B

5. 1921 Anayasası;

- Milli egemenlik ilkesine yer veren ilk anayasadır.
- Çerçeve yani kısa bir anayasadır.
- Yumuşak yani değiştirilmesi kolay bir anayasadır.
- Temel hak ve özgürlükler düzenlenmemiştir.
- Yerel yönetimlere geniş yer ayrılmıştır.
- Kuvvetler birliği esastır, yasama ve yürütme güçleri meclis bünyesinde toplanmıştır. Hükümet meclis içinden kurulurdu. Bakanlar milletvekilleri arasından tek tek seçilir ve bireysel olarak sorumluluk yüklenirdi.

Cevap: C

6. Milli Güvenlik Kurulu 1961 Anayasası ile kurulan bir kurumdur.

Cevap: A

7. 1876 Anayasası ve 1961 Anayasası tarihimizde çift meclisli yapının görüldüğü anayasalardır. 1876 Anayasasına göre Meclisiumumi, Meclisiyan ve Meclisimebusan olarak ikiye ayrılıyordu. 1961 Anayasasına göre de TBMM, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi olarak ikiye ayrılıyordu.

Cevap: B

8. 1961 Anayasası ve 1982 Anayasası askerî müdahale yani darbe neticesinde hazırlanan anayasalardır. 1961 Anayasası Milli Birik Komitesi ve Temsilciler Meclisinden oluşan bir komisyonca hazırlanmış ve halkoyuna sunulmuştur. 1982 Anayasası da Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisinden oluşan komisyonca hazırlanmış ve halkoyuna sunulmuştur.

Cevap: B

9. 1961 Anayasası, sendikalar bakımından anayasalar içinde çağdaş toplumların en belirgin özelliği olan örgütlenme özgürlüğüne hak ettiği yeri veren ilk anayasadır. Ancak bu nitelik 1971 anayasa değişikliklerine kadar sürmüş ve bir takım kısıtlamalara gidilmiştir.

Cevap: D

10. Kuvvetler ayrılığı teorisi "Kanunların Ruhü" adlı eserin sahibi de olan Baron de La Brède et de Montesquieu'dur.

Cevap: B

11. Başlangıç metnine yer veren ilk anayasamız 1961 Anayasasıdır. 1982 Anayasasında da başlangıç metni yer alır.

Cevap: D

12. Anayasa Mahkemesi 1961 Anayasası ile, Devlet Denetleme Kurulu 1982 Anayasası ile, Milli Güvenlik Kurulu 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Kamu Denetçiliği sonraki değişikliklerle 1982 Anayasasında yer alır.

Cevap: A

13. 1876 Anayasası padişah ile birlikte meclisli yapı öngördüğünden meşrutî monarşi modeli görülür. 1921 Anayasası yasama ve yürütme güçlerini mecliste topladığından meclis hükümet modeli görülür. 1924 Anayasasından dolayı karma sistem görülür. 1961 Anayasası parlamenter sistem ve 1982 Anayasası ise Cumhurbaşkanlığı Sistemi özelliği gösterir.

Cevap: C

14. Yarı doğrudan demokrasi modelinde kararlar halkın seçtiği temsilciler aracılığıyla alınır ancak belli yollarla halkın da yönetime katılma hakkı vardır. Bu yöntemler;

- Halkın vetosu
- Halkın girişimi
- Temsilcinin azlığı
- Referandumdur. Ülkemizde bu modellerden yalnızca referandum yapılır.

Cevap: D

15. Şıklara bakıldığında Fransa'nın başkanlık modeli ile eşleştirildiğini görüyoruz. Fransa'da yarı başkanlık modeli uygulanır.

Cevap: D

1982 ANAYASASI TEMEL İLKELERİ – TEST 1

1. 1982 Anayasasının ilk 3 maddesi değiştirilemez.

Madde 1; Türkiye devleti bir cumhuriyettir.

Madde 2; Türkiye Cumhuriyeti devleti, toplumun huzuru milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik, sosyal, laik bir hukuk devletidir.

Madde 3; Türkiye devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir, bayrağı, şekli kanunlarda belirtilen beyaz, ay yıldızlı, al bayraktır. Milli marşı İstiklal Marşı başkenti Ankara'dır.

Cevap: D

2. **Cumhuriyetin temel nitelikleri;**

- İnsan haklarına saygılı devlet
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet
- Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan devlet
- Demokratik devlet
- Laik devlet
- Sosyal devlet
- Hukuk devleti

Cevap: B

3. 1982 Anayasasına başlangıç metni dahildir. Ancak madde kenar başlıkları, madde numaraları, başlıklar ve dipnotlar anayasa metninden sayılmaz.

Cevap: D

4. **Başlangıç metninde yer alan ilkeler:**

- Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- Milli egemenlik
- Atatürk milliyetçiliği
- Atatürk medeniyetçiliği
- Kuvvetler ayrılığı
- Hürriyetçi demokrasi
- Laiklik
- Millet iradesinin mutlak üstünlüğü
- Eşitlik
- Çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşma azmi

Cevap: A

5. Depolitizasyon kavramı, halkın politikadan uzak tutulma çabasıdır. Dolayısıyla verilen şıklarda vatandaşların siyasete ilgisini azaltacak ifadeler depolitizasyon çabası taşır. Baktığımızda, yurt dışında teşkilatlanma yasağı, kadın ve gençlik teşkilatlanmasının yasak olması, seçimlerin uzun aralıklarla yapılması, siyasi partilerin sivil toplum kuruluşları ile faaliyet yapamayacak olması siyasi olarak uzaklaşmayı getirebilir. Ancak anayasanın halkoyu ile kabul edilmesi uzaklaşmayı değil bilakis halkın fikrinin sandığa yansımaya anlamına gelir.

Cevap: E

6. **1961-1982 Anayasalarının ortak özellikleri;**

- ✓ Her ikisinde de sivil kanat ve askerî kanat bulunuyordu
- ✓ Her ikisi de sert anayasalardır.
- ✓ Her ikisi de darbe anayasasıdır.
- ✓ Anayasalar halkoyu ile kabul edilmiştir.
- ✓ Meclisin sivil kanadı seçimle oluşmamıştır.
- ✓ Her ikisi de kuvvetler ayrılığını benimsemiştir.
- ✓ Her ikisi de parlamenter hükümet sistemini benimsemiştir. Ancak Cumhurbaşkanı seçiminin anayasanın halk oylaması ile birleştirildiği anayasa 1982 Anayasası'dır.

Cevap: C

7. Laik devlet ;

- Din ve devlet işleri birbirinden ayrıdır
- Devlet, tüm dinlere eşit mesafede yaklaşır
- Din hizmetleri, kamu hizmeti olarak görülür.
- Din ve inanç hürriyeti vardır.
- Resmî devlet dini yoktur.
- Devlet din hizmetlerini kamu hizmeti olarak görür.

Cevap: B

8. Laik devlet ;

- Din ve devlet işleri birbirinden ayrıdır
- Devlet, tüm dinlere eşit mesafede yaklaşır
- Din hizmetleri, kamu hizmeti olarak görülür.
- Din ve inanç hürriyeti vardır.
- Resmî devlet dini yoktur.
- Devlet din hizmetlerini kamu hizmeti olarak görür.
- İnanç hürriyeti mutlak, hiçbir durumda sınırlanamaz.

Cevap: A

9. Sosyal refahı sağlayarak toplumda sosyal barışı ve adaleti tesis etmeye çalışan vatandaşlarına sosyal ve ekonomik hakları veren devlete "sosyal devlet" denir.

Sosyal devletin araçları;

- Asgari bir yaşam
- Sosyal barış ve adalet
- Vergi adaleti
- İşsizliği önlemek
- İstihdamı arttırmak
- Millî geliri adaletli dağıtmak
- Çalışma koşullarını iyileştirmek
- Sosyal güvenliği arttırmak

Cevap: E

10. Mali güce göre vergilendirme sosyal devlet ilkesi ile ilgilidir, vergilendirmede adalet sağlanmaya çalışılır.

Cevap: C

11. Sosyal devlet araçları;

- Kamulaştırma
- Devletleştirme
- Planlama
- Artan oranlı vergi tarifesi
- Sosyal ve ekonomik haklara yer verme
- Asgari yaşantı için tedbirler alma

Cevap: E

12. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler

Anayasa madde 61. – Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malul ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yarışır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, devletçe korunur. Yaşlılara devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

İfadeye göre harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri devlet tarafından korunur ancak soruda "yakınları" kelimesi kullanılmış. Bu nedenle cevabımız D olur.

Cevap: D

13. Devletin temel amaç ve görevleri:

- ✓ Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü ülkenin bölünmezliğini cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak
- ✓ Kişilerin ve toplumun refah ve huzurunu sağlamak
- ✓ Kişinin temel hak ve hürriyetlerini sınırlayan sosyal siyasal ekonomik engelleri kaldırmak
- ✓ İnsanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları sağlamak

Cevap: A

14. Vatandaşlıktan çıkarılma kararını Cumhurbaşkanı verir. Karara yargı yolu kapatılmaz. Karara karşı Danıştaya başvurulabilir.

Cevap: C

15. Yabancıların Türk vatandaşlığına geçmesi için İç İşleri Bakan kararı gerekir.

Cevap: A

16. Hukuk devletinin gerekleri;

- Herkes kanun önünde eşittir.
- Anayasanın üstünlüğü vardır.
- Yargı organı bağımsız
- Kanuni hâkim güvencesi vardır.
- İdarenin her türlü işlemi belirli ve açıktır.
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar vardır.
- Kuvvetler ayrılığı vardır.
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmıştır.
- Kazanılmış haklara saygı ilkesi geçerlidir.

Cevap: A

17. Kimse sözleşmeden doğan yükümlülüğü yerine getirmediği için hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Daha basit bir ifadeyle borcundan dolayı kimse hapis cezasına tabi tutulamaz.

Cevap: E

18. Hukuk devletinin gerekleri;

- Herkes kanun önünde eşittir.
- Anayasanın üstünlüğü vardır.
- Yargı organı bağımsız olmalıdır.
- Kanuni hâkim güvencesi vardır.
- İdarenin her türlü işlemi belirli ve açıktır.
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar vardır.
- Kuvvetler ayrılığı vardır.
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmıştır.
- Kazanılmış haklara saygı ilkesi geçerlidir.

Cevap: C

19. Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkeme dışında başka merci önüne çıkarılamaz. Kişiyi özel yeni merci oluşturulamaz. (Kanuni hâkim güvencesi)

Cevap: C

20. Anayasa madde 3; Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir, bayrağı, şekli kanunlarda belirtilen, beyaz, ay yıldızlı, al bayraktır. Milli marşı İstiklal Marşı başkenti Ankara'dır.

Cevap: E

1982 ANAYASASI TEMEL İLKELERİ – TEST 2

1. Ölüm cezası, idam, 2004 yılında hukukumuzdan çıkarılmıştır.

Cevap: C

2. Genel müsadere, kişinin mallarına devlet tarafından el konmasıdır. 2004 anayasa değişikliği ile genel müsadere cezası verilemeyeceği hükmü getirilmiştir.

Cevap: C

3. Suç ve cezalara ilişkin olarak;

- Kanuna aykırı elde edilen bulgular delil olarak kabul edilemez.
- Kimse işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.
- Suçluluğu hükmen sabit oluncaya dek herkes masumdur.

Cevap: E

4. Hukuk devletinin gerekleri;

- Herkes kanun önünde eşittir.
- Anayasanın üstünlüğü vardır.
- Yargı organı bağımsız
- Kanuni hakim güvencesi vardır.

- İdarenin her türlü işlemi belirli ve açıktır.
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar vardır.
- Kuvvetler ayrılığı vardır.
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmıştır
- Kazanılmış haklara saygı ilkesi geçerlidir.

Hukuk devleti ilkesine göre Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi gibi bir şart yoktur.

Cevap: C

5. Ülkemizde %7 ülke barajlı nispi temsil sistemi uygulanmaktadır.

Cevap: B

6. Genel oy; servet, eğitim, cinsiyet gibi sınırlamalar olmaksızın ülke vatandaşlarından belli yaşa ulaşmış herkesin oy kullanmasıdır.

Cevap: E

7. Herkesin oyunun bir olması, aynı değerinde kabul edilmesi eşit oy ilkesini ifade eder.

Cevap: C

8. Kişisel oy; seçimlerde herkesin kendi oyunu kendi kullanması, kimsenin bir başkası için oy kullanamamasıdır.

Cevap: C

9. Seçmenlerin baskı veya dayatma altında olmadan kendi hür iradeleri ile oy kullanmasına **serbest oy ilkesi** denir.

Cevap: B

10. Herkesin oyunun bir olması, aynı değerinde kabul edilmesi eşit oy ilkesini ifade eder. Akademisyenlerin oyunun ayrıcalıklı olması eşit oy ilkesine aykırıdır.

Cevap: A

11. Seçimlerin yargısal denetimini yapan Yüksek Seçim Kurulu, 1950 yılında yapılan değişiklikle kanuni değişiklikle kurulmuştur.

Cevap: B

12. Seçimlerde oy kullanabilmek için;

- T.C. vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- Seçmen kütüğüne kayıtlı olmak
- Kısıtlı olmamak
- Taksirli suçlar hariç 1 yıl ve daha fazla hüküm giymemiş olmak gerekir

Tutuklular ve gözaltında olanlar oy kullanabilir.

Cevap: E

13. Oy kullanamayanlar ;

- Türk vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşından küçükler
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Kasıtlı suçlardan 1 yıl ve daha fazlası cezaevinde bulunanlar

Cevap: E

14. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyetlerde bulunmayla ilgili olarak;

- Seçimler ve halk oylamalarında serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esasları uygulanır.
- Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yapılacak olan seçimlere uygulanmaz.

Cevap: E

15. Oy kullanamayanlar ;

- Türk vatandaşı olmayanlar
- 18 yaşından küçükler
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Kısıtlılar

Seçmen olduğu halde oy kullanamayanlar;

- Er ve erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Hükümlüler

Cevap: A

16. Anayasa Madde 68: Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

- Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

- Siyasi partiler önceden izin almadan kurullar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

- Siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez.

- Hâkimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar.

- Yükseköğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasi partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevap veremez ve parti üyesi yükseköğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

- Yükseköğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

- Siyasi partilere, devlet, yeterli düzeyde ve hakça mai yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

Cevap: E

17. Siyasi partilerin gelirleri;

- Parti üyelerinin aidatları
- Devlet yardımı
- Bağışlar

Siyasi partiler ticari faaliyette bulunamaz.

Cevap: E

18. Siyasi partilerin hazine yardımı alabilmesi için son seçimde %3 oy alınmalıdır. Bu oran 2014 değişikliği öncesi %7'dir. Değişikliğe dikkat ediniz.

Cevap: A

19. 31 Mart 2022 tarihinde Seçim Kanununda yapılan değişiklik 6 Nisan 2022 tarihinde yürürlüğe girdi ve bu değişikliğe göre seçim barajı %10'dan %7'e düşürüldü. Bu durumda bir siyasi partinin TBMM'ye girebilmesi için ülke genelinde en az % 7 oy alması gerekiyor

Cevap: B

20. "Siyasi parti" grubu kurabilmek için en az 20 milletvekili gerekir. Siyasi parti ifadesiyle "siyasi parti grubu" ifadesini karıştırmayınız. Siyasi parti grubu, mecliste grubu olan partileri ifade eder. Bir partinin mecliste grup kurabilmesi için en az 20 milletvekili olmalıdır.

Cevap: B

1982 ANAYASASI TEMEL İLKELERİ – TEST 3

1. - Siyasi partiler seçme yeterliliğine sahip 30 kişi ile önceden izin almadan kurulurlar.
- 18 yaşını dolduran kişiler siyasi partiye üye olabilir.
- Yurt dışında teşkilatlanma mümkündür.
- Yabancı devletlerden ve kuruluşlardan yardım aldıkları tespit edilirse direkt kapatılma sebebidir.
- Siyasi partilerin mali denetimini Sayıştay yardımıyla Anayasa Mahkemesi yapar.

Cevap: C

2. Siyasi partilerin mali denetimini Sayıştay yardımı ile Anayasa Mahkemesi yapar.

Cevap: B

3. Siyasi partilerin kapatılma davası;

- Re'sen
- Adalet Bakanının talebiyle
- Bir başka siyasi partinin talebiyle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Anayasa Mahkemesinde açılır.

Cevap: E

4. Siyasi partiler önceden izin almaksızın kurulur. Bu durum kapatılma sebebi değildir. Burada A şıkkındaki ifadenin direkt kapatılma sebebi olduğunu unutmayınız.

Cevap: C

5. - Siyasi partiler seçme yeterliliğine sahip 30 kişi ile önceden izin almadan kurulurlar.
- 18 yaşını dolduran kişiler siyasi partiye üye olabilir.
- Yurt dışında teşkilatlanma mümkündür.
- Yabancı devletlerden ve kuruluşlardan yardım aldıkları tespit edilirse direkt kapatılma sebebidir.
- Siyasi partilerin mali denetimini Anayasa Mahkemesi yapar.
- Siyasi partilere kapatma davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar. Davayı karara bağlayan Anayasa Mahkemesidir.

Cevap: D

6. Siyasi partilere üye olamayanlar;

- Hâkimler ve savcılar
- TSK mensupları
- Yüksek Yargı mensupları
- Devlet memurları
- Yükseköğrenim öncesi öğrenciler
- Sayıştay üyeleri

Cevap: C

7. Siyasi partilerin ve derneklerin önceden izin almadan kurulabilmesini bilmek önemli. Basımevi bir ticari işletmedir neticede ve ticari işletmeler de kurulurken izin alma söz konusu değildir. Ayrıca anayasaya göre basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Cevap: E

8. **Anayasa Madde 12.** – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Anayasa Madde 13. – Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Anayasa Madde 14. – Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Anayasa Madde 15. – Savaş, seferberlik halleri ve olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Anayasa Madde 16. – Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

Cevap: D

9. **Anayasa Madde 12.** – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Anayasa Madde 13. – Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Anayasa Madde 14. – Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbirisi, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Anayasa Madde 15. – Savaş, seferberlik halleri veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Anayasa Madde 16. – Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlandırılabilir.

Cevap: B

10. - Herkes yaşama maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

- Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

- Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz.

- Hiç kimse zorla çalıştırılmaz angarya yasaktır. Oysa hakim kararı ile konut araması, hakim kararı gerekmeksizin üst araması mümkündür.

Cevap: C

11. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz kimse haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz hükmü kişinin dokunulmazlığı ve maddi, manevi bütünlüğünü ifade eder.

Cevap: E

12. Kişisel hak ve ödevler;

1- Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı

2- Zorla çalıştırma yasağı

3- Kişi hürriyeti ve güvenliği

4- Özel hayatın gizliliği ve korunması (Özel hayatın gizliliği - Konut dokunulmazlığı - Haberleşme hürriyeti)

5- Yerleşme ve seyahat hürriyeti

6- Din ve vicdan hürriyeti

7- Düşünce ve kanaat hürriyeti

8- Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

9- Bilim ve sanat hürriyeti

10- Basın yayınıla ilgili hükümler (Basın hürriyeti - Süreli ve süresiz yayın hakkı - Basın araçlarının korunması - Kamu tüzel kişiliklerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı - Düzeltme ve cevap hakkı)

11- Toplantı hak ve hürriyetleri (Dernek kurma hürriyeti - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)

12- Mülkiyet hakkı

13- Hakların korunması ile ilgili hükümler (Hak arama hürriyeti - Kanuni hâkim güvencesi - Suç ve cezalara ilişkin esaslar)

14- İspat hakkı

15- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Cevap: A

13. Kişisel hak ve ödevler

1- Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı

2- Zorla çalıştırma yasağı

3- Kişi hürriyeti ve güvenliği

4- Özel hayatın gizliliği ve korunması (Özel hayatın gizliliği - Konut dokunulmazlığı - Haberleşme hürriyeti)

5- Yerleşme ve seyahat hürriyeti

6- Din ve vicdan hürriyeti

7- Düşünce ve kanaat hürriyeti

8- Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

9- Bilim ve sanat hürriyeti

10- Basın yayınıla ilgili hükümler (Basın hürriyeti - Süreli ve süresiz yayın hakkı - Basın araçlarının korunması - Kamu tüzel kişiliklerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı - Düzeltme ve cevap hakkı)

11- Toplantı hak ve hürriyetleri (Dernek kurma hürriyeti - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)

12- Mülkiyet hakkı

13- Hakların korunması ile ilgili hükümler (Hak arama hürriyeti - Kanuni hâkim güvencesi - Suç ve cezalara ilişkin esaslar)

14- İspat hakkı

15- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Cevap: A

14. Kişisel hak ve ödevler şunlardır:

1- Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı

2- Zorla çalıştırma yasağı

3- Kişi hürriyeti ve güvenliği

4- Özel hayatın gizliliği ve korunması (Özel hayatın gizliliği - Konut dokunulmazlığı - Haberleşme hürriyeti)

5- Yerleşme ve seyahat hürriyeti

6- Din ve vicdan hürriyeti

7- Düşünce ve kanaat hürriyeti

- 8- Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
 9- Bilim ve sanat hürriyeti
 10- Basın yayınıla ilgili hükümler (Basın hürriyeti - Süreli ve süresiz yayın hakkı - Basın araçlarının korunması - Kamu tüzel kişiliklerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı - Düzeltme ve cevap hakkı)
 11- Toplantı hak ve hürriyetleri (Dernek kurma hürriyeti - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı)
 12- Mülkiyet hakkı
 13- Hakların korunması ile ilgili hükümler (Hak arama hürriyeti - Kanuni hâkim güvencesi - Suç ve cezalara ilişkin esaslar)
 14- İspat hakkı
 15- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Cevap: A

15. **Anayasa Madde 22.** - Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir.

- Haberleşmenin gizliliği esastır.
- Millî güvenlik
- Kamu düzeni,
- Suç işlenmesinin önlenmesi

- Genel sağlık ve genel ahlâkın korunması başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar. İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

Cevap: C

16. 1982 Anayasasına göre:

Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür. Türk ananın veya babanın çocuğu Türk'tür. Vatandaşlık ancak kanunun gösterdiği şartlarda kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerle kaybedilir. Hiç bir Türk, vatandaşlıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz. Vatandaşlıktan çıkarılma kararlarına ilişkin karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

Cevap: C

17. **Sosyal ekonomik hak ve ödevler (pozitif - olumlu haklar)**

- 1- Ailenin korunması
- 2- Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
- 3- Kamu yararı (Kıyılardan yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması - Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
- 4- Çalışma ve sözleşme hürriyeti

- 5- Çalışma ile ilgili hükümler (Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı)
- 6- Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt (Toplu iş sözleşmesi hakkı - Grev hakkı ve lokavt)
- 7- Ücrette adalet sağlanması
- 8- Sağlık, çevre ve konut (Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması - Konut hakkı)
- 9- Gençlik ve spor (Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi)
- 10- Sosyal güvenlik hakları (Sosyal güvenlik hakkı - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları)
- 11- Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
- 12- Sanatın ve sanatçının korunması
- 13- Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerin sınırları

Cevap: E

18. Grev ve lokavtın yasaklandığı veya ertelendiği durumlarda uyuşmazlığı çözecek olan Yüksek Hakem Kuruludur.

Cevap: C

19. **Sosyal ekonomik hak ve ödevler;**

- 1- Ailenin korunması
- 2- Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
- 3- Kamu yararı (Kıyılardan yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması - Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
- 4- Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- 5- Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı
- 6- Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt
- 7- Ücrette adalet sağlanması
- 8- Sağlık, çevre ve konut hakkı
- 9- Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi
- 10- Sosyal güvenlik hakkı
- 11- Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
- 12- Sanatın ve sanatçının korunması

Cevap: D

20. **Eğitim ve öğretim hakkı ile ilgili olarak;**

- Kimse, eğitim ve öğretim haklarından yoksun bırakılamaz.
- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- Eğitim ve öğretim hürriyeti, anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.

Cevap: E

1982 ANAYASASI TEMEL İLKELERİ – TEST 4

1. 2010 Anayasa değişikliği ile aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunabileceği hükmü getirildi. Burada ölçüt aynı işverene ait olmayan farklı iş yerinde çalışan bir işçi olmaktır.

Cevap: D

2. Sosyal ekonomik hak ve ödevler;

- 1- Ailenin korunması
- 2- Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
- 3- Kamu yararı (Kıyılarından yararlanma - Toprak mülkiyeti - Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması – Kamulaştırma - Devletleştirme ve özelleştirme)
- 4- Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- 5- Çalışma ile ilgili hükümler (Çalışma hakkı ve ödevi - Çalışma şartları ve dinlenme hakkı - Sendika kurma hakkı - Sendikal faaliyette bulunma hakkı)
- 6- Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt (Toplu iş sözleşmesi hakkı - Grev hakkı ve lokavt)
- 7- Ücrette adalet sağlanması
- 8- Sağlık, çevre ve konut (Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması - Konut hakkı)
- 9- Gençlik ve spor (Gençliğin korunması - Sporun geliştirilmesi)
- 10- Sosyal güvenlik hakları (Sosyal güvenlik hakkı - Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler - Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları)
- 11- Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
- 12- Sanatın ve sanatçının korunması
- 13- Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerin sınırları

Cevap: E

3. Hangi özörlölere maaş verileceği 5378 sayılı Özörlöler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu ile hükmeye bağlanmıştır. Bu yasa ile 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununa önemli "ek fıkra" eklenmiştir. Bu ek fıkraya göre özörlö aylığı bağlanabilecek olanlar şu şekildedir:

"65 yaşını doldurmamış olmakla birlikte; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özörlö olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan özörlölerden; her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalamasına göre bu kanunun 1'inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olanlara, bu kanunun 1'inci maddesine göre belirlenecek aylık tutarının % 300'ü tutarında aylık bağlanır."

Cevap: B

4. Dilekçe hakkına başvurmak için Türk vatandaşı olmak gerekmez. Ancak bu haktan yararlanmak isteyen yabancılar için karşılıklılık esastır.

Cevap: B

5. Ülkemizde bulunan yabancılar siyasi haklardan yararlanamaz ancak herkes kamu baş denetçisine başvuru hakkına sahiptir.

Cevap: E

6. Ülkemizde yaşayan yabancılar da konut edinme hakkına sahiptir.

Cevap: B

7. Kamu hizmetlerine girme hakkı yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına tanınmış bir haktır.

Cevap: B

8. Kamu hizmetlerine girenlerin 5 yılda bir malvarlığındaki artış ve azalışları bildirmesine mal bildirimi denir.

Cevap: D

9. Siyasal hak ve ödevler:

- Türk vatandaşlığı
- Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları
- Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma
- Siyasi partilerin uyacakları esaslar
- Kamu hizmetlerine girme hakkı
- Vatan hizmeti
- Vergi ödevi
- Dilekçe hakkı

Cevap: D

10. Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

Cevap: C

11. Temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulmaksızın yalnızca anayasada belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir

Cevap: D

1982 ANAYASASI TEMEL İLKELERİ – TEST 5

12. Temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulmaksızın yalnızca anayasada belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlar; anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzenine, laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine aykırı olamaz.

2001 değişikliği ile genel sınırlama sebepleri kaldırılmış, sınırların hakların özüne dokunulmaksızın, laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine uygun olarak sınırlandırılabilceği hükümleri getirilmiştir.

Cevap: E

13. Çekirdek haklar; kişinin yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığının bütünlüğü, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı suçlanamama, suç ve cezaların geriye yürüyemez olması, suçluluğu mahkeme kararıyla saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılamaması. (Masumiyet karinesi.)

Cevap: B

14. Çekirdek haklar; kişinin yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığının bütünlüğü, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı suçlanamama, suç ve cezaların geriye yürüyemez olması, suçluluğu mahkeme kararıyla saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılamaması. (Masumiyet karinesi.)

Cevap: C

15. Toplu İş Sözleşmesi (TİS), işyeri veya işletme düzeyinde, işkolu esasına göre işyeri veya işletmede TİS yapma yetkisini haiz işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında yapılan iş sözleşmesidir. Buradan anlaşıldığı gibi, TİS'in işçi tarafında mutlaka işçi sendikası olmalıdır. Ancak işverenin sendika üyesi olması zorunlu değildir.

İşyeri uygulamasında ve işçi-işveren ilişkilerinde, emredici yasa hükümlerinden sonraki kaynaktır. Çalışma koşulları ve ücreti belirleyen "normatif" hükümler ile işçi sendikası ve işveren sendikası ya da sendika üyesi olmayan işveren arasındaki ilişkileri düzenleyen "düzenleyici" hükümleri bulunur. Kanunda yasaklanmış konularda ve emredici kanun hükümlerine aykırı olarak TİS'e hüküm konulamaz. Sendika üyesi olmayan işçiler, "dayanışma aidatı" ödeyerek, TİS'in normatif hükümlerinden yararlanabilirler.

Anlaşılabileceği gibi özel sektörün toplu iş sözleşmesi yapamayacağına dair bilgi yanlıştır.

Cevap: B

16. Her Türk vatandaşı kamu hizmetine girme hakkına sahiptir

Cevap: B

1. Anayasamızın ilk üç maddesi değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez. Soru kökümüz ise bizden ilk üç maddenin tamamı hakkında değil yalnızca üçüncü madde hakkında bilgi istemiş. Buna göre 1982 Anayasasının üçüncü maddesi; "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı "İstiklal Marşı"dır. Başkenti Ankara'dır." şeklindedir. Başlangıç ilkelerine dayanan devlet ifadesi ise ikinci maddede geçer.

Cevap: B

2. 1982 Anayasası başlangıç bölümü hariç olmak üzere toplam 7 ayrı kısımdan oluşur.

- Genel Esaslar
- Temel Hak ve Özgürlükler
- Cumhuriyetin Temel esasları
- Maddi ve Ekonomik Hükümler
- Geçici Hükümler
- Çeşitli Hükümler
- Son Hükümler

Cevap: E

3. Başlangıç başlığı anayasanın metnine dahil değildir. Başlangıç içeriği metne dahildir. Madde kenar başlıkları, madde numaraları ve dipnotlar anayasa metnine dahil değildir. Madde içerikleri anayasa metnine dahildir. Anayasamızın yalnızca ilk üç maddesinde değişiklik yapılamaz.

Cevap: A

4. Sosyal devletin amaç ve araçları şu şekilde sayılabilir:

1. Vergi adaletini sağlama
2. Kamulaştırma ve Devletleştirme
3. Planlama
4. Sosyal haklar sağlama, işsizliği önleme
5. Milli gelirin adil dağılımını sağlama

Cevap: A

5. Anayasa madde 18'e göre "Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.

Şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalıştırmalar; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetler; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalıştırma sayılmaz."

Cevap: D

6. 1982 Anayasasına göre " Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırk sekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir."

Cevap: C

7. Anayasaya göre;

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

- Verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi;
- Bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması;
- Bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi;
- Toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi;
- Usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Cevap: C

8. Hiç kimse, kanunen tabi olduğu (kanunun önceden belli ettiği) mahkemeden başka bir merci (mahkeme) önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz. Bu durum kanuni hakim güvencesi olarak adlandırılır. Anayasamızda kanuni hakim güvencesi kişisel haklar bölümünde kişisel hakların korunması ile ilgili hükümler arasında sayılmıştır.

Cevap: A

9. Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir. Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekçe gerektirmesine hakim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

Cevap: A

10. Anayasaya göre "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." Bu hükümdeki adil yargılama ifadesi 2001 anayasa değişikliği ile eklenmiştir.

Cevap: A

11. İdarenin işlemleri denetime tabidir. Bu durum hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biridir. Ancak bazı düzenlemeler bu durumun istisnası olarak kabul edilir;
- Cumhurbaşkanının OHAL süresi içinde yaptığı işlemler
 - HSK'nın meslekten ihraç dışındaki kararları
 - Yüksek Askeri Şuranın terfi ve kadrosuzluk sebebiyle emekliye sevk kararları
 - Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları bu durumdandır. Ancak idarenin kararları denetime tabidir.

Cevap: D

12. Aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunamayacağına dair anayasa hükmü 2010 değişikliği ile kaldırılmıştır.

Cevap: E

13. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında hakkın özüne dokunmama ifadesi 1961 yılında anayasa metninde yer alıyordu. 1982 Anayasasının ilk halinde yer almasa da 2001 değişikliği ile tekrar anayasada kendine yer bulmuştur.

Cevap: C

14. 2001 anayasa değişikliği ile temel haklarla ilgili olarak genel sınırlama sebepleri kaldırılmış ve özel sınırlama sebepleri getirilmiştir.

Cevap: D

15. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yalnızca sosyal-ekonomik haklar düzenlenebilir. OHAL Kararnameleri ile çekirdek haklar hariç temel haklar düzenlenebilir. Sorumuzda verilen bilgiye göre öncüllerde sosyal-ekonomik haklar aranmalı.

Cevap: C

16. 1982 Anayasası madde 16: "Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlandırılabilir."

Cevap: C

17. Suç işlenmesinin önlenmesi seyahat hürriyetinin sınırlandırılabileceği durumdur. Aynı zamanda yerleşme hürriyeti de bu sebeple sınırlandırılabilir. Dolayısıyla suç işlenmesinin önlenmesi her ikisinin de sınırlandırma sebebidir.

Cevap: D

18. Anayasaya göre "Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz."

Cevap: A

19. Savaş dahil hiçbir zaman sınırlanamayacak haklar aynı zamanda çekirdek (sert) haklar olarak da tanımlanır.

Bu haklar;

- Kişinin maddi - manevi bütünlüğü
- İnanç, düşünce, kanaat hürriyeti
- Kanunların geçmişe yürümezliği
- Masumiyet karinesidir. Vücut bütünlüğü kişinin maddi-manevi bütünlüğü kapsamındadır.

Cevap: C

20. 2001 Yılı Anayasa Değişiklikleri;

- Temel haklarla ilgili genel sınırlandırma sebepleri kaldırıldı.
- Sınırlandırmanın Anayasanın öngördüğü şartlarda hakkın özüne dokunulmayacak şekilde ve ölçülülük ilkesine uygun yapılabileceği öngörüldü.
- Yargılama öncesi gözaltı süresi 15 günden 4 güne indirildi.
- Siyasi partilerin ne zaman anayasaya aykırı fiillerin odağı haline geldiği açıklığa kavuşturuldu.
- Anayasa Mahkemesinin siyasi partileri kapatmanın yanında devlet yardımından yoksun bırakabileceği kararlaştırıldı.
- Millî Güvenlik Konseyi Döneminde çıkarılan düzenlemelerinde Anayasa Mahkemesince denetlenebileceği öngörüldü.
- MGK'ya Başbakan yardımcılarının ve Adalet Bakanının da alınması öngörüldü.
- MGK kararları tavsiye niteliğine dönüştürüldü.
- Kanuna aykırı olarak elde edilen bulgular delil olarak kabul edilemez.
- Hiç kimse sadece sözleşmeden doğan yükümlülüğünü yerine getirmemesinden dolayı özgürlüğünden alı konulamaz.
- Türkiye'deki yabancılara da dilekçe hakkı verilmiştir.
- Kanunların anayasaya uygun olmaması sebebiyle Cumhurbaşkanınca geri gönderilmesi üzerine TBMM'nin dilerse sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebileceği eklenmiştir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri 2004 değişikliği ile kaldırılmıştır.

Cevap: E

YASAMA – TEST 1

1. TBMM'nin görev ve yetkileri:

- Kanun Koymak, Değiştirmek veya Kaldırmak
- Bütçe Kanunu ve Kesin Hesap Kanununun Hazırlanması ve Görüşülmesi
- Milletlerarası Antlaşmaları Uygun Bulma
- Genel ve Özel Af İlanı
- Savaş Hali İlanı ve Silahlı Kuvvet Kullanmasına İzin Verme

Ancak bakanları atamak ve istifasını kabul etmek başbakanın teklifi üzerine bakanları atamak ise Cumhurbaşkanının görevidir.

Cevap: A

2. Yasama dönemi; 5 yıllık süredir veya iki seçim arasındaki döneme yasama dönemi denir.

Cevap: A

3. Ülkemizde genel seçimler 5 yılda bir yapılır, milletvekili sayısı ise 2017 Anayasa değişikliği ile 600'dür.

Cevap: A

4. Ülkemizde 600 milletvekilinin dağılımı nüfusa göre yapılmaktadır.

Cevap: A

5. Türkiye'de milletvekili genel seçimleri, beş (5) yılda bir, 600 üyeli Türkiye Büyük Millet Meclisine üye seçmek için, nispi temsil sistemi ile yapılır.

Cevap: D

6. Cumhurbaşkanının görev süresi; 5 yıl (2007 Anayasa değişikliği ile)

Belediye Başkanı ve muhtarın görev süresi; 5 yıl

Milletvekilin görev süresi; 5 yıldır. (2017 Anayasa değişikliği ile)

Meclis Başkanlığı için yasama döneminde iki defa seçim yapılır. İlk seçilen 2 yıl görev yapar. İkinci seçilen ise kalan süreyi tamamlar.

Cevap: D

7. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri sadece seçildikleri ili değil tüm ülkeyi, tüm Milleti temsil eder.

Cevap: A

8. • Yasama Yetkisinin Genelliği; TBMM'nin her konuda ayrıntılı düzenleme ve kanun yapabilmesi.

• Yasamanın Asliliği; TBMM'nin ele aldığı konuyu araya başka bir katman girmeden yapabilmesidir.

• Yasamanın Devredilemezliği; Yasama yetkisi Türk Milleti adına TBMM'nindir.

Cevap: A

9. Yasamanın Özellikleri:

- Yasama Yetkisinin Genelliği; TBMM'nin her konuda ayrıntılı düzenleme ve kanun yapabilmesi.
- Yasamanın Asilliliği; TBMM'nin ele aldığı konuyu araya başka bir katman girmeden yapabilmesidir.
- Yasamanın Devredilemezliği; Yasama yetkisi Türk Milleti adına TBMM'nindir.
- Yasamanın Sürekliliği: Yasama yetkisinin hiçbir şekilde kesintiye uğramamasıdır.

Cevap: E

10. – Yasama dönemi; 5 yıllık süreye veya iki seçim arasındaki döneme yasama dönemi denir.
- Yasama yılı; yasama döneminin her bir yılı yasama yılıdır.
- Meclis bir yasama yılında en çok 3 ay tatil yapar.
- Ara verme 15 günü geçemez.
- Her yıl Ekim ayının ilk günü çağrısız toplanır. Burada iş günü vs aranmaz. Hafta sonuna da denk gelse toplanma gerçekleşir.

Cevap: D

11. TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara vardır. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken ani bir toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir.
- Meclisi olağanüstü toplantıya Cumhurbaşkanı doğrudan çağırabilir.

Aynı zamanda Meclis Başkanı da Meclisi doğrudan toplantıya çağırma hakkına sahiptir. Meclis üyelerinin 1/5'i olağanüstü toplantı için Meclis Başkanından talepte bulunabilir. Bu dönemde konuşulması gereken konu konuşulmadan tatile devam edilemez, ara verilemez.

Cevap: E

12. TBMM her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara vardır. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken ani bir toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir.

Meclisi olağanüstü toplantıya Cumhurbaşkanı çağırabilir.

Aynı zamanda Meclis Başkanı da Meclisi doğrudan toplantıya çağırma hakkına sahiptir. Meclis üyelerinin 1/5'i olağanüstü toplantı için Meclis Başkanından talepte bulunabilir.

Cevap: A

13. Meclis bir yasama yılında en fazla 3 ay tatil yapar. Bunun dışında en fazla 15 günlük ara verme vardır. Meclis bu şekilde tatildeyken veya ara vermişken ani bir toplantı gerekiyorsa yapılan bu toplantıya olağanüstü toplantı denir

Cevap: E

14. Milletvekili seçilme şartları;

- ✓ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- ✓ 18 yaşını doldurmuş olmak,
- ✓ En az ilkokul mezunu olmak,
- ✓ Askerlikle ilişkisi olmamak,
- ✓ Kamu hizmetinden yasaklanmamış olmak,
- ✓ Kısıtlı olmamak,
- ✓ Taksirli suçlar (Kasıtlı olmayan suçlar, trafik kazası vb.) dışında 1 yıldan fazla hüküm giymemiş olmak,
- ✓ Devlet aleyhine işlenen suçlardan ve terör eylemlerinden ceza almamış olmak,
- ✓ Kamu görevlileri için görevlerinden istifa etmiş olmak (yargı mensupları, TSK mensupları ve devlet memurları milletvekili adayı olacaksa görevlerinden istifa etmelidir.)

Cevap: E

15. Milletvekili seçilme şartları;

- ✓ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- ✓ 18 yaşını doldurmuş olmak,
- ✓ En az ilköğrenim mezunu olmak,
- ✓ Askerlikle ilişkisi olmamak,
- ✓ Kamu hizmetinden yasaklanmamış olmak
- ✓ Kısıtlı olmamak
- ✓ Taksirli suçlar (Kasıtlı olmayan suçlar, trafik kazası vb.) dışında 1 yıldan fazla hüküm giymemiş olmak
- ✓ Devlet aleyhine işlenen suçlardan ve terör eylemlerinden ceza almamış olmak
- ✓ Kamu görevlileri için görevlerinden istifa etmiş olmak (yargı mensupları, TSK mensupları ve devlet memurları milletvekili adayı olacaksa görevlerinden istifa etmelidir.) İdeolojik suçlardan ve anarşik eylemlerden ceza almamış olmak şartı 2002 Anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır.

Cevap: D

16. Seçilme yaşı 1876'da Kanun-i Esasi`de 30 yaşını bitirenlere tanınmıştır, bu hak 13 Ekim 2006 tarihine kadar bu şekilde devam etmiş. Bu tarihte yapılan değişiklik ile seçilme yaşı 25'e indirilmiştir. 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan anayasa değişikliği referandumundan sonra yürürlüğe giren maddelerden biri de milletvekili seçilme yaşı oldu. Buna göre seçilme yaşı 18 olarak belirlendi.

Cevap: E

17. 1984 tarihli TBMM Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanununun 2. maddesine göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Cevap: E

18. Anayasanın 76'ncı maddesine göre, "zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymiş olanlar milletvekili seçilemezler. Kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, devlet aleyhine işlenen suçlar, terör suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler".

Cevap: D

19. Milletvekili olan bir kişi İl Seçim Kurulundan mazbatasını aldığı anda artık milletvekili olmuş sayılır. Ancak ant içtiği an göreve başlamış sayılır. Dolayısıyla mazbatasını alan ancak ant içmeyen kişi milletvekili haklarından yararlanır ancak çalışmalarına katılamaz.

Cevap: C

20. TBMM Başkanı ve diğer Meclis Başkanlık Divanı üyeleri milletvekilleri arasından seçilir.

Cevap: B

YASAMA – TEST 2

1. Yasama bağımsızlıkları ikiye ayrılır: Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı. Yasama sorumsuzluğuna kürsü dokunulmazlığı da denir ve milletvekilini ömür boyu korur yani milletvekilliği bittikten sonra da, milletvekili iken söylenen sözlerden yargılama yapılamaz, kalıcılığının yanında meclis tarafından milletvekilinin sorumsuzluğu aynı zamanda kaldırılmaz da. Ancak Yasama Dokunulmazlığı milletvekilini keyfi soruşturma ve kovuşturmalardan korur. Ağır cezayı gerektiren suçüstü halinde ve seçimden önce soruşturmasına başlanan Anayasa Madde 14'teki hallerde dokunulmazlık milletvekilini korumaz. Dokunulmazlık milletvekilini milletvekilliği süresince korur ve TBMM Genel Kurulu adi çoğunlukla bir karar alarak dokunulmazlığı kaldırabilir. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilinin yargılanmasının önü açılır ancak unutmayınız milletvekilleri Yüce Divan'da yargılanmaz. Adli yargıda yargılanır. Yargılama aşamasında milletvekilliği devam eder. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ya da bir başka milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesi'ne itiraz edebilir.

Cevap: A

2. Dokunulmazlığın kaldırılabilmesi için gereken oy oranı adi (Basit) çoğunluktur. Yani toplantıya katılanların salt çoğunluğu (yarıdan bir fazlası) gereklidir. Örnek verecek olursak toplantıya 500 milletvekili katıldıysa 251 milletvekili oyuyla, 400 milletvekili katıldıysa 201 milletvekili oyuyla dokunulmazlık kaldırmak mümkündür.

Cevap: D

3. Anayasanın 83. maddesine göre seçimden önce veya sonra bir suç işlediği iddia olunan milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Oysa A şıkında yalnızca seçimden sonra için böyle bir kapsam olduğu yazılmıştır.

Meclisin bu kararı alması için basit çoğunluk yeterlidir. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili ya da bir başka milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz edebilir. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde meclisin dokunulmazlığı kaldırmasına gerek kalmadan yargılama yapılabilir.

Cevap: A

4. Yasama Dokunulmazlığı kaldırılırsa, kaldırılan milletvekili ya da herhangi başka bir milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine itiraz da bulunabilir. Anayasa Mahkemesi de 15 gün içinde kararını verir.

Cevap: B

5. Yasama Bağımsızlıkları ikiye ayrılır: Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığıdır. Yasama Sorumsuzluğu milletvekilini ömür boyu korur ve kaldıramaz. Ancak Yasama Dokunulmazlığı milletvekilini milletvekilliği süresi boyunca korur ve adi çoğunlukla kaldırılabilir.

Cevap: B

6. Bakanlar, mecliste oy hakkına sahip değildirler ancak onun dışında milletvekillerinin yararlandıkları dokunulmazlık, özlük haklarından yararlanırlar. HSK Başkanının Adalet Bakanı olduğuna ve onun da dokunulmazlığı olduğuna dikkat ediniz. TBMM Başkanı da bir milletvekilidir ve yararlanır. Dolayısıyla I, II, III ve IV olacaktır.

Cevap: C

7. Milletvekilinin istifası halinde bunun adi çoğunlukla kabulü gerekir. Bağdaşmayan görevde ısrar etme halinde bu durumu meclisin yine adi çoğunlukla kabulü gerekir. 1 ay da toplam 5 birleşime gelmeme halinde meclisin bu durumu en az üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabulü gerekir. Partisinden istifa etme ve partisinden temelli kapatılmasına söz ve eylemleriyle sebep olma milletvekilliğinin düşmesi sebebi olarak kabul edilmez. Mahkeme kararıyla kesin hüküm giyme ise milletvekilliğinin kendiliğinden düşme sebebidir. Dolayısıyla I, III, IV olacaktır.

Cevap: A

8. İstifayı meclisin adi çoğunlukla kabul etmesi, Mahkemenin kısıtlılık hükmünü meclise bildirmesi, devamsızlık halinde meclisin en az üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabulü halinde kişinin milletvekilliği düşecektir.

Cevap: E

9. Hâkim-Savcılar, yüksek yargı organı mensuplarının, TSK mensuplarının, YÖK üyelerinin, RTÜK üyelerinin, Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının, işçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların, belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri ile siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin milletvekili adaylığı için istifa etmesi gerekir.

Cevap: B

10. Ülkemizde milletvekilleri üç farklı şekilde yapılan seçimler ile belirlenir. Genel seçim, Seçimlerin yenilenmesi ve Ara seçim şeklinde.

Cevap: B

11. Milletvekili seçimleri 5 yılda bir yapılır. Seçim döneminden önce ancak Cumhurbaşkanı ve TBMM erken seçim kararı alabilir. Süresi biten milletvekilleri üst sınır olmadan yeniden seçilebilirler.

Cevap: B

12. TBMM herhangi bir sebep göstermeksizin ve üye tam sayısının beşte üçünün yani 360 milletvekilinin alacağı karar ile seçim yenileyebilir. Bu durumda Cumhurbaşkanı seçimleri ve TBMM seçimleri birlikte yapılır. Seçimler, kararın yayımını takip eden 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır.

Cevap: C

13. Ülkemizde seçme yaşı 18 yaşın doldurulmasıdır. Herkes sandık başına gider ve oyunu kullanır yani seçimler tek derecedir. Herkesin 1 oy hakkı vardır. Seçimler sonunda oyların değerlendirilmesine yönelik şikâyetler Yüksek Seçim Kurulu tarafından karara bağlanır ve YSK'nın verdiği kararlar kesindir. Seçim Kanununda yapılan değişiklikler 1 yıl geçmeden yürürlüğe giremez.

Cevap: C

14. 5 yılda bir yapılan milletvekili genel seçimleri belli şartlar altında Cumhurbaşkanı ya da TBMM kararıyla öne alınabilir. Bir milletvekilinin aday olabileceği sayısına dair bir sınır yoktur. TBMM, sadece savaş sebebiyle seçimleri 1 yıl geriye bırakabilir. Bunun dışındaki hiç bir sebep kabul edilmez.

Cevap: A

15. TBMM asli bir yetkiye sahip olduğu için hiçbir gerekçe göstermeden, üye tam sayısının beşte üçünün çoğunluğuyla karar alarak seçimleri yenileyebilir. Herhangi bir makâmın görüşü alınmaz. Meclis erken seçim kararı alıyorsa yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçimler yapılır.

Cevap: B

16. TBMM ya da Cumhurbaşkanı kararıyla erken seçime gidilmesi halinde her iki seçim de birlikte yapılır. Kararın Resmi Gazete'de yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçimler yapılır.

Cevap: B

17. Cumhurbaşkanı ya da TBMM seçim yenileme kararı alırken hiçbir makâmın görüşü alınmak zorunda değildir.

Cevap: E

18. Cumhurbaşkanı seçim kararı alabilir. Cumhurbaşkanı aldığı seçim kararını Resmi Gazete'de yayımlar ve yayımından 60 gün sonraki ilk pazar günü seçime gidilir. İki seçim birlikte yapılır ancak ilk turda Cumhurbaşkanı seçilemezse takip eden ikinci pazar günü yalnızca Cumhurbaşkanı seçimleri yenilenir.

Cevap: C

19. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılabilir ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçim yapılamaz. Ancak bir il ya da seçim çevresinin hiç milletvekili kalmazsa zaman dilimine bakılmaksızın boşalmayı takip eden doksan gün sonraki ilk pazar günü ara seçime gidilir.

Cevap: E

20. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılabilir ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçim yapılamaz.

Cevap: A

YASAMA – TEST 3

1. TBMM tarafından, yalnızca savaş halinde seçimler 1 yıl ertelenebilir.

Cevap: C

2. TBMM tarafından, yalnızca savaş halinde seçimler 1 yıl ertelenebilir.

Cevap: D

3. TBMM Başkanlık Divanı üyeleri: TBMM Başkanı, TBMM Başkan Vekilleri, Katip Üyeler ve İdare Amirleridir. Grup başkan vekilleri, başkanlık divanına dahil değildir.

Cevap: E

4. TBMM Başkanı seçilen kişinin milletvekilliği sona ermez. Ancak TBMM Başkanı ve Başkanvekilleri divana seçilince hiçbir siyasi partinin çalışmalarına katılamaz ve oy hakkı yoktur. TBMM Başkanı hiçbir oturumda oy kullanamaz. TBMM Başkanvekilleri ise sadece yönettikleri oturumlarda oy kullanamaz.

Cevap: D

5. Meclis Başkanlığı için 4 turlu bir seçim yapılır. 1. turda üye tamsayısının 2/3 ünü alan seçilir, alamazsa 2. tur yapılır ve yine aynı sayı aranır. Alamazsa 3. tur yapılır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Alamazsa 4. tur yapılır ancak 3. turda en çok oy alan 2 aday katılabilir ve aralarında kim daha çok oy alırsa o TBMM Başkanı olur.

Cevap: C

6. Anayasanın belirttiği genel ilkeye göre, siyasal partiler, Meclis etkinliklerine güçleri oranında katılırlar. Bu ilke Meclis etkinliklerini düzenleyen İktüzüğün yapısına da egemen olacaktır. Anayasa bu kuralı koymakla yetinmemiş, kendisi parti gruplarına bazı olanaklar tanımıştır. Bunlar, aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Siyasal parti grupları, üye sayısı oranında Meclis Başkanlık Divanına katılırlar.
- Siyasal parti grupları Meclis Araştırması veya Genel Görüşme talebinde bulunabilir.
- Siyasal parti gruplarına, milletvekillerinden farklı ve öncelikli söz hakkı tanınmıştır.
- Mecliste grubu bulunan birinci ve ikinci partiye, Anayasa Mahkemesinde iptal davası açma hakkı tanınmıştır. Diğer parti gruplarına bu hak tanınmamıştır.

Meclisi olağanüstü toplantıya ya Cumhurbaşkanı re'sen çağırabilir. TBMM Başkanı re'sen ya da milletvekili üye tamsayısının 1/5'inin istemiyle çağırabilir.

Cevap: D

7. Anayasa, milletvekillerinin, parti gruplarının baskısı altında kalmamaları için, bazı konularda, parti gruplarının karar almasını, bazı konuların parti grubunda konuşulmasını ve karara bağlanmasını yasaklamıştır. Bunlar da aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Siyasi parti gruplarında, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.
- Siyasal parti grupları, Meclis Başkanlığı için aday gösteremezler. Siyasi parti gruplarında, Meclis soruşturması ile ilgili olarak, görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Cevap: B

8. Meclis toplantı yeter sayısı, meclisin toplantıya açabilmesi için gelmesi gereken milletvekili sayısı anlamına gelir ve bu sayı en az üye tamsayısının 1/3'üdür. Yani 200 milletvekilidir.

Cevap: B

9. Meclis karar yeter sayısı, toplantıya katılanların salt çoğunluğudur. Yani o gün toplantıya katılanların yarısından bir fazlasının oyu karar geçmesi için yeterlidir. Ancak bu sayı hiçbir zaman üye tam sayısının 1/4'ünün 1 fazlası yani 151 milletvekilinin altında olamaz.

Cevap: B

10. Meclis karar yeter sayısı hiçbir zaman meclis üye tamsayısının 1/4'ünün bir fazlasından az olamaz. Yani 151 milletvekilinden az olamaz. Milletvekillerinin mecliste birbirine vekaleti gibi bir durum söz konusu değildir.

Cevap: D

11. En az 1 milletvekilinin sunduğu kanun önerilerine kanun teklifi denir. Anayasamıza göre yalnızca milletvekillerinin kanun teklif etme yetkisi vardır.

Cevap: A

12. Milletvekillerinden gelen kanun önerileri kanun teklifi olarak adlandırılır. TBMM tarafından reddedilen kanun teklifleri 1 yıl geçmedikçe tekrar teklif edilemez. Bir yasama döneminde görüşülemeyen ya da tamamlanamayan kanun önerileri kadük olur yani hükümsüz hale gelir. Ancak bu ret anlamına gelmez yeni yasama döneminde tekrar öneri getirilebilir.

Cevap: B

13. Cumhurbaşkanı her türlü kanunu veto edemez. Cumhurbaşkanı'nın geri gönderemediği tek kanun Bütçe Kanunudur. Sebebi de bütçe kanununun mali yıl başlamadan Meclisten geçirilme zorunluluğudur. Ancak Bütçe Kanununun veto edilememesi yargısal denetimi olmadığı anlamına gelmez.

Cevap: E

14. Kanun tekliflerinin kabulü için adi çoğunluk gereklidir ancak bu sayı hiçbir zaman 151'den aşağı olamaz. Meclisten geçen kanunlar CB önüne gönderilir. CB kanunları 15 gün içinde yayımlar ya da tekrar görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderir. Ancak kanunlar halkoyuna sunulmaz.

Cevap: E

15. Kanunlar, aksi belirtilmemişse Resmi Gazete'de yayımlandıkları yürürlüğe girerler.

Cevap: E

16. Kanunlar, aksi belirtilmemişse yani yürürlük tarihi gösterilmemişse Resmi Gazete'de yayımlandıkları gün sonra yürürlüğe girer.

Cevap: A

17. Temel Hak ve Özgürlüklerle ilgili kanun çıkarılabilir öyle ki Temel Hak ve Özgürlükler ancak kanunla sınırlandırılabilir. Yani yürütmenin düzenleyici işlemleri ile temel hak ve özgürlükler düzenlenemez. Sınırlama anayasaya aykırı olamaz ve ölçülülük esasına dayalı olmalıdır.

Cevap: D

18. Genel veya özel af ilanı için üye tamsayısının 3/5'i, Cumhurbaşkanı'nın Yüce Divana sevk edilebilmesi için TBMM üye tam sayısının en az üçte ikisinin vereceği karar, Anayasanın değiştirilmesi için üye tamsayısının 3/5'i veya 2/3'ü, devamsızlık ile milletvekilliğinin düşmesi için meclis üye tamsayısının salt çoğunluğunun kabulü gerekir.

Cevap: E

19. Kanunlar TBMM tarafından çıkarılır. Cumhurbaşkanı'nın Kararnameleri Cumhurbaşkanı tarafından; Yönetmelikler ise Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleri tarafından çıkarılır.

Cevap: A

20. Meclisi görevleri;

- Kanun ve anayasa değişikliği yapmak
- Parlamento kararı yapmak şeklindedir.

Ancak yönetmelik çıkarmak Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişiliklerinin görevidir.

Cevap: D

YASAMA – TEST 4

1. Kanun ve Anayasaları değiştirme ve yapma yetkisi TBMM'ye aittir.
Cevap: D
2. Cumhurbaşkanı önüne gelen kanun değişiklikleri hakkında 15 gün içinde karar verir. Veto etme ya da yayımlama yetkisi vardır.
Cevap: C
3. Cumhurbaşkanının geri gönderemediği tek kanun Bütçe Kanunudur. Ancak veto edilememesi Bütçe Kanununun yargısal denetimi olmadığı anlamına gelmez.
Cevap: A
4. Bir yasama döneminde görüşülemeyen, sonuçlandırılmayan kanun önerileri kadük yani hükümsüz kalır. Yeni yasama döneminde tekrar önerilebilir. Ancak reddedilen kanun önerileri ise 1 yıl geçmeden tekrar önerilemez.
Cevap: C
5. Cumhurbaşkanı Kararnameler ile Bütçe Kanununda düzenleme yapamaz ancak OHAL Kararnameleri ile yapabilir. Bütçe kanun teklifi mali yılbaşından 75 gün önce meclise sunulur. Bütçe komisyonu 40 milletvekilinden oluşur.
Cevap: A
6. Hukuk dışı iktidar olarak da nitelendirilen ve daha ziyade yeni bir devlet kurma, savaş vs. gibi olağanüstü durumlardan sonra anayasa yapan iktidara Asli Kurucu İktidar denir. Var olan kurallara bakarak, hukuki olarak anayasayı değiştiren iktidara ise Tali Kurucu İktidar denir.
Cevap: A
7. Anayasa değiştirilmesi teklifi için en az meclis üye tamsayısının 1/3'ünün yani 200 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir. Anayasamızın sert (katı) anayasa olmasının sebeplerinden biri de budur.
Cevap: C
8. Anayasa değişiklikleri mecliste 360 ile 400 milletvekili arasında kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar. Anayasa değişiklikleri mecliste 400 ve daha fazla milletvekili ile kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar isterse de onaylayıp yayımlayabilir. Anayasa değişiklikleri Anayasa Mahkemesinde yalnızca şekil açısından incelenebilir.
Cevap: E

9. Anayasa değiştirilmesi teklifi için en az meclis üye tamsayısının 1/3'ünün yani 200 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir. Anayasa değişiklikleri mecliste 360 ile 400 milletvekili arasında kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar. Anayasa değişiklikleri mecliste 400 ve daha fazla milletvekili ile kabul edilerek Cumhurbaşkanına gönderildiyse Cumhurbaşkanı bu teklifi ister meclise geri gönderir ister halkoyuna sunar isterse de onaylayıp yayımlayabilir. Anayasa değişiklikleri Anayasa Mahkemesinde yalnızca şekil açısından incelenebilir.
Cevap: A
10. Halkoyuna sunulan anayasa değişikliğinin kabul edilebilmesi için geçerli oyların salt çoğunluğu yani yarısından 1 fazlasının alınması gereklidir.
Cevap: B
11. Bakanları atamak, görevden almak ya da istifalarını kabul etmek Cumhurbaşkanının görev ve yetkisidir. Verilen diğer şıklara bakacak olursak kanun yapmak ve değiştirmek, anayasa yapmak ve değiştirmek, çeşitli yollarla yönetim hakkında bilgi edinmek, para basılmasına, savaş ilanına, uluslararası antlaşmaların uygunluğuna dair kanun çıkarmak meclisin görev ve yetkileri arasındadır.
Cevap: A
12. Başkomutan ya da Başkumandan, savaşta bir devletin bütün Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerine komuta eden en büyük komutandır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Cumhurbaşkanı'nın, TBMM adına temsil ettiği kurumdur. Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir. Buna göre TBMM adına Başkomutanlık görevi Cumhurbaşkanı'na aittir.
Cevap: A
13. Anayasanın 87'nci maddesine göre TBMM'nin görev ve yetkileri:
 1. Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak.
 2. CB Yardımcıları ve Bakanları denetlemek.
 3. Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek.
 4. Para basılmasına karar vermek.
 5. Savaş ilanına karar vermek.
 6. Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak.
 7. Anayasanın 14. maddesindeki fiillerden dolayı hüküm giyenler hariç olmak üzere, genel ve özel af ilanına karar vermek.
 8. Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek.

Yönetmelikler, kanunların uygulanış biçimini gösteren düzenlemelerdir. Yönetmelik çıkarmak Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişiliklerinin görev ve yetkisidir.

Cevap: D

14. Anayasa 169. maddeye göre: "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel af ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanları yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınmaz." Buna göre, orman tahribatı suçlarına karşı af çıkarılması mümkün değildir.

Cevap: A

15. Anayasa madde 92 - Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Cevap: C

16. TBMM'nin kanun dışında yaptığı her şey parlamento kararı olarak nitelendirilir. C şıkkı ise bir kanundur. Kesin Hesap Kanunu en geç 7 ay sonra Meclise gelir ve kabul edilirse mali yıl içinde hükümetin Bütçe Kanununa göre harcama yaptığı tescil edilip Cumhurbaşkanı aklanmış (ibra edilmiş) sayılır.

Cevap: C

17. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin vermek TBMM'nin yetkisindedir. Ancak TBMM tatildeyse onun adına aşağıdakilerden hangisi Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına Başkomutan sıfatıyla Cumhurbaşkanı karar verebilir.

Cevap: A

18. Özel nitelikli kanunlar: Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu, Para Basılmasına İlişkin Kanun, Af Kanunu, Milletlerarası Antlaşmaların Uygun Bulunması Kanunudur.

Cevap: A

19. Bütçe Kanununun denetimini Kesin Hesap Kanunu ile TBMM yapar ancak Sayıştay aracılığıyla.

Cevap: B

20. Kanunların şekil ve esas denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır. (İnkılap Kanunları hariç)

Cevap: A

YASAMA – TEST 5

1. Para Basılmasına karar vermek özel nitelikli bir kanundur. Özel nitelikli kanunlar: Bütçe ve Kesin Hesap Kanun, Para Basılmasına İlişkin Kanun, Af Kanunu, Milletlerarası Antlaşmaların Uygun Bulunması Kanunudur. Meclisin kanunlar dışında yaptığı işlemler dışında kalanlar parlamento kararı olarak nitelendirilir.

Cevap: C

2. Parlamento kararları yargısal olarak denetlenemezler. Ancak istisnaları vardır: Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararları, milletvekilliğinin düşürülmesi kararları ve TBMM İçtüzüğü bu durumun istisnalarıdır. Milletvekilliği düşürülen bir milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

Cevap: E

3. Parlamento kararları yargısal olarak denetlenemezler. Ancak istisnaları vardır: Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararları, milletvekilliğinin düşürülmesi kararları ve TBMM İçtüzüğü.

Cevap: B

4. Cezai sorumluluğu araştırın denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından teklif edilir. Meclis Soruşturması yolu ile meclis üye tamsayısının en az üçte ikisinin oyu ile kabul edilirse Bakan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yüce Divan'a sevk edilir. Yargılama neticesinde seçilmeye engel suçtan hüküm giyilmesi durumunda ilgili bakan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcısı görevini kaybeder.

Cevap: C

5. Cezai sorumluluğu araştırın denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu yani 301 milletvekili tarafından talep edilir.

Cevap: E

6. Cezai sorumluluğu araştırın denetim yolu Meclis Soruşturmasıdır. Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından talep edilir. Üye tam sayısının beşte üçünün kabulü ile soruşturma kararı alınır ve milletvekillerinden oluşan komisyon kurulur. Hazırlanan raporlar üzerinden yapılan oylamada üye tam sayısının üçte ikisinin oyu ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı ya da Bakan Yüce Divana sevk edilir. Seçilmeye engel bir suçtan hüküm giymeleri halinde görevini kaybederler.

Cevap: E

7. Genel Görüşme talebinde siyasi parti grupları ya da en az 20 milletvekili bulunabilir.

Cevap: B

8. Gensoru 2017 Anayasa değişiklikleri ile kaldırılan denetim yoludur.

Cevap: D

9. Milletvekilleri, Bakan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcılarından belli konularda bilgi talep edebilirler. Bu yöntem Yazılı Soru denir. Bakan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcısı 15 gün içinde bu soruyu yanıtlamalıdır.

Cevap: C

10. 2017 Anayasa değişikliği ile anayasamızdan çıkarılan denetim yolu Gensorudur.

Cevap: D

11. En az 1 milletvekilinin bile bir bakandan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcısından bilgi istemesi yazılı soru olarak adlandırılır.

Cevap: A

12. Yazılı soru milletvekilleri tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcıları ya da Bakanlara yöneltilir.

Cevap: B

13. **Anayasa Madde 96:** Yazılı soru; kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında bilgi istemektir ibarettir.

Yazılı Soru önergesi, sadece bir milletvekili tarafından imzalanır ve Başkanlığa verilir.

Başkan, İçtüzük şartlarına uygun gördüğü önergeleri gelen kâğıtlar listesinde yayımlar ve Cumhurbaşkanı Yardımcılığına veya ait olduğu bakanlığa gönderir.

Sorulamayacak konular;

Madde 97: Aşağıdaki sorular Başkanlığca kabul edilmez:

- Başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular;
- Tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular;
- Konusu, evvelce Başkanlığa verilmiş yazılı soru önergesiyle aynı olan sorular.

Görülmekte olan bir dava hakkında mecliste herhangi bir görüşme de yapılamaz.

Cevap: E

14. **TBMM NİN GİZLİ OY İLE YAPILMASI ZORUNLU OLAN YASAMA İŞLEMLERİ:**

- Anayasa Değişikliklerinde maddelerin ve tümünün kabul edilmesi
- Meclis Başkanını seçmek
- Meclis soruşturması açılıp açılmayacağına karar vermek (2001 Yılı Anayasa değişikliği)
- Yüce Divan'a sevk için yapılan oylama (2001 yılı Anayasa Değişikliği)
- Üyelikle bağdaşmayan görevde ısrar nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi
- Anayasa Mahkemesine üye seçme (3 üye seçimi)
- Kamu baş denetçisinin seçimi
- Sayıştay Başkanının ve Sayıştay üyelerinin seçimi şeklindedir.

Cevap: B

15. **2010 Anayasa referandumu ile yapılan değişiklikler:**

- Çocuk, yaşlı, özür, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ve malul ve gazilere pozitif ayrımcılık getirildi.
- Herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteyebileceği ve kişisel verilerin ancak kanunla öngörülen hallerde veya kişinin açık rızası ile kullanılabilmesi öngörüldü.
- Vatandaşların yurt dışına çıkma hürriyetinin ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararıyla sınırlandırılabilmesi öngörüldü.
- Devletin her türlü istismara karşı çocukları koruyucu önlemler alması öngörüldü.
- Memurların ve diğer kamu görevlilerinin toplu sözleşme hakkına sahip olabileceği, bu konuda çıkabilecek uyuşmazlıklarda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulabileceği ve kurulun kararının kesin olduğu belirtildi.
- Bir kişinin aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olabileceği belirtildi.
- Partisinin temelli kapatılmasına sebep olan milletvekilinin üyeliğinin düşmeyeceği belirtildi.
- YAŞ'ın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayrılma hariç her türlü ilişki kesme kararına karşı yargı yolu açıldı.
- TBMM Başkanlığına bağlı Kamu Denetçileri Kurumunun oluşturulacağı ve idarenin işleyişi ile ilgili şikâyetleri inceleyeceği, Kamu baş denetçisinin TBMM tarafından gizli oy ile 4 yıl için seçileceği belirtildi.
- Memurlara verilen uyarı ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açıldı.
- Yargı yetkisinin idari eylem ve işlemlerde hukuka uygunluğun denetimi ile sınırlı olup hiçbir suretle yerindelik denetimi şeklinde olmayacağı öngörüldü.
- Adalet hizmetleri ve savcılarının idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'nca denetimi adalet müfettişleri ile hâkim ve savcılık mesleğinden olan iç denetçiler; inceleme ve soruşturma işlemlerinin ise adalet müfettişleri tarafından yapılacağı öngörüldü.
- TBMM Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde iki kez seçim yapılacağı, ilk seçimlerin görev süresinin iki yıl ikinci devre seçilenlerin görev süresinin ise o yasama döneminin sonuna kadar devam edeceği belirtildi.
- Askeri mahkemelerin, asker kişilerin sadece askerlik göre ve hizmetleriyle ilgili olarak işledikleri askeri suçlara bakacağı; devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davaların sivil mahkemelerde görüleceği belirtildi. (Askeri mahkemeler 2017'de kaldırıldı)
- Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılabileceği öngörüldü.
- Anayasa Mahkemesi üyelerinin 12 yıl için seçileceği belirtildi.
- Anayasa Mahkemesi üye sayısı ve seçimi değiştirildi.
- Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabileceği belirtildi.

19. Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına veya devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için üye tam sayısının 2/3 oy çokluğunun şart olacağı belirtildi.
20. Meclis Başkanı, Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan'da yargılanabileceği belirtildi.
21. Mevcut Anayasa Mahkemesi üyelerinin 65 yaşına kadar görevlerini sürdüreceği, yedek üyelerin asil üye sıfatını kazanacağı belirtildi.
22. Ekonomik ve Sosyal Konsey anayasal kurum haline getirildi.
23. 12 Eylül müdahalesi döneminde Milli Güvenlik Kurulu'nun işlem ve eylemlerinden dolayı yargılanamayacağını öngören geçici madde kaldırıldı.

1876 'da Kanun-i Esasi 30 yaşını bitirenlere seçilme hakkı tanımış, bu hak 13 Ekim 2006 tarihine kadar bu şekilde devam etmiş ve bu tarihte yapılan değişiklik ile seçilme yaşı 25'e indirilmiştir. 2017 Anayasa değişikliği ile ise seçilme yaşı 18'e indirilmiştir.

Cevap: A

16. Siyasi partinin kapatılmasına ilişkin dava sonucunda Anayasa Mahkemesinin kapatmaya söz eylem ve davranışlarıyla sebep olan vekillerle ilgili kararını Resmi Gazete'de yayınladığı gün TBMM başkanlığı durumu meclise sunar ve bilgi verip gereğini yapacağına ilişkin hüküm 2010 Anayasa Değişikliği ile kaldırılmıştır. 2010 Anayasa değişikliği ile birlikte, partinin temelli kapatılmasına neden olma hali milletvekilliğinin düşüren bir sebep değildir.

Cevap: D

17. RTÜK, TBMM tarafından seçilen 9 üyeden oluşur. RTÜK üyelerinin görev süresi 6 yıldır. Üyelerin 1/3'ü 2 yılda bir yenilenir.

Cevap: E

YASAMA – TEST 6

1. TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Yasama yılında en çok üç ay tatil yapar ve on beş günlük çalışmalarına ara verebilir. Tatil ya da ara verme sırasında yapılan toplantı olağanüstü toplantı olarak tanımlanır. Genel Kurulun günlük toplantısı birleşim, birleşimin bölümleri de oturum olarak adlandırılır.

Cevap: C

2. Yöntemsel Bağımsızlık, yasama meclislerinin kendi içtüzüklerini bizzat yapmalarını, onların diğer devlet organları özellikle yürütme organı karşısındaki bağımsızlıklarının bir göstergesidir. Buna yasama meclislerinin "yöntemsel bağımsızlığı" denir. Anayasada açık bir hüküm olmasa bile meclislerin kendi içtüzüklerini yapma yetkisine sahip oldukları kabul edilmektedir. Bu yasama meclislerinin özerkliği ilkesinin bir sonucudur.

Cevap: A

3. Milletvekillerinin en az ilkokul mezunu olması şartı ilk defa 1982 Anayasasında getirilmiştir.

Cevap: C

4. Milletvekili seçilenler saptanarak il seçim kurulu tarafından tutulan tutanak ile milletvekilliği sıfatını kazanırlar.

Cevap: B

5. Yasama Sorumsuzluğu: Milletvekilleri meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden TBMM'de ileri sürdükleri düşüncelerden sorumlu olamazlar. Buna , "yasama sorumsuzluğu" denir.

Yasama Dokunulmazlığı: Seçimden önce veya sonra, bir suç işlediği ileri sürülen milletvekillerinin, Meclis'ten karar alınmadıkça sorguya çekilememesi, tutuklanamaması veya yargılanmamasıdır.

Yasama dokunulmazlığı Meclis kararı ile kaldırılabilir.

Yaralama suç niteliği taşıdığından sorumsuzluk kapsamında değerlendirilemez.

Cevap: E

6. **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ ÜYELİĞİ İLE BAĞDAŞMAYAN İŞLER HAKKINDA KANUN**

Madde 2 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri,

-Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda;

-Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda;

-Özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri,

-Yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı resmi veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler.

Madde 3 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ayrıca;

-2'nci maddede belirtilen kurum ve kuruluşlarda ücret karşılığı iş takipçiliği, komisyonculuk, müşavirlik yapamazlar;

-Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile zimmet, ihtilas, irtikap, kaçakçılık ve döviz suçları gibi Devletin maddi çıkarlarıyla ilgili davalarda Devlet aleyhine vekil olamazlar;

-Serbest mesleklerini icrada, ferdi işletmelerini idarede milletvekilliği unvanlarını kullanamazlar.

Madde 4 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri,

-2'nci maddede belirtilen kurum ve kuruluşlarda genel sekreter, sekreter veya benzeri herhangi bir nam altında hiçbir yönetim görevi alamazlar.

-Milletvekilleri, yabancı bir devlet veya milletlerarası bir kuruluş tarafından verilen idari ve siyasi, ücretli herhangi bir işi veya görevi Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararı olmadıkça kabul edemezler.

Cevap: B

7. Ara seçim;

TBMM üyeliklerinde belirli ölçülerde boşalma olması hâlinde yapılan seçimdir. Anayasa gereği, ara seçim her seçim döneminde bir defa yapılabilir. Genel seçimin üzerinden 30 ay geçmedikçe ve genel seçimlere 1 yıl kala ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hâllerde, ara seçimlerin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Ayrıca, bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesinin kalmaması hâlinde, boşalmayı takip eden 90 gündен sonraki ilk pazar günü o seçim çevresinde ara seçime gidilir.

Cevap: C

8. Milletvekili genel seçimlerinin ertelenmesi ancak savaş sebebiyle TBMM kararıyla mümkündür.

Cevap: B

9. TBMM'de oylama usulleri;

1. İşaretle oylama: Milletvekillerinin el kaldırmaları, ayağa kalkmaları veya olumlu ya da olumsuz oy verenlerin ikiye ayrılarak sayılmaları biçiminde yapılır.
2. Açık oylama: Üzerine milletvekillerinin adları ve seçim çevrelerinin yazılı olduğu oy pusulalarının sandığa atılması veya elektronik oylama aracının çalıştırılması veya ad okunarak kabul, red veya çekimser sözcüklerinden birinin söylenmesi ile yapılır.
3. Gizli oylama: Üzerinde hiçbir işaret bulunmayan üç ayrı renk yuvarlağın Meclis kürsüsündeki kutuya atılması ile yapılır.

Cevap: B

10. TBMM'de zorunlu olarak gizli oylama yapılacak haller;

- Anayasa değişikliği teklifinin oylanması
- TBMM Başkanlık seçimi
- Yüce divana sevke ilişkin oylama
- Meclis soruşturmasının açılıp açılmayacağına ilişkin karar verilmesi
- Milletvekilliğinin düşmesi ile ilgili kararlar.

Cevap: D

11. TBMM'de açık oylama şeklinde yapılması zorunlu işlemler;

- Af önergeleri,
- Seçimlerin yenilenmesi,
- Bütçe ve Kesin Hesabın kabulü,
- Milletlerarası Antlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması açık oylama yapılır.

Anayasa değişikliğinin oylanması ise gizli oylama şeklinde yapılır.

Cevap: D

12. Kanun önerileri bir milletvekili tarafından dahi verilebilir. Meclise gelen kanun teklifinin görüşülebilmesi için toplantı yeter sayısı üçte bir yani 200'dür. Karar yeter sayısı ise toplantıya katılanların salt çoğunluğudur. Bu durumda üye tam sayısı gerekeceğini ifade eden bilgi doğru değildir.

Cevap: D

13. 1982 Anayasasına göre, milletlerarası anlaşmalar TBMM tarafından bir yasayla uygun bulunur ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır (md. 90/1). Ancak 90. maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları bazı durumlarda yürütme organına uygun bulma yasasına gerek olmadan anlaşmaları yürürlüğe koyma yetkisi tanıyarak Genel Kurula istisna getirmiştir.

90/2. maddeye göre, "Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi **bir yılı** aşmayan antlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hâllerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu antlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur."

Cevap: B

14. 1982 Anayasasına göre, milletlerarası anlaşmalar TBMM tarafından bir yasayla uygun bulunur ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır (md. 90/1). Ancak 90. maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları bazı durumlarda yürütme organına uygun bulma yasasına gerek olmadan anlaşmaları yürürlüğe koyma yetkisi tanıyarak genel kurula istisna getirmiştir.

90/2. maddeye göre, "Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan antlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hâllerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu antlaşmalar, yayımlarından başlayarak **iki ay** içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur."

Cevap: B

15. Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması toplantıya katılan milletvekili sayısının salt çoğunluğu ile alınan bir karardır. Dolayısıyla değişken yani adi çoğunluktur.

Cevap: E

16. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2017 değişikliğine göre 7 üyesi TBMM tarafından seçilir.

Cevap: B

17. Danışma Kurulu TBMM Başkanı ile siyasi parti grup başkanvekillerinden oluşan ve çeşitli konularda görüş ve öneri bildiren bir kuruldur. Parti grupları arasında istişare sağlanmasında ve Meclis çalışmalarının düzenlenmesinde önemli görevler üstlenir. Meclis gündemi genellikle her hafta yapılan Danışma Kurulu önerileriyle şekillenmektedir.

Cevap: C

18. Meclis Soruşturması;

- Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya Bakanların görevleriyle ilgili cezai sorumluluklarının araştırılmasını sağlar.
- TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun önergesi ile istenebilir.
- Meclis bu istemi en geç 1 ay içinde görüşür ve gizli oy ile karara bağlar.
- Üye tam sayısının beşte üçünün oyuyla soruşturma açılmasına karar verilirse, TBMM'deki siyasi partilerin sayısı oranınca 15 kişilik bir komisyon oluşturulur.

- Komisyon 2 ay içinde raporu sunar.
- Rapor verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde dağıtılır, 10 gün içinde de Yüce Divana sevk kararı ya da reddi onaylanır.
- Yüce Divan'a sevk olabilmesi için üye tam sayısının üçte ikisinin oyu gereklidir.
- Cumhurbaşkanı Yardımcısı ya da bakan, Yüce divanda yargılanır ve seçilmeye engel suçtan hüküm giymesi halinde görevini kaybeder.

Cevap: C

19. Soru önergesi verilemeyecek durumlar;

- ✓ Kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermemelidir.
- ✓ Başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konularda soru sorulmamalıdır.
- ✓ Tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konuları içermemelidir.
- ✓ Soru konusu daha önce Başkanlığa verilmiş bir yazılı sorunun konusuyla aynı olmamalıdır.
- ✓ Anayasanın 138. maddesi gereğince, görülmekte olan bir dava hakkında yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru yöneltilmemelidir.

Cevap: E

20. 1982 Anayasası 2017 değişikliği ile ülkenin milli güvenliğinden ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından Cumhurbaşkanı TBMM'ye karşı sorumludur.

Cevap: D

YÜRÜTME – TEST 1

1. Anayasa madde 8'e göre yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.
- Cevap: A**
2. Danıştay yürütme organı değil yargı organları arasındadır.
- Cevap: D**
3. Başkomutanlık, TBMM'nin manevi varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.
- Cevap: C**
4. Cumhurbaşkanı en fazla 2 defa, 5 yıllığına, halk tarafından seçilir. İlk uygulaması da 2014 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir.
- Cevap: A**
5. Cumhurbaşkanı en fazla 2 defa, 5 yıllığına, halk tarafından seçilir. İlk uygulaması da 2014 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir.
- Cevap: B**

Cevap: B

6. Cumhurbaşkanı en fazla 2 defa, 5 yıllığına, halk tarafından seçilir. İlk uygulaması da 2014 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir. Seçimler iki turlu olarak yapılır. İlk turda geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday seçilir. İlk turda bu çoğunluk sağlanamazsa takip eden ikinci pazar günü yapılacak olan ikinci tura, ilk turda en çok oy alan iki aday katılır. Aralarında daha çok oy alan aday seçilir.

Cevap: B

7. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir.

Cevap: D

8. Cumhurbaşkanı seçilecek olan kişinin 40 yaşını doldurmuş olması ve yükseköğrenimini tamamlamış olması gerekmektedir. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden veya milletvekili seçilebilecek yeterliliğe sahip her Türk vatandaşından halk oylaması yapılarak seçilebilmektedir. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir.

Seçilen Cumhurbaşkanı beş yıl boyunca görevini sürdürebilir ve sadece iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilmektedir. Seçimi kazanan adayın milletvekilliği son erer.

Genel oylama ile yapılacak seçimlerde, **geçerli** oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlar. Yapılan ilk oylamada çoğunluk sağlanamazsa, oylamayı takip eden ikinci pazar günü ikinci oylama yapılmak zorundadır. İkinci tur oylamaya, ilk oylamada en çok oyu almış olan iki aday katılır ve geçerli olan oyların çoğunu alan kişi Cumhurbaşkanı seçilerek görevine başlamaya hak kazanır. Dikkat edilirse kullanılan oylar ve geçerli oylar ifadesi aynı anlama gelmez.

Cevap: C

9. Cumhurbaşkanlığı seçim süreci görevdeki Cumhurbaşkanı'nın görev süresi bitmeden önceki 45 gün içinde tamamlanır. Olağandışı bir durumda yani Cumhurbaşkanı görevine devam ederken makamın boşalması halinde, olağan seçime 1 yıldan az bir süre varsa TBMM seçimleri de yenilenir ve seçimler 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır; seçimlere 1 yıldan uzun bir süre varsa yalnızca Cumhurbaşkanı seçimleri yapılır ve 45 gün sonraki ilk pazar günü sandığa gidilir.

Cevap: B

10. Olağandışı bir durumda yani Cumhurbaşkanı görevine devam ederken makamın boşalması halinde, olağan seçime 1 yıldan az bir süre varsa TBMM seçimleri de yenilenir ve seçimler 60 gün sonraki ilk pazar günü yapılır; seçimlere 1 yıldan uzun bir süre varsa yalnızca Cumhurbaşkanı seçimleri yapılır ve 45 gün sonraki ilk pazar günü sandığa gidilir.

Cevap: B

11. 2. turda aday eksilmesi yaşanır ise ilk turdan tamamlanır. Ancak buna rağmen tek aday kalınması halinde seçim halkoylaması şeklinde yani ilgili kişi Cumhurbaşkanı olsun mu olmasın mı şeklinde yapılır.

Cevap: A

12. Cumhurbaşkanı seçilecek olan kişinin 40 yaşını doldurmuş olması ve en az yükseköğrenimini tamamlamış olması gerekmektedir. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden veya milletvekili seçilebilecek yeterliliğe sahip her Türk vatandaşından halk oylaması yapılarak seçilebilmektedir. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir. Seçilen Cumhurbaşkanı beş yıl boyunca görevini sürdürebilir ve sadece iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilmektedir. Seçimi kazanan adayın milletvekilliği son erer ancak 2017 değişikliği ile partisizliği kesilir ifadesi anayasamızdan çıkarıldı.

Genel oylama ile yapılacak seçimlerde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilerek göreve başlar. Yapılan ilk oylamada çoğunluk sağlanamazsa, oylamayı takip eden ikinci pazar günü ikinci oylama yapılmak zorundadır. İkinci tur oylamaya, ilk oylamada en çok oyu almış olan iki aday katılır ve geçerli olan oyların çoğunu alan kişi Cumhurbaşkanı seçilerek göreve başlamaya hak kazanır.

Cevap: E

13. Devlet Denetleme Kurulunun denetleyemediği kurumlar yargı organlarıdır. Dolayısıyla adli kurumlar denetlenemez. Verilen diğer bilgiler doğrudur.

Cevap: D

14. Cumhurbaşkanının yurtdışına gitmesi, hastalık, ölüm, çekilme gibi hallerde Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanına vekalet eder. Ancak yurt içi seyahatlerde vekalet etmesine gerek yoktur.

Cevap: E

15. Cumhurbaşkanı 2007 Anayasa değişikliği ile halk tarafından seçilir. Verilen öncüllerden II. bilgi doğru değildir.

Cevap: E

16. Verilen bilgiler, anayasamıza göre Cumhurbaşkanına tanınmış yetkililerdir.

Cevap: C

17. Uyuşmazlık Mahkemesi üyeleri adli ve idari yargı kollarının yüksek mahkemelerince, başkanı ise kendi üyeleri arasından Anayasa Mahkemesince seçilir.

Cevap: D

18. TBMM Başkanı, Meclis üyeleri arasından ve Meclis tarafından seçilir.

Cevap: B

19. Anayasamıza göre bakanlıkların yapısı Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile düzenlenir.

Cevap: B

20. Uluslararası Antlaşmalar kanun gibidir. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Temsilcisi tarafından imzalanır ve TBMM tarafından kanunla uygun bulunur. Cumhurbaşkanı ise onaylar ve yayımlar.

Cevap: A

21. 2017 anayasa değişikliği ile; Bakanlıkların, bakanlıklara bağlı kurum ve kuruluşların, Devlet Denetleme Kurulunun, Milli Güvenlik Kurulunun yapısı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

Cevap: E

22. Üniversitelerin rektörlerini atama ve görevden alma yetkisi Cumhurbaşkanına tanınmış bir yetkidir. Bununla birlikte fakülte yönetiminden sorumlu olan dekanların atanması Yüksek Öğretim Kuruluna tanınmış bir yetkidir.

Cevap: C

YÜRÜTME – TEST 2

1. Danışma Kuruluna başkanlık etmek TBMM Başkanına ait bir görevdir.

Cevap: B

2. TBMM'de kabul edilen kanunlar Cumhurbaşkanı onayına sunulur. Cumhurbaşkanı 15 gün içinde yayımlar ya da tekrar görüşülmek üzere veto eder.

Cevap: D

3. **Cumhurbaşkanının görevleri:**

- Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.
- Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milleti'nin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.
- Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.
- Kanunları yayımlar.
- Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geri gönderir.
- Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
- Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atar ve görevlerine son verir.
- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.
- Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
- Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

- Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği ise 2017 Anayasa değişikliği ile kapatılmıştır.

Cevap: B

4. TBMM İçtüzüğünü hazırlamak TBMM'nin görevleri arasındadır.

Cevap: C

5. Sayıştay başkan ve üyelerini TBMM seçer.

Cevap: C

6. Cumhurbaşkanının yalnızca vatana ihanetten yargılanabileceği hükmü 2017 değişikliği ile Cumhurbaşkanı görevleri ile ilgili bir suçtan yargılanabileceği şeklinde değiştirilmiştir.

Cevap: A

7. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı yeteri sayıda Cumhurbaşkanı Yardımcısı atar.

Cevap: D

8. Cumhurbaşkanı Yardımcıları görevleri bakımından Cumhurbaşkanı'na karşı sorumludur.

Cevap: C

9. Anayasamıza göre bakan ya da Cumhurbaşkanı Yardımcısı seçilenin varsa milletvekilliği sona erer. Amaç yasama ve yürütmenin birbirinden tamamen ayrılığını sağlamaktır.

Cevap: E

10. Cumhurbaşkanı'na bazı şartlar altında vekâlet etme görevi Cumhurbaşkanı Yardımcısına aittir.

Cevap: B

11. Bakanlıklar ile ilgili düzenlemeler Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile yapılır.

Cevap: D

12. Devlet Denetleme Kurulu dokuz üyeden oluşur. Bu üyeler, yükseköğrenim yapmış ve en az 20 yıl devlet hizmetinde başarıyla çalışmış, deneyimli kişiler arasından cumhurbaşkanınca seçilir. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Cumhurbaşkanının üyeler arasından atadığı kurul başkanının görev süresi üç yıldır. Görev süresi biten üyeler ve başkan yeniden seçilebilir. Devlet Denetleme Kurulu yargı kurumları dışında, inceleme, denetleme ve idari soruşturma yapma yetkisine sahip Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruldur.

Cevap: B

13. Devlet Denetleme Kurulu dokuz üyeden oluşur. Bu üyeler, yükseköğrenim yapmış ve en az 20 yıl devlet hizmetinde başarıyla çalışmış, deneyimli kişiler arasından cumhurbaşkanınca seçilir. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Cumhurbaşkanının üyeler arasından atadığı kurul başkanının görev süresi üç yıldır. Görev süresi biten üyeler ve başkan yeniden seçilebilir. Devlet Denetleme Kurulu yargı kurumları dışında, inceleme, denetleme ve idari soruşturma yapma yetkisine sahip Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruldur. TSK'ya bağlı kuruluşlar 2017 değişikliği ile DDK denetimi kapsamına alınmıştır.

Cevap: C

14. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve üyelerini Cumhurbaşkanı seçer.

Cevap: C

15. Yargıtay üyelerinin tamamı Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir. Sayıştay üyelerinin tamamı TBMM tarafından seçilir. YSK üyelerinin 6'sı Yargıtay ve 5'i Danıştay tarafından seçilir.

Cevap: B

16. TBMM Başkanı, TBMM üyeleri arasından 4 türlü bir oylamayla TBMM tarafından seçilir.

Cevap: D

17. Genelkurmay Başkanı, Cumhurbaşkanınca atanır ancak Millî Savunma Bakanına bağlıdır.

Cevap: B

18. Rektörleri atama yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cevap: D

19. Jandarma Genel Komutanı 2017 anayasa değişikliği ile Millî Güvenlik Kurulu üyeleri arasından çıkarılmıştır.

Cevap: B

20. Cumhurbaşkanı Millî Güvenlik Kuruluna başkanlık eder ancak katılmadığı durumlarda toplantıya Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık eder.

Cevap: C

YÜRÜTME – TEST 3

1. Cumhurbaşkanının katılmadığı Millî Güvenlik Kurulu toplantılarına Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık eder.

Cevap: A

2. Bakanlar Cumhurbaşkanına bağlıdır, ona karşı sorumludur. Bakanlar Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Görevden alınmanın herhangi bir şartı yoktur.

Cevap: D

3. Cumhurbaşkanı istifasını TBMM Başkanlığına sunar.

Cevap: E

4. Cumhurbaşkanının görevleriyle ilgili olarak sorumluluğu vardır. Buna göre meclis üye tamsayısının salt çoğunluğunun teklifi, beşte üçünün kabulü ile soruşturma komisyonu kurulur. Üye tam sayısının üçte ikisinin kararı ile de Cumhurbaşkanı, Yüce Divana sevk edilebilir.

Cevap: C

5. TBMM Başkanı TBMM tarafından ve TBMM üyeleri arasından seçilir.

Cevap: C

6. Bakanlık için milletvekilliği yeterliliği aranır. Dolayısıyla yaş şartı da 18 olur.

Cevap: A

7. Verilenlerden yalnızca TBMM Başkanının milletvekilleri arasından olma şartı vardır.

Cevap: C

8. TBMM Başkanı TBMM tarafından seçimle belirlenir.

Cevap: B

9. Bakanlıklarla ilgili düzenlemeler Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile yapılır.

Cevap: C

10. Bakanlar Cumhurbaşkanı tarafından milletvekili ya da milletvekilliği yeterliliği olan kişiler arasından seçilir ve atanır. Görevleri bakımından Cumhurbaşkanına bağlıdır ve kendi teşkilatları içinde en üst amir olarak kabul edilir. Görevden alınmaları da Cumhurbaşkanı kararıyla olur.

Cevap: C

11. Bakanlar ya da Cumhurbaşkanı Yardımcıları TBMM Genel Kurulunun alacağı karar ile Yüce Divana sevk edilebilir.

Cevap: C

12. Bakanlar milletvekilleri arasından atansa bile milletvekilliği sıfatını kaybedeceklerinden Mecliste oy kullanma yetkileri yoktur.

Cevap: E

13. Bakanlar ya da Cumhurbaşkanı Yardımcıları TBMM Genel Kurulunun alacağı karar ile Yüce Divana sevk edilebilir. Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla yargılamalarını yapar.

Cevap: A

14. Yönetmelik Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleri tarafından çıkarılabilir. Dolayısıyla yürütmenin yani idarenin işlemidir.

Cevap: D

15. Kanunlar, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, Yönetmelikler ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmediği sürece Resmi Gazete'de yayımıyla yürürlüğe girer.

Cevap: D

16. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yalnızca pozitif yani ekonomik-sosyal haklar düzenlenebilir. Eğitim ve öğretim hakkı pozitif bir hak olduğundan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilir.

Cevap: E

17. Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.

Cevap: B

18. Kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri hükümleri arasında çelişki yaşanması yani farklılık olması halinde kanun esas alınır.

Cevap: D

19. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile temel hak ve özgürlükler düzenlenemez. Yalnızca ekonomik-sosyal haklar düzenlenebilir.

Cevap: E

20. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri 1982 Anayasası ile hukuk sistemimize girmiştir.

Cevap: C

21. Hukuk sistemimizde üniversite rektörlerinin atanması ve gerektiğinde görevden alınması Cumhurbaşkanına tanınmış bir yetkidir.

Cevap: D

22. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ilk olarak 1982 Anayasası ile hukuk sistemimize girmiştir ancak 16 Nisan 2017 referandumuyla yapılabilecek değişiklikler neticesinde kararnamelerin kapsamı genişletilmiştir. Referandumla yapılan bu değişiklik referandum sonrası 24 Haziran 2018'de yapılan ilk seçimle birlikte yürürlüğe girmiştir.

Cevap: A

YÜRÜTME – TEST 4

1. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleri yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptir.

Cevap: D

2. Yönetmelik ülkenin tamamını ilgilendiriyorsa Resmi Gazete'de yayımlanır ve yargısal denetimi Danıştay tarafından yapılır. Yönetmelik ülkenin tamamını ilgilendirmiyorsa Resmi Gazete'de yayımı zorunlu değildir ve İdare Mahkemesi tarafından yargısal anlamda denetlenir.

Cevap: E

3. Olağanüstü Hal ilanına Cumhurbaşkanı karar verir.

Cevap: A

4. Olağanüstü Hal Cumhurbaşkanı tarafından en fazla 6 aylık süre için ilan olunur.

Cevap: C

5. Olağanüstü Hal süresini her defasında 4 ayı geçmemek üzere uzatma yetkisi TBMM'ye aittir.

Cevap: C

6. TBMM her defasında 4 ayı geçmemek üzere OHAL süresini uzatabilir.

Cevap: B

7. OHAL Sebepleri:

- Doğal Afet
- Ağır Ekonomik Bunalım
- Salgın Hastalık
- Kamu Düzeninin Ciddi Biçimde Bozulması
- Savaş
- Ayaklanma-İsyan
- Vatana Karşı Kuvvetli ve Eylemli Kalkışma
- Şiddet Olaylarının Yaygınlaşması
- Cumhuriyet Düzeninin Tehdit
- Seferberlik

Dikkat!!! 2017 değişikliği ile anayasamızdan sıkıyönetim uygulaması çıkarıldı.

Cevap: B

8. OHAL Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile çekirdek haklar dışında temel hak ve hürriyetler düzenlenebilir.

Çekirdek haklar;

- Yaşama hakkı
- Kişi dokunulmazlığı, vücut bütünlüğü hakkı
- İnanç, düşünce, kanaat hürriyeti
- Masumiyet karinesi
- Kanunların geçmişe yürümezliği

Cevap: E

9. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri kanunlardan sonra gelir ancak OHAL Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri kanunlara eşittir.

Cevap: B

10. Yalnızca savaş hallerinde ve TBMM kararıyla her defasında 1 yılı aşmayacak şekilde seçimler ertelenebilir.

Cevap: D

11. Cumhurbaşkanı, olağanüstü hal dönemlerinde çıkarmış olduğu kararnameleri TBMM onayına sunar. TBMM en geç üç ay içinde bu kararnameleri görüşür ve karara bağlar.

Cevap: B

12. Hukuk sistemimize göre herhangi bir durumda milli yas ilan etme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Cevap: C

13. 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan anayasa referandumu ile Bakanlar Kurulu, kanun hükmünde kararname, tüzük, kanun tasarısı, iktidar partisi, ana muhalefet partisi, sıkıyönetim, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, gensoru, askeri mahkemeler gibi hukuki kurum ve kavramlar kaldırılmıştır. Devlet Denetleme Kurulu ise faaliyetlerine devam etmektedir.

Cevap: E

14. Yüksek Askeri Şura Üyeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcıları

Adalet Bakanı

İç İşleri Bakanı

Dış İşleri Bakanı

Milli Savunma Bakanı

Hazine ve Maliye Bakanı

Milli Eğitim Bakanı

Genelkurmay Başkanı

Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri Komutanları şeklindedir.

Cevap: D

15. Yüksek Askeri Şura kararlarını katılan üyelerin salt çoğunluğunun vereceği oyla alır. Eşitlik çıkması durumunda toplantıya başkanlık edenin oyu iki oy kabul edilir.

Cevap: C

YARGI – TEST 1

1. **Yüksek Mahkemeler:** Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesidir. Sayıştay, Yüksek Seçim Kurulu ve Hakimler ve Savcılar Kurulu sıklıkla karıştırılmasına karşın yüksek mahkeme değildir.

Cevap: D

2. **Yüksek Mahkemeler:** Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesidir.

Cevap: D

3. Devlet Güvenlik Mahkemesi ilk olarak 1961 Anayasasına 1973 yılında eklenen bir maddeyle girmiştir ve 2004 yılında da kaldırılmıştır.

Cevap: C

4. Yargı organı bağımsızdır ve bağımsız mahkemeler tarafından temsil olunur. Hiçbir kurum, kişi, mercii emir ve talimat veremez. Yasama meclisinde yargıya dair görüşme yapılamaz.

Cevap: C

5. Yargı organı bağımsızdır ve bağımsız mahkemeler tarafından temsil olunur. Hiçbir kurum, kişi, mercii emir ve talimat veremez. Tüm kurumlar hukuka uygun davranmak zorundadır.

Cevap: D

6. Hâkimler ve Savcılar özlük hakları olarak HSK'ya, idari görevleri bakımından ise Adalet Bakanlığı'na bağlıdır.

Cevap: B

7. İdari yargı kolunun ilk derece mahkemeleri;

- İdare mahkemeleri
- Vergi Mahkemeleri

İkinci derece mahkemesi;

- Bölge İdare Mahkemesi

Yüksek mahkemesi;

- Danıştay'dır.

Cevap: A

8. Danıştay ve Yargıtay 1868 yılında, Uyuşmazlık Mahkemesi 1945 yılında, Sayıştay bir yüksek mahkeme olmamakla beraber 1862 yılında, Anayasa Mahkemesi ise 1961 yılında kurulmuştur. Anayasa Mahkemesi çıkarılan kanun ve diğer bazı düzenlemelerin hukuka uygunluğunu denetlemesi bakımından yasamanın da hukuka uygun hareket etmesi gerektiğini gösterir. Bu da hukukun her şeyin üstünde olduğunun kabulü anlamına gelir.

Cevap: D

9. Hakimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınmaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

Cevap: D

10. Anayasa Mahkemesi 2010 değişikliği öncesinde 11 asıl 4 yedek üyeye sahipti ancak 2010 yılında yapılan değişiklikte bu sayı 17 asıl üye olarak değiştirilip yedek üyelik kaldırıldı. 2017 değişikliği ile askeri mahkemeler kaldırıldığından, askeri mahkemelerden seçilen birer üye artık seçilmeyecek ve böylelikle üye sayısı 15'e düşmüştür.

Cevap: C

11. Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıllığına seçilirler. Seçilebilmek için 45 yaşını doldurmuş olmaları gerekir ve bir kişi en fazla 1 kez Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilebilir.

Cevap: D

12. Anayasa Mahkemesi 15 asıl üyeden oluşmaktadır ve bu üyelerin 12 tanesini Cumhurbaşkanı, 3 tanesini ise TBMM seçmektedir.

Cevap: B

13. Anayasa Mahkemesi 15 asıl üyeden oluşmaktadır ve bu üyelerin 12 tanesini Cumhurbaşkanı, 3 tanesini ise TBMM atamaktadır. Cumhurbaşkanı 12 üyenin;

- 3'ünü Yargıtay'ın,
- 2'sini Danıştay'ın,
- 3'ünü YÖK'ün her boş koltuk için göstereceği 3'er aday içinden,
- 4'ünü ise başka bir makam önermeden doğrudan kendisi seçmektedir.

Cevap:C

14. Bütün yüksek mahkemelerin başkanları kendi üyeleri arasından seçilir. Ancak bir istisna olarak Uyuşmazlık Mahkemesi başkanı, Anayasa Mahkemesi tarafından seçilir.

Cevap: A

15. Bütün yüksek mahkemelerin başkanları kendi üyeleri arasından seçilir. Ancak bir istisna olarak Uyuşmazlık Mahkemesi başkanı, Anayasa Mahkemesi tarafından seçilir. Anayasa Mahkemesi Başkanı 4 yıllığına başkanlık görevini yapar.

Cevap: B

16. Hâkimler görevleriyle ilgili suç işlemedikçe, görev süresi dolmadan, kendileri istemedikçe emekli olmadan, görevini yerine getirmeye engel sağlık problemi olmadan görevlerinden ayrılamazlar.

Cevap: E

17. Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıllığına seçilirler. En fazla 1 defa seçilebilirler. Ancak üyeler arasından seçilen başkan bu görevi 4 yıllığına yürütür. Dolayısıyla bir kişi en fazla 3 defa başkan olabilir.

Cevap: C

18. Anayasa Mahkemesinin görevleri;

- Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin şekil ve esas bakımından anayasaya uygunluğunu denetlemek
- Kanunların şekil ve esas bakımından anayasaya uygunluğunu denetlemek
- Anayasa değişikliklerinin yalnızca şekil bakımından uygunluğunu denetlemek
- Siyasi partilerin gelir ve giderlerinin kanunlara uygunluğunu denetlemek
- TBMM iç tüzüğü'nün şekil ve esas bakımından anayasaya uygunluğunu denetlemek
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından açılan, partilerin kapatılmasına dair davalara bakmak.

- Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması davalarına bakmak
- Milletvekilliğinin düşürülmesi kararlarına bakmak
- Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapmak

Yüce Divan sıfatıyla yargılanabilecek kişiler: Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlar, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyeleri, Başsavcılar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı vekili, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyeleri.

Cevap: A

19. Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcıvekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

Cevap: D

20. Yüce Divan sıfatıyla yargılanabilecek kişiler: Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, Bakanlar, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyeleri, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcı vekili, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyeleri, TBMM Başkanı, Genel Kurmay Başkanı, kuvvet komutanları görevleriyle ilgili işledikleri suçlardan dolayı.

Milletvekilleri ise sıklıkla karıştırılmasına karşın adli yargıda yargılanır.

Cevap: E

YARGI – TEST 2

1. Anayasa Mahkemesi bazı kişileri Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yüce Divan Başkanıdır. Yüce Divan sıfatıyla yargılanabilecek kişiler: Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Bakanlar, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyeleri, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcı vekili, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyeleri görevleriyle ilgili işledikleri suçlardan dolayı.

Cevap: C

2. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yargısal olarak denetlenemez. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekilini Cumhurbaşkanı seçer.

Cevap: A

3. Anayasa Değişiklikleri, Kanunlar (İnkılap Kanunları hariç), Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (OHAL Kararnameleri hariç), TBMM İçtüzüğü Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir. Ancak parlamento kararlarının yargısal denetimi yoktur.

Cevap: C

4. Anayasa Değişiklikleri, Kanunlar (İnkılap Kanunları hariç), Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (OHAL Kararnameleri hariç), TBMM İçtüzüğü Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir. Yönetmelikler İdari Yargı organları tarafından denetlenir.

Cevap: E

5. Anayasa Değişiklikleri hakkında şekil bakımından Cumhurbaşkanı ve milletvekillerinin 1/5'i, 10 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Değişiklikleri hakkında ise esas bakımından denetim yapılamaz.

Cevap: A

6. Kanunlar hakkında şekil ve esas bakımından denetimi Anayasa Mahkemesi iptal davası yoluyla yapmaktadır. İptal edilen bir kanun yürürlükten kalkar. Dolayısıyla kanunları yürürlükten kaldıran yargı organı Anayasa Mahkemesidir.

Cevap: C

7. Anayasa Mahkemesi'ne iptal davası açabilecek olanlar;

- a) şekil bakımından
- Cumhurbaşkanı
 - Üye tamsayısının 1/5'i (120 milletvekili)
- b) esas bakımından
- Cumhurbaşkanı
 - Üye tamsayısının 1/5'i (120 milletvekili)
 - Mecliste grubu bulunan birinci parti
 - Mecliste grubu bulunan ikinci parti

Cevap: C

8. Cumhurbaşkanı ve En az 120 milletvekili hem şekil hem esas bakımından tüm normlar hakkında iptal davası açmaya yetkilidir. Ancak Mecliste grubu bulunan birinci ve ikinci parti grupları sadece esas bakımından iptal davası açabilir.

Cevap: C

9. Kanunlar hakkında (inkılap kanunları hariç) esas bakımından Cumhurbaşkanı ve En az 120 milletvekili hem şekil hem esas bakımından tüm normlar hakkında iptal davası açmaya yetkilidir. Ancak Mecliste grubu bulunan birinci ve ikinci parti grupları sadece esas bakımından iptal davası açabilir. TBMM Başkanı'nın böyle bir yetkisi yoktur.

Cevap: E

10. Kanunlar hakkında (inkılap kanunları hariç) esas bakımından Cumhurbaşkanını ve En az 120 milletvekili hem Şekil hem esas bakımından tüm normlar hakkında iptal davası açmaya yetkilidir. Ancak Mecliste grubu bulunan birinci ve ikinci parti grupları sadece esas bakımından iptal davası açabilir.

Cevap: A

11. Anayasa Mahkemesi'ne iptal davalarının başvuru süreleri;

- Şekil bakımından yayımından 10 gün içinde
- Esas bakımından ise yayımından 60 gün içinde açılmaktadır.
- TBMM İç Tüzüğü ve Cumhurbaşkanını Kararnameleri için Şekil bakımından başvuru süresi de 60 gündür.

Cevap: B

12. Anayasa Mahkemesine ilgili kişiler esas bakımından 60 gün içinde dava açmaya yetkilidir.

Cevap: E

13. Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe girmesini en fazla 1 yıla kadar erteleyebilir. Amaç ise bu sürede TBMM'nin çalışma yaparak iptal hükmünün yerini doldurabilmesine imkân tanınmasıdır.

Cevap: C

14. Somut Norm Denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesine, herhangi bir başka mahkeme başvurabilir. Davaya bakanla başvuran aynı mahkemedir.

- Bakılmakta olan bir dava olmalıdır,
- Davaya bakmakta olan bir "Mahkeme" olmalıdır,
- Davada uygulanacak bir kanun ya da kararname hükmü olmalıdır,
- Mahkeme uygulanacak hükmü anayasaya aykırı görmeli veya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varmalıdır.

Anayasa Mahkemesi iptal ve itiraz yolunda "ret" ya da "iptal" kararı verebilir. Ret kararı ilk ya da esas inceleme aşamasında verilebilir.

Cevap: B

15. Yönetmelik çıkartmaya yetkili makam Cumhurbaşkanını, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişilikleridir. Yargısal denetimi Resmi Gazete'de yayımlandıysa Danıştay, yayımlanmadıysa İdare Mahkemeleri tarafından yapılır.

Cevap: C

16. Anayasanın 174. maddesine göre,

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Őapka İktisası Kanunu
- Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılmasına Dair Kanun
- Evlenme Akdinin Evlenme Memuru Önünde Yapılması
- Beynelminel Erkâmın Kabulü Hakkında Kanun
- Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun
- Efendi, bey, paşa gibi Lakapların Kaldırıldığına Dair Kanun
- Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun İnkılap Kanunları başlığı altında koruma altına alınmıştır ve denetlenemez.

Cevap: B

17. Çözüm devamına ekleyelim. Anayasa Mahkemesinin herhangi bir hukuk normuna dair iptal kararları geriye yürütülemez. Yani bu hukuk normuyla, iptaline kadar yapılmış olan uygulamalar geçerliliğini korur.

Cevap: C

18. Birey, anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasında bulunuyorsa tüm iç hukuk yollarını tamamladıktan sonra 30 gün içinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilir.

Cevap: A

19. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2017 anayasa değişikliği ile 13 üyesi vardır.

Bu üyelerin;

- 4 tanesini Cumhurbaşkanını,
- 7 tanesini TBMM seçer.

Adalet Bakanını ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı ise kurulun doğal üyeleridir.

Üyelerin görev süresi 4 yıldır.

Not: MüsteŐarlık makamını hukuk sistemimizden çıkarılmıştır. MüsteŐarlık yerine bakan yardımcılığı ifadesi getirildi. Ancak Adalet Bakanlığı Müsteşarı anayasamızda geçtiğinden ifadenin çıkarılması anayasa değişikliği gerektiriyor. Dolayısıyla sorularda Adalet Bakanlığı açısından müsteşar ifadesi de bakan yardımcısı ifadesi de kullanılabilir.

Cevap: B

20. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2017 anayasa değişikliği ile 13 üyesi vardır.

Bu üyelerin;

- 4 tanesini Cumhurbaşkanını,
- 7 tanesini TBMM seçer.

Adalet Bakanını ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı (bakan yardımcısı) ise kurulun doğal üyeleridir.

Üyelerin görev süresi 4 yıldır.

Cevap: A

21. 1982 Anayasası 2017 değişiklikleri ile TBMM, Hakimler ve Savcılar Kuruluna 7 üye seçmektedir. 4 üyeyi de Cumhurbaşkanı seçmektedir.

Cevap: B

22. 1982 Anayasası madde 159:

Kurulun üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılar arasında, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılar arasında Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelerden, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur. Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.

Cevap: E

YARGI – TEST 3

1. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2017 anayasa değişikliği ile 13 üyesi vardır.

Bu üyelerin;

- 4 tanesini Cumhurbaşkanı,
- 7 tanesini TBMM seçer.

Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı ise kurulun dördüncü üyeleridir.

Üyelerin görev süresi 4 yıldır.

Cevap: A

2. HSK 13 üyeye sahiptir. Üyelerin görev süresi 4 yıldır. Süresi biten üye tekrar seçilebilir. Kurulun başkanı Adalet Bakanı'dır.

Cevap: C

3. 2461 Sayılı kanunun 4. maddesine göre; kurulun görevleri şunlar...

- ✓ Yargıtay üyelerinin tamamını ve Danıştay üyelerinin 3/4'ünü seçmek.
- ✓ Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkim veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
- ✓ Hâkim ve savcılarının;
 - a) Mesleğe kabul etme,
 - b) Atama ve nakletme,
 - c) Geçici yetki verme,
 - d) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
 - e) Kadro dağıtma,
 - f) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
 - g) Disiplin cezası verme,
 - h) Görevden uzaklaştırma, İşlemlerini yapmak.
- ✓ Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Adalet Bakanlığının merkez kuruluşundaki geçici ve sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarının atamasını yapmak ise Adalet Bakanlığı'nın görevidir.

Cevap: A

4. 2461 Sayılı kanunun 4. maddesine göre; kurulun görevleri şunlar...

- ✓ Yargıtay üyelerinin tamamını ve Danıştay üyelerinin 3/4'ünü seçmek.
- ✓ Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkim veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
- ✓ Hâkim ve savcılarının;
 - a) Mesleğe kabul etme,
 - b) Atama ve nakletme,
 - c) Geçici yetki verme,
 - d) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
 - e) Kadro dağıtma,
 - f) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
 - g) Disiplin cezası verme,
 - h) Görevden uzaklaştırma, İşlemlerini yapmak.
- ✓ Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kanunların, kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyen makam Anayasa Mahkemesidir.

Cevap: E

5. Yargıtay üyelerinin tamamı HSK tarafından seçilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Cevap: D

6. Adli yargı kolunun en üst mahkemesi ya da diğer adıyla temyiz mahkemesi Yargıtaydır. Danıştay ise idari yargı kolunun en üst mahkemesidir.

Cevap: C

7. Bütün yüksek mahkemelerin başkanları kendi üyeleri arasından kendi üyelerince seçilir. Yalnızca Uyuşmazlık Mahkemesi istisnadır. Uyuşmazlık Mahkemesinin başkanını ise Anayasa Mahkemesi kendi üyeleri arasından seçer.

Cevap: B

8. Yargıtay üyelerinin tamamı HSK tarafından seçilir. Yargıtay Başkanı, Yargıtay Genel Kurulu yani üyeleri tarafından seçilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Cevap: D

9. Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı kolunun çelişen kararlarını çözüme kavuşturmak amaçlı çalışan bir yüksek mahkemedir. Dolayısıyla böyle bir durumda Uyuşmazlık Mahkemesi yoluna gidilir.

Cevap: C

10. Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Hakimler ve Savcılar Kurulu, Yargıtay, Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi yargı bölümünde düzenlenmiştir. Yüksek Seçim Kurulu ise yasama bölümünde düzenlenir.

Cevap: D

11. Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Cevap: C

12. İdari yargı kolunun en üst mahkemesi ya da bir başka deyişle temyiz mercii Danıştaydır.

Cevap: C

13. Davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmak, idari yargıda en üst mahkeme ya da bir başka deyişle temyiz mercii olarak inceleme yapmak Danıştay'ın görevidir.

Cevap: B

14. Danıştay üyelerinin
– 1/4'ünü Cumhurbaşkanı,
– 3/4'ünü ise HSK seçer.

Başkanı ise kendi üyeleri arasından üyeler tarafından seçilir.

Cevap: B

15. Uyuşmazlık Mahkemesi hariç bütün yüksek mahkemelerin başkanları kendi üyeleri arasından üyeleri tarafından seçilir. Uyuşmazlık Mahkemesinin Başkanını ise Anayasa Mahkemesi seçer.

Cevap: E

16. Danıştay Başsavcısı, Danıştay Genel Kurulu tarafından 4 yıllığına seçilir.

Cevap: E

17. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış gündür.

Cevap: D

18. Sayıştay Başkan ve üyeleri TBMM tarafından seçilir. Başkanın görev süresi 5 yıldır. En fazla iki defa Başkan seçilebilir.

Cevap: C

19. Sayıştay Başkan ve üyeleri TBMM tarafından seçilir. Başkanın görev süresi 5 yıldır. En fazla iki defa Başkan seçilebilir.

Cevap: C

20. Bütçe Kanununun yapılış aşamasında denetimi TBMM adına Sayıştay tarafından, siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi adına Sayıştay tarafından yapılır.

Cevap: E

YARGI – TEST 4

1. Vergi ve benzeri konularda Sayıştay ve Danıştay kararlarının ihtilafı halinde Danıştay kararı esas alınır. Ancak Danıştay ve Yargıtay kararlarının ihtilafı halinde Uyuşmazlık Mahkemesine gidilir. Anayasa Mahkemesi ile bir başka yüksek mahkeme çatışır ise Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

Cevap: D

2. TBMM Genel Seçimlerinin usulüne uygun yapıp yapılmadığı Yüksek Seçim Kurulu tarafından denetlenir. Kararları kesin-
dir.

Cevap: D

3. Bir belediye başkanını geçici olarak görevden uzaklaştırmaya yetkili kişi İçişleri Bakanındır. Ancak tamamen görevden alma yetkisi ise Danıştay'a aittir.

Cevap: E

4. Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.

Cevap: B

5. Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.

Cevap: A

6. Seçim sonuçlarına yapılacak her türlü itiraza karşı başvuru-
labilecek son mercii Yüksek Seçim Kuruludur. Yüksek Seçim Kurulunun verdiği kararlar kesindir, YSK'nın vermiş olduğu kararlara karşı herhangi başka bir yargı merciine başvurulamaz.

Cevap: E

7. Yargıtay üyelerinin tamamı HSK tarafından; Danıştay üyelerinin 1/3'ü Cumhurbaşkanı 3/4'ü HSK tarafından; Anayasa Mahkemesi üyelerinin 12'si Cumhurbaşkanı, 3'ü TBMM tarafından seçilir. Devlet Denetleme Kurulu ise Cumhurbaşkanı'na bağlı olduğundan tüm üyeleri Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Cevap: A

8. Uyuşmazlık Mahkemesi hariç bütün yüksek mahkemelerin başkanları kendi üyeleri arasından yine üyeleri tarafından seçilir. Ancak Uyuşmazlık Mahkemesi başkanını ise kendi üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi seçer.

Cevap: E

9. Adli ve idari yüksek mahkemeler arasındaki uyuşmazlıkları uyuşmazlık mahkemesi çözer. Uyuşmazlık Mahkemesi üyelerini diğer adli ve idari yargı kollarının yüksek mahkemeleri seçer. Başkanını ise kendi üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi seçer.

Cevap: C

10. 23 Temmuz 2016 tarihinde onaylanan ve Danıştay ile Yargıtayın yapısına dair değişiklikler içeren kanuna göre Danıştay daire sayısı 17'den 10'a düştü. Danıştay, dokuzu dava, biri idari daire olmak üzere 10 daireden oluşur.

Cevap: D

11. Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 15
Hakimler ve Savcılar Kurulu üye sayısı 13
Yüksek Seçim Kurulu üye sayısı 7 asıl ve 4 yedek olmak üzere 11
Uyuşmazlık Mahkemesi üye sayısı 6 asıl, 6 yedek üye

Cevap: E

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin 3 asıl ve 3 yedek üyesini Yargıtay; 3 asıl ve 3 yedek üyesini Danıştay seçer. Başkanını ise kendi üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi seçer.

Cevap: A

YARGI – TEST 5

1. Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, kararname, yönetmeliklere ve genelgelere uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma, Adalet Bakanlığının izni ile adalet müfettişleri tarafından yapılır. Adalet Bakanı soruşturma ve inceleme işlemlerini, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırabilir.

Cevap: D

2. Anayasa Mahkemesi on beş üyeden kurulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl rapörtörlük yapmış Anayasa Mahkemesi rapörtörleri arasından seçer.

Cevap: B

3. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve Anayasaya göre, mahkemenin görev ve yetkileri şunlardır:

- Kanunların, kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde veya hükümlerinin şekil ve esas bakımından, Anayasa değişikliklerinin ise sadece şekil açısından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılan iptal davalarına bakmak.
- Anayasanın 152'nci maddesine göre mahkemelerce itiraz yoluyla kendisine intikal ettirilen işleri karara bağlamak.
- Anayasanın 148'inci maddesi uyarınca yapılan bireysel başvuruları karara bağlamak.

- c) Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı Yardımcılarını ve Bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay başkan ve üyelerini, başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcısı vekilini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay başkan ve üyelerini, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarını görevleri ile ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılamak.
- d) Siyasi partilerin kapatılmasına ve Devlet yardımından yoksun bırakılmasına ilişkin davalar ile ihtar başvuruları ve dağıtılma durumunun tespiti istemlerini karara bağlamak.
- e) Siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun denetimini yapmak veya yaptırmak.
- f) Milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına veya milletvekilliklerinin düşmesine ya da milletvekili olmayan bakanların dokunulmazlıklarının kaldırılmasına Türkiye Büyük Millet Meclisince karar verilmesi hâllerinde, ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekilinin Anayasa, kanun veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümlerine aykırılık iddiasına dayanan iptal istemlerini karara bağlamak.
- g) Mahkeme üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi Başkanı ve başkanvekilleri ile Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı ve Başkanvekilini seçmek.
- ğ) Anayasada kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek. Milletvekilleri, Yüce Divanda yargılanmaz. Ayrıca 2017 anayasa değişikliği ile Jandarma Genel Komutanı da yargılananlar arasından çıkarılmıştır.

Cevap: D

4. Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilebilmek için aşağıdaki bentlerde sayılan niteliklerden birine sahip olmak gerekir:
- a) Yargıtay, Danıştay veya Sayıştay'da başkan ya da üye olmak.
- b) Mahkemede asgari beş yıldır raportör olarak görev yapıyor olmak.
- c) Kırk beş yaşını doldurmuş, yükseköğrenim görmüş olması ve hâkimlik mesleğine alınmaya engel bir hâlinin bulunmaması kaydıyla;
- 1) Yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat veya siyasal bilimler dallarında profesör veya doçent unvanını kazanmış olmak,
- 2) En az yirmi yıl fiilen serbest avukatlık yapmış olmak,
- 3) En az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış üst kademe yöneticileri arasından seçilecek üye için Yükseköğretim Kurulu Başkan veya üyesi ya da bir yükseköğretim kurumunun rektör veya dekanı ya da müsteşar, müsteşar yardımcısı, büyükelçi veya vali olmak,
- 4) Birinci sınıf hâkim ve savcılar için adaylık dâhil en az yirmi yıl çalışmış olmak.

Cevap: A

5. **Anayasamızın 152. maddesine göre**, Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerce ileri sürülmesi şu şekilde olur;

Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümle birlikte karara bağlanır. Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

Cevap: C

6. **Anayasamızın 153. maddesine göre;**

- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.
- Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.
- Kanun, kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.
- İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıktığı hukuki boşluğu dolduracak kanun teklifini öncelikli görüşüp karara bağlar.
- İptal kararları geriye yürümez.
- Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazete'de hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

Cevap: C

7. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun meslekten ihraç dışındaki kararlarına yargı yolu kapalıdır. Yüksek Askeri Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır ancak, terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır. Bu durumda tüm kararlarına yargı yolu kapalıdır diyemeyiz. Kamu görevlileri Hakem Kurulu ve Yüksek Seçim Kurulu kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.

Cevap: E

8. Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciince bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Cevap: C

9. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında yazılı bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunulabilir. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

Cevap: A

10. İvedi yargılama usulü gerektiren davalar dosyanın tekemmülünden itibaren en geç bir ay içinde karara bağlanır.

Cevap: A

11. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Sayıştay denetimi kapsamında değildir. Her bir meslek kuruluşuna ilişkin kanunda söz konusu kuruluşların ilgili bakanlıklarca idari ve mali açıdan denetimine ilişkin hüküm bulunmaktadır.

Cevap: E

12. Danıştay Kanununa göre, Danıştay Başkanı, Başsavcısı, başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilirler. Danıştay Başkanı ve Başsavcısı seçilebilmek için altı yıl, başkanvekili ve daire başkanı seçilebilmek için üç yıl süre ile Danıştay üyeliği yapmış olmak zorunludur.

Cevap: A

13. • Danıştayda boşalan üyeliklerin dörtte üçü idari yargı hâkim ve savcılığından, dörtte biri ise diğer görevliler arasından seçilir.
• İdari yargı hâkim ve savcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca; diğer görevlerde bulunanlar ise, Cumhurbaşkanınca Danıştay üyeliğine seçilirler.

1.7.2016 değişikliği ile Danıştay üyeleri on iki yıl için seçilir. Bir kimse iki defa Danıştay üyesi seçilemez. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından Danıştay üyeliğine seçilip görev süresi sona erenler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ilgili dairesi tarafından, idari yargıda sınıf ve derecelerine uygun bir göreve atanır.

Cevap: D

14. Danıştay Kanunu 13. maddesine göre, Danıştay; dokuz dava, biri idari daire olmak üzere on daireden oluşur.

Cevap: D

15. Yargıtay Kanununa göre, Yargıtayda on iki hukuk, on iki ceza dairesi ve her dairede bir daire başkanı ile yeteri kadar üye bulunur.

Cevap: A

16. Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl süre ile başarılı görev yapmış ve birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından seçilir. Yargıtay üyesi seçilebilmek için hâkimlik ve savcılık mesleğinde on yedi yıl çalışmış olmak şarttır. 1.7.2016 Yargıtay Kanunu değişikliğine göre Yargıtay üyeleri on iki yıl için seçilir, bir kimse iki defa Yargıtay üyesi seçilemez. Görev süresi sona erenler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ilgili dairesi tarafından adli yargıda sınıf ve derecelerine uygun bir göreve atanır. Görevi sona eren üyelerin Yargıtayla ilişkileri kesilir; ancak atamaları gerçekleşinceye kadar, özlük hakları Yargıtay tarafından karşılanmaya devam olunur.

Cevap: C

17. Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir. Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hâkim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır. Uyuşmazlık Mahkemesi, hukuk ve ceza bölümlerine ayrılır. Hukuk Uyuşmazlıkları Hukuk Bölümünde, Ceza Uyuşmazlıkları Ceza Bölümünde karara bağlanır. Birlikte toplanan Hukuk ve Ceza Bölümleri, Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunu teşkil ederler. Uyuşmazlık mahkemesi Genel Kurulu, bu Kanunla belli edilen görevleri yerine getirir ve ayrıca bölümler arasında çıkan olumsuz görev uyuşmazlıklarında görevli bölümü belli eder. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesince kendi üyeleri arasından seçilir. Bölümler ve Genel Kurul, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Başkanlığı altında toplanır.

Dikkat etmeniz gereken nokta 2017 anayasa değişikliği ile askeri yargı kolu kaldırıldığından adli ve idari yargı kollarının aralarındaki uyuşmazlıkların Uyuşmazlık Mahkemesine götürüleceği.

Şıkları hızlı okumanız durumunda cümledeki askeri kelimesini fark etmeyebilirsiniz.

Cevap: A

18. 2017 anayasa değişikliğine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu on üç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır. Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanı Yardımcısı kurulun tabii üyesidir.

Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcıları arasından olmak üzere toplam dört üyesi Cumhurbaşkanınca seçilir.

Üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından olmak üzere toplam yedi üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

Cevap: E

19. Anayasa Mahkemesi, davalarını dosya üzerinden görür. Ancak bazı davaların duruşma şeklinde yapılması mümkündür. Buna göre;

- Yüce Divan sıfatıyla bakılan davalar, ceza davası olmaları sebebiyle duruşma şeklinde yapılır.
- Bireysel başvuru davaları gerekli görüldüğü hallerde duruşma şeklinde yapılabilir.

Cevap: C

20. Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun görevleri;

- ✓ Başkan vekilini ve daire başkanlarını seçmek.
- ✓ Dairelerin kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak.
- ✓ Daireler arasında çıkan görev ve işbölümü uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlamak.
- ✓ Kurulun görevine giren, fakat Genel Kurul veya dairelerin görevleri arasında gösterilmeyen konularda karar mercii belirlemek.
- ✓ Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin 6087 Sayılı Kanunla verilen görevleri yerine getirmek.
- ✓ Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
- ✓ Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.
- ✓ Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmek.
- ✓ Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, Kurul başmüfettişlerini, Kurul müfettişlerini ve Kurulda geçici veya sürekli olarak görev yapacak tetkik hâkimlerini atamak.
- ✓ Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.
- ✓ Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek.
- ✓ Görev alanını ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları hakkında görüş bildirmek.
- ✓ Yüksek Seçim Kurulunun üyeleri Yargıtay ve Danıştay tarafından seçilir.

Cevap: E

İDARE HUKUKU – TEST 1

1. Merkezden yönetimin başkent teşkilatı içinde Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlıklar, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konsey yer alır.

Cevap: E

2. İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır, eşitsizlik ilkesine dayanır yani tek taraflıdır, statüsel niteliktedir, tek bir kitabı yoktur, tedvin edilmemiş yani dağınıktır. Dolayısıyla kendine ait mevzuat kaynağı olmayan tek hukuk dalıdır.

Cevap: E

3. Merkezden yönetim tek bir devlet tüzel kişiliğine sahiptir, başkent ve taşra teşkilatından oluşmaktadır, gelir ve giderler merkezi bütçede toplanır, kamu hizmetleri merkezde planlanır. Yerel yönetimler ise bir uzantı değildir. Türkiye yönetim yapısı merkezden yönetim ve yerinden yönetim olarak ikiye ayrılmıştır. Merkezi yönetimin uzantısı taşra teşkilatıdır, yerel yönetimler değil.

Cevap: B

4. Merkezden yönetimin başkent teşkilatı içinde Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlıklar, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konsey yer alır. Üniversiteler ise hizmet bakımından yerinden yönetim organları arasında yer alır.

Cevap: D

5. Başkente yardımcı kuruluşlar: Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konseydir.

Cevap: B

6. Taşra teşkilatında il genel idaresi, ilçe idaresi, bölgesel örgütler bulunur. İl özel idaresi, köy idaresi, büyükşehir idaresi yer bakımından yerinden yönetim organları arasında yer alır. Bakanlıklar ise merkezden yönetimin başkent teşkilatı içerisinde yer alır.

Cevap: C

7. Bakanlıklar, Cumhurbaşkanlığı, il idaresi, merkezi teşkilat içerisinde yer alır. Köy idaresi ise yer bakımından yerinden yönetim organları arasında yer alır.

Cevap: E

8. Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkındaki 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 10.07.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kararname ile Cumhurbaşkanlığına bağlı olup kanunları Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerindeki hükümlere tabi olan kurum ve kuruluşlar belirlendi.

Buna göre,

- Devlet Arşivleri Başkanlığı,
- Devlet Denetleme Kurulu,
- Diyanet İşleri Başkanlığı,
- İletişim Başkanlığı,
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği,
- Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı,
- Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı,
- Savunma Sanayi Başkanlığı,
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı,
- Türkiye Varlık Fonu, Cumhurbaşkanlığına bağlı olacak.

İl Göç İdaresi ise İç İşleri Bakanlığına bağlıdır.

Cevap: D

9. İl özel idaresi, büyükşehir belediye idaresi, belediye idaresi, köy idaresi yerel yönetimler içerisinde yer alır. Kaymakam ise ilçe idaresinin hiyerarşik amiridir ve ilçe idaresi merkezden yönetimin taşra teşkilatı içerisinde yer alır.

Cevap: C

10. İl özel idaresi, büyükşehir belediye idaresi, belediye idaresi, köy idaresi yerel yönetimler içerisinde yer alır.

Cevap: A

11. Milli Güvenlik Kurulu, Danıştay, Sayıştay ve Ekonomik ve Sosyal Konsey merkezden yönetimin başkent teşkilatında başkente yardımcı kuruluşlar arasında yer alır.

Cevap: D

12. Valiler bir ilde hem devletin hem Cumhurbaşkanının temsilcisidir. İlin en büyük amiridir.

Cevap: C

13. Valiler bir ilde hem devletin hem Cumhurbaşkanının temsilcisidir. İlin en büyük amiridir. Kaymakam ise ilçenin en büyük amiridir ancak ilçede yalnızca Cumhurbaşkanının temsilcisidir.

Cevap: D

14. Merkeze sormadan merkez adına hızlıca karar alarak bürokrasiyi geçebilmeye yetki genişliği ilkesi denir ve bu ilkeye yalnızca Vali sahiptir.

Cevap: A

15. Valiler Cumhurbaşkanlığı kararı ile atanırlar ve en bilinen istisnai memurlar arasındadırlar. Atanma usulleri, göreve gelmeleri güvenceli memurluk gibi değildir.

Cevap: D

16. Valiler Cumhurbaşkanlığı kararı ile atanırlar ve en bilinen istisnai memurlar arasındadırlar.

Cevap: C

17. İl, ilçe, büyükşehir belediyesi, il adlarının değiştirilmesi, üniversite kurulması TBMM tarafından kanunla gerçekleştirilir. Belediye kurulması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, vali ataması Cumhurbaşkanlığı kararı, kaymakam ataması Cumhurbaşkanlığı onayı ile olur. Köy ise İçişleri Bakanlığının kararı ile kurulur.

Cevap: A

18. İl, ilçe, büyükşehir belediyesi, il adlarının değiştirilmesi, üniversite kurulması TBMM tarafından kanunla gerçekleştirilir. Belediye kurulması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, vali ataması Cumhurbaşkanlığı kararı, kaymakam ataması Cumhurbaşkanlığı onayı ile olur. Köy ise İçişleri Bakanlığının kararı ile kurulur.

Cevap: B

19. İl özel idaresi organları: Vali, il genel meclisi ve il encümenidir.

Cevap: B

20. Bir yerde Büyükşehir Belediyesi kurulabilmesi için nüfusun en az 750.000 ve üzeri olması gerekir. Belediye kurulabilmesi için ise nüfusun en az 5.000 ve üzeri olması gerekir, eğer nüfus 2.000'in altına düşerse köye dönüştürülür.

Cevap: D

21. Belediye teşkilatını incelediğimizde karar organının belediye meclisi olduğunu, danışma organının belediye encümeni olduğunu ve yürütme yani yönetim organının ise belediye başkanı olduğunu görürüz.

Cevap: C

22. Belediye başkanları, meclis üyeleri veya encümen üyeleri görevlerini ve konumlarını kötüye kullanıp suça karıştırsa, kendilerine verilen makamı kaybetmeleri elzem hale gelir. Bu aşamada yargılanmaları da gündeme gelir. Sürecin sağlıklı yürütülebilmesi adına geçici olarak görevden alınmaları gerekir. Anayasamız bu yetkiyi İç İşleri Bakanına vermiştir. İç İşleri Bakanı da anayasanın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak belediye başkanlarını geçici olarak görevden alabilir. Yargılama neticesinde suçlu bulunmaları halinde kesin olarak görevden alma yetkisi ise anayasamız tarafından Danıştay'a verilmiştir. Mahkeme kararıyla suçlu oldukları sabit hale gelirse Danıştay devreye girer ve bu kişileri makamdan el çektirir.

Cevap: D

İDARE HUKUKU – TEST 2

1. Belediye idaresi organları: Belediye Başkanı, Belediye Meclisi ve Belediye Encümenidir.

Cevap: C

2. Bir yerde belediye kurulabilmesi için nüfusun en az 5.000 ve üzeri olması gerekir, eğer 2.000'in altına düşerse köye dönüştürülür.

Cevap: C

3. Yerel yönetimlerin her birinin ayrı ayrı kamu tüzel kişilikleri vardır ancak merkezden yönetimin tek bir devlet tüzel kişiliği vardır. Dolayısıyla Akçaabat Belediyesi yerinden yönetim organı olduğundan kamu tüzel kişiliğine sahiptir.

Cevap: C

4. Türk İdari Teşkilatı her ne kadar merkezden yönetim ve yerinden yönetim olmak üzere ayrılmış olsa da bir bütündür ve idarenin bütünlüğü ilkesi hâkimdir. Bu bütünlüğü sağlamak adına iki adet denetim aracı ortaya çıkmıştır ve bunlar: İdari Vesayet ve Hiyerarşidir.

Cevap: B

5. İdari vesayet merkezden yönetimin yerinden yönetim idarelerinin işlemlerini denetleyebilme yetkisidir.

Cevap: B

6. Bir idari teşkilatın kendi iç denetimine hiyerarşik denetim adı verilir. Dolayısıyla üstten asta doğru bir bütünlüktür ve atlanmaması gerekir.

Cevap: B

7. Bir tüzel kişiliğin kendi iç denetimine hiyerarşik denetim denir. Merkezden yönetimin tek bir devlet tüzel kişiliği olduğu için başkentin taşra üzerindeki denetimine hiyerarşik denetim denir.

Cevap: D

8. Merkezden yönetimin yerinden yönetim organları üzerindeki istisnai denetim yetkisine idari vesayet denetimi denir. Bir tüzel kişiliğin kendi iç denetimine ise hiyerarşik denetim adı verilir. İki denetim aracı da idarenin bütünlüğü ilkesinin birer sonucudur.

Cevap: E

9. Yerel yönetim birimlerinin kamu tüzel kişilikleri vardır, bu durum kendilerine ait bütçeleri olabilmelerini sağlar. Aynı zamanda yönetmelik de çıkarabilirler. Yerel yönetimlerin genel karar organları seçimler iş başına gelir. Merkezden yönetimin yerinden yönetim organları üzerindeki istisnai denetim yetkisine idari vesayet denetimi denir. Bir tüzel kişiliğin kendi iç denetimine ise hiyerarşik denetim adı verilir. İki denetim aracı da idarenin bütünlüğü ilkesinin birer sonucudur.

Cevap: D

10. Anayasada düzenlenen ve kamu tüzel kişiliği olan kuruluşlar:

- İl Özel İdaresi,
- Belediye İdaresi,
- Köy İdaresi,
- Üniversiteler,
- TRT,
- Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,

Cevap: E

11. İllerin idaresi Yetki Genişliği ilkesine dayanır. Yetki genişliği merkeze sormadan merkez adına hızlıca karar alabilmektir ve bu yetkiye sadece Vali sahiptir.

Cevap: C

12. İl Genel Meclisi feshine Danıştay tarafından karar verilir.

Cevap: B

13. Köy derneği, köyde bulunan kadın ve erkek tüm seçmenlerden oluşur. En önemli görevi muhtar ve ihtiyar heyetini seçmektir.

Cevap: A

14. Belediye Başkanlarını açığa almak İçişleri Bakanına aitken tamamen görevine son vermek yetkisi Danıştaya aittir.

Cevap: A

15. Merkezden yönetim organları tek bir devlet tüzel kişiliğine sahiptirler. Yerinden yönetim organları ise ayrı ayrı kamu tüzel kişiliğine sahiptirler. Ancak Doktrin Yayınları bir özel hukuk tüzel kişisidir.

Cevap: B

16. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge düzeyinde örgütlenmiş ve ülke sathına böylece daha iyi hizmet götürmeyi amaçlamıştır.

Cevap: C

17. Genel Kolluk kuvvetleri jandarma, polis, bekçi, sahil güvenlidir. Özel Kolluk ise zabıta, orman muhafaza gibi organlardır.

Cevap: D

18. Ülkemizde kolluk genel olarak adli ve idari kolluk olmak üzere ayrılmıştır. İdari kolluk kamu düzeni bozulmadan önce faaliyete geçer ve önleyici kolluk olarak da anılır. Adli kolluk ise kamu düzeni bozulduktan sonra faaliyete geçer ve bastırıcı kolluk olarak da anılır. Siyasi kolluk ise istihbarat faaliyetlerini yürütür, bu görev ülkemizde Milli İstihbarat Teşkilatına verilmiştir.

Cevap: D

19. Kamu düzeninin unsurları: Genel Ahlak, Genel Güvenlik, Ge-

nel Sağlık, Dirlik ve Esenliktir. Kolluk faaliyeti işte bu kamu düzeni unsurlarını korumaktır.

Cevap: B

20. Kamulaştırma bedelinin kesinleşmesi tarihinden itibaren 5 yıl içinde, kamulaştırmayı yapan idarece kamulaştırma amacına uygun hiç bir işlem veya tesisat yapılmaz veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilmeyerek taşınmaz mal olduğu gibi bırakılırsa, mal sahibi veya mirasçıları kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte ödeyerek, taşınmaz malını geri alabilir. Hak sahipleri bu hakkını 1 yıl içinde kullanmalıdır.

Cevap: C

21. Genel İdari Kolluk Makamları:

- Cumhurbaşkanı
- İç İşleri Bakanı
- Vali
- Kaymakam

Cevap: A

22. Yerinden yönetimden beklenen faydalar şunlardır:

- ✓ Yerinden yönetimler demokrasi esaslarına, merkezden yönetimine göre daha uygundur.
- ✓ Yerinden yönetimler, merkezi yönetimin bürokratik hantallığından farklı olarak personel sayısının lüzumundan çok artmasına ve kişisel teşebbüsün önlenmesine meydan vermez; aksine bu girişimleri kuvvetlendirir.
- ✓ Yerel gereksinimleri karşılamaya yönelik hizmetler, o bölge tarafından ve kendi aralarından seçilmiş organlar yoluyla yönetileceğinden, daha yakından ve daha iyi değerlendirilebilir.
- ✓ Yerinden yönetim organların kendilerine bırakılan hizmetlerle ilgili kararları bizzat alacakları için, merkez hiyerarşisinin ve bürokrasinin doğurduğu güçlükler kalkar ve işler daha çabuk görülür. Kırtasiyecilik azalır.

Yerinden yönetimin sakıncaları da şöyle sıralanır:

- ✓ Sakıncaların başında yerel yönetimin aşırılığa varması gelir. Aşırı bir yerinden yönetim ülkenin birlik ve bütünlüğünü bozabilir.
- ✓ Kamu hizmetlerinin bir sistem çerçevesinde ülkenin her tarafında eşitlik içinde görülmesine engel olur ve sonuçta ülkenin daha az elverişli bölgelerinde yaşayanların gereksinimleri karşılanamaz hale gelebilir.
- ✓ Ülkenin her tarafında malî ve teknik araçlardan aynı ölçüde yararlanabilmek olanakları ortadan kalkar. Malî kaynakların zengin yörelerin kalkınma hızı ve oranına karşılık, kalkınmak için yardıma ihtiyacı olan bölgeler gelişme imkânından yoksun kalır.
- ✓ Partizanca uygulamalara yol açabilir.
- ✓ Yerel yönetim kırtasiyeciliği yani bürokrasiyi arttırmaz tam tersine azaltır. Bürokrasiyi arttıran merkezden yönetimdir.

Cevap: D

23. Merkezden Yönetimin Yararları:

- Güçlü bir devlet yönetimi sağlar.
- Hizmetler, daha az harcama ile ve rasyonel bir biçimde yürütülür.
- Hizmetler, yeknesak bir biçimde yürütülür.
- Merkezden yönetim, tüm ülkenin tek bir otorite altında toplanması dolayısıyla, idarî hizmetlerin tüm ülke düzeyinde yeknesak bir biçimde yürütülmesini sağlar.

Merkezden Yönetimin Sakıncaları:

- Bürokrasi ve kırtasiyeciliğe yol açar.
- Hizmetlerin yöresel gereksinimlere göre yürütülmesi güçtür.
- Demokratik ilkelere pek uygun değildir.

Merkezden yönetim bürokrasiyi yani kırtasiyeciliği azaltmaz tam tersine artırır. Bürokrasiyi azaltan yerinden yönetimdir.

Cevap: A

İDARE HUKUKU – TEST 3

1. Dünya Bankası, II. Paylaşım Savaşının ardından 1945 yılında Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası adıyla kurulmuş, 1947 yılında Birleşmiş Milletler'in özerk uzman kuruluşlarından biri olmuştur. Günümüzde 188 dünya devleti banka üyesidir. Başkanı David Malpass'tır. Merkezi Washington, ABD'dir.

Cevap: A

2. NATO;

- 4 Nisan 1949'da SSCB'nin yayılmacı politikalarına karşı Batılı 12 ülke tarafından kurulmuştur.
- Türkiye 1952'de Kore'ye asker gönderdikten sonra üye olmuştur.
- Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'tir.
- 28 üyesi vardır. Resmi dilleri İngilizce ve Fransızcadır. Merkezi Brüksel'dir.
- Ordusu olmayan tek üye İzlanda'dır.

Cevap: D

3. Birleşmiş Milletler;

- 14 Ağustos 1941, Atlantik Paktı ilk adım
- 25 Nisan 1945, 50 Devlet BM şartnamesini kabul etti.
- 24 Ekim 1945'te yürürlüğe girdi.
- 193 üyesi var, son üye Güney Sudan'dır.
- Merkezi New York'tadır.
- Daimi veto hakkına sahip 5 ülke: Fransa, İngiltere, Rusya, Çin, ABD (FİRÇA)
- Genel Sekreteri Antonio Guterres'tir.

Amacı:

- Uluslararası Barış, Güvenlik, Dostluk, İşbirliği, Dış Politika Koordinasyonu, Dünyada Refah ve Adaleti sağlamak.

Not: Türkiye; Somali, Kosova, Lübnan, Bosna Hersek ve Libya ülkelerine BM'ye bağlı olarak asker göndermiştir.

Cevap: B

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak 1959 yılında kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve diğer devletlerin, belirli usuli kurallar dahilinde başvurabileceği bir yargı merciidir. 47 Avrupa Konseyi üyesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargı yetkisini tanımaktadır. Mahkeme, Fransa'nın Strazburg şehrinde bulunmaktadır.

Cevap: E

5. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİÖ) (İngilizce Black Sea Economic Cooperation Organization) 25 Haziran 1992 tarihinde İstanbul'da düzenlenen zirvede imzalanan anlaşma ile kurulan ve Karadeniz havzasındaki ülkelerin ekonomik işbirliğini amaçlayan uluslararası kuruluştur. Merkezi İstanbul'dadır.

Cevap: A

6. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı;

Kurucu üyeler;

- Arnavutluk
- Azerbaycan
- Bulgaristan
- Ermenistan
- Gürcistan
- Moldova
- Romanya
- Rusya
- Türkiye
- Ukrayna
- Yunanistan

Sonradan katılan üyeler:

- Sırbistan

Üyelik başvurusu kabul edilmeyen ülkeler:

- Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
- Karadağ

Cevap: E

7. • 14 Ağustos 1941, Atlantik Paktı İlk adım
• 25 Nisan 1945, 50 Devlet BM şartnamesini kabul etti.
• 24 Ekim 1945'te yürürlüğe girdi.
• 193 üyesi var, son üye Güney Sudan'dır.
• Merkezi New York'tadır.
• Daimi veto hakkına sahip 5 ülke: Fransa, İngiltere, Rusya, Çin, ABD (FİRÇA)
• Genel Sekreteri Antonio Guterres'tir.

Amacı: Uluslararası barış, güvenlik, dostluk, işbirliği, dış politika koordinasyonu, dünyada refah ve adaleti sağlamak.

Not: Türkiye; Somali, Kosova, Lübnan, Bosna Hersek ve Libya ülkelerine BM'ye bağlı olarak asker göndermiştir.

Cevap: C

8. Birleşmiş Milletler'e bağlı kuruluşlar:
- UNESCO (Eğitim-Kültür Örgütü)
 - UNICEF (Çocuklara Yardım Fonu)
 - WHO (Dünya Sağlık Örgütü)
 - ILO (Dünya Çalışma Örgütü)
 - WB (Dünya Bankası)
 - IMF (Uluslararası Para Fonu)
 - WTO (Dünya Ticaret Örgütü)
 - UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Kalkınma Konferansı)
 - UNDP (BM Kalkınma Programı)
 - UNDCP (BM Uyuşturucu Kontrol Programı)
 - UNFPA (BM Nüfus Fonu)
 - UNEP (Çevre Programı)
 - UNHCR (BM Mülteciler Yüksek Komiserliği)
 - UNRWA (1948 Filistin'e Yardım Fonu)
 - WFP (1965 Dünya Gıda Programı)
 - UNIDO (BM Sınai Kalkınma Teşkilatı)
 - UPU (Evrensel Posta Birliği)
 - ITU (Uluslar arası Telekomünikasyon Birliği)
 - IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı)
 - FAO (Gıda ve Tarım Örgütü)
 - HABITAT (BM İnsani Yerleşim Merkezi)

Not: Bunları ezberlemek gerekmiyor. Baş harflerine bakıp anlamak mümkündür. 'U, W, I' harfleri ile başlayan kuruluşlar olarak kodlanabilir. Yani world (dünya), international (uluslararası), united (birleşik) ifadeleri aranır. Ayrıca FAO ve HABITAT kuruluşları eklenmesi yeterli.

Cevap: E

9. Uluslararası Adalet Divanı, Birleşmiş Milletler'in başlıca yargı organıdır. Uluslararası Adalet Divanı'nın merkezi Hollanda'nın Lahey kentindedir. Genel Kurul ve Güvenlik Konseyinden seçilen 15 yargıçtan oluşur. Yargıçlar değişik ülkelerden seçilir, böylece dünyadaki değişik hukuk sistemlerinin temsil edilmesi amaçlanır.

Divanın yetki alanı, bir uluslararası uyuşmazlıkta taraf olan ülkelerin kendisine getirdikleri davalar ile BM Antlaşması'nda ya da yürürlükteki uluslararası antlaşmalarda özellikle öngö-

rülmüş konuları içine alır. Uluslararası Adalet Divanı Statüsü, BM Antlaşması'nın (BM Şartı) ayrılmaz bir parçasıdır ve Adalet Divanı'nın çalışma esaslarını belirler.

Cevap: A

10. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak 1959 yılında kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve diğer devletlerin, belirli usuli kurallar dahilinde başvurabileceği bir yargı merciidir. 47 Avrupa Konseyi üyesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargı yetkisini tanımaktadır. Mahkeme, Fransa'nın Strazburg şehrinde bulunmaktadır.

Cevap: C

11. İKÖ'nün merkezi Cidde'dedir. Halen 57 ülkesi bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler'den sonra en fazla üyeye sahip uluslararası örgüttür ve dört kitadan devletler İKÖ'ye üye durumdadır. KKTC dahil, 5 ülke de "gözlemci" statüsündedir. Her İslam ülkesi Örgüte üye olabilmektedir. Yeni üye kabulü üye ülkelerin 2/3 çoğunluğunun onayıyla gerçekleştirilebilir.

İKÖ Yazmanlık hizmetleri Merkezi Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde olan Genel Sekreterlik tarafından yerine getirilmektedir. Genel Sekreter, İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı tarafından, 4 yıl için, bölge esasına göre (Asya, Afrika ve Arap ülkeleri) üye ülkeler tarafından gösterilen adaylar arasından seçilmektedir.

Cevap: A

12. Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSÖY), Türk dil ailesine ait dilleri konuşan Türk nüfusuna sahip ülkeler ve topluluklar arası, uluslararası kültür örgütüdür. Eski adı "Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi"dir.

TÜRKSÖY'un mevcut genel sekreteri, eski Kazakistan Kültür Bakanı olan Düsen Kaseinov'dur. TÜRKSÖY'un genel merkezi Ankara'da bulunmaktadır.

Cevap: D

13. D-8, ya da İngilizce uzun adıyla Developing Eight (gelişmekte olan sekiz ülke), 8 üye ülkeden oluşan bir uluslararası kuruluş. Bu sekiz ülke:

- Türkiye
- İran
- Pakistan
- Bangladeş
- Malezya
- Endonezya
- Mısır
- Nijerya.

Bu sekiz ülkenin, REFAHYOL Hükümeti Başbakanı Necmettin Erbakan önderliğinde bir araya gelerek oluşturmuş oldukları bir organizasyondur. D-8 içinde yer alan ülkeler aynı zamanda İslam İşbirliği Örgütü'nün de üyeleridir. D-8 üyeleri, tabii kaynakları, kalabalık nüfusları ve potansiyel pazarlarından ötürü kendi bölgelerinde önemli konum arz etmektedirler.

Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da düzenlenen 6. D-8 zirvesinde, D-8 daimi sekretermasının İstanbul'da olmasına karar verildi. Bu karar 20 Şubat 2009 tarihinde imzalanan anlaşma ile resmîyet kazandı.

Cevap: B

14. **OPEC Kurucu üyeleri;** Suudi Arabistan, İran, Kuveyt, Irak ve Venezuela'dır (1960). Kuruluşa, sonradan Katar (1961), Ubya (1962), Endonezya (1962), Birleşik Arap Emirlikleri (1967), Cezayir (1969), Nijerya (1971), Ekvator (1973-1992) ve Gabon (1975-1994) katılmışlardır

Cevap: D

15. **Radyo ve Televizyon Üst Kurulu;**

- Merkezi Ankara'dır
- 9 üyesi vardır. Üyelerini TBMM seçer. 6 yıl çalışırlar
- Başkanını üyeleri kendi aralarından seçer.
- Başkanı Ebubekir Şahin'dir. Çalışma süresi 2 yıl.
- Ulusal ve bölgesel frekans planlamalarını yapmak, kuruluşlara yayın izni ve lisans vermek, verici tesisler kurmak, işletme izni vermek, denetlemek gibi görevleri vardır.

Cevap: A

16. **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası;**

Görevleri

- Para politikasına yön vermek
- Hazine adına bankacılık işlemlerini yapmak
- Döviz kuru rejimini belirlemek
- Finansal sistemin istikrarını sağlamak
- Faiz oranlarını belirlemek
- Banknot basmak.

Başkanı Cumhurbaşkanı tarafından seçilir ve Murat Uysal'dır. Görev süresi 5 yıldır.

Banka kurulmasına BDDK izin verir.

Cevap: C

17. Türkiye'nin kurucu üye olduğu kuruluşlar;

- BM, (UN)
- Avrupa Konseyi, (COE)
- AGIT, (OSCE)
- OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
- ECO (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı)
- KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı)
- TÜRKSÖY

- İKB (İslam Kalkınma Bankası)
- D-8, (Gelişmekte Olan 8 Ülke) İKB'nin üyeleri (Bangladeş, Endonezya, İran, Malezya, Mısır, Pakistan, Türkiye ve Nijerya)

Türkiye'nin sonradan katıldığı kuruluşlar;

- NATO
- BAB
- EPU
- WEF
- İnterpol (uluslararası polis teşkilatı)
- İİT (İslam İşbirliği Teşkilatı)
- G20 (gelişmiş ve gelişmekte olan 20 ülke. Rusya'nın üyeliği Askıya alınmıştır.)

Avrupa Birliği'nin üyesi değildir.

Cevap: E

18. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), idari ve mali özerkliğe sahip düzenleyici ve denetleyici bir kamu kurumudur. 1981 yılında 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile kurulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulunun amacı; Sermaye Piyasası Kanununun 1'inci maddesinde açıkça belirtilmiş olup; tasarrufların menkul kıymetlere yatırılarak halkın iktisadi kalkınmaya etkin ve yaygın bir şekilde katılmasını sağlamak amacıyla; sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını, düzenlemek ve denetlemektir.

Cevap: A

19. Barbaros Hayreddin Paşa Türk sismografik araştırma gemisidir. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından işletilmektedir. 2011 yılında Dubai'de inşa edilen gemi, 2013 yılında sismografik, özellikle de petrol ve gaz araştırmalarında kullanılmak üzere Türkiye tarafından satın alındı. Gemiye, büyük Türk denizcisi, Osmanlı Kaptan Paşası Barbaros Hayreddin Paşa'nın (1478-1546) ismi verildi.

Cevap: E

İDARE HUKUKU – TEST 4

1. Hizmet yerinden yönetim kuruluşları;

- Kural olarak birer mal topluluğudur.
- Bir hizmete özerklik tanınmıştır.
- Devlet tüzel kişiliğinin dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir.
- Ayrı bir bütçe ve malvarlığına sahiptirler.
- Hizmet yerinden yönetim kuruluşlarının kurucuları yönetimin seçmenleri değildir. Bu konuda siyasi irade karar verir.
- Organları merkezi idare tarafından belirlenir.
- Kamu görevlileri merkezi idare hiyerarşisine tabi değildir.
- Merkezi idarenin vesayet denetimine tabidirler.

Cevap: A

2. Kamu düzeninin sağlanması amacıyla yürütülen faaliyetlerden biri de kolluk faaliyetleridir. Kolluk faaliyetlerinin öğeleri güvenlik, dirlik ve esenlik, genel sağlık, genel ahlak olarak sıralanır. Kamulaştırma ise idarenin mal edinme yollarından biridir.

Cevap: C

3. Kamulaştırma kararına itiraz 30 gün içinde İdare Mahkemesine açılır.

Cevap: A

4. Bir imtiyaz sözleşmesinin yapılması sonrasında öngörülemez ve irade dışı olayların meydana gelmesi halinde imtiyaz sahibinin bu durumdan zarar görecektir, mahkeme kanalı ile sözleşmenin yeni şartlara uyarlanmasını talep edebilir. Burada amaç hizmetin sektöre uğramaması ve kamu hizmetlerinde sürekliliği sağlamaktır.

Cevap: A

5. İstimval olağanüstü durumlarda, karşılıklı ödenmek suretiyle menkullere idarece zorla el atılmasıdır. İstimvalin konusu menkuller olmakla birlikte, bedensel yükümlülükler de istimvalin konusuna olabir.

Cevap: B

6. Devlet Memurları Kanununa göre hizmet sınıfları:

- I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- II- Teknik Hizmetler Sınıfı
- III- Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı
- IV- Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- V- Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
- VI- Din Hizmetleri Sınıfı
- VII- Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- VIII- Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- IX- Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
- X- Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı
- XI- Jandarma Hizmetleri Sınıfı
- XII- Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı

Cevap: D

7. İdari vesayet, merkezi idarenin yerinden yönetim üzerindeki sınırlı denetim yetkisidir. Kaymakam, taşra teşkilatı üyesi olduğundan merkezi idarenin hiyerarşik denetimine tabidir.

Cevap: E

8. İl idare kurulu;

1. Vali
2. Hukuk İşleri Müdürü
3. Defterdar
4. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü
5. Bayındırlık Müdürü
6. Milli Eğitim Müdürü
7. Tarım ve Veteriner Müdüründen oluşur.

Cevap: C

9. İdare Hukukunun özellikleri

- 1- İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır.
- 2- İdare hukuku tedvin edilmemiş bir hukuk dalıdır.
- 3- İdare hukuku içtihatlarla dayanır.
- 4- İdare hukuku dinamik bir hukuk dalıdır.
- 5- İdare hukuku bağımsız bir hukuk dalıdır.
- 6- İdare hukuku statüsel niteliktedir.
- 7- İdare hukuku işlemleri tek taraflıdır.
- 8- İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklar idari yargı mercilerince çözülür.
- 9- İdare hukukunda taraflar arasında eşitlik yoktur.

Cevap: A

10. Hiyerarşik denetim asıl ve genel olan denetimdir oysa idari vesayet daha sınırlıdır. Hiyerarşik denetimde hem hukukilik hem yerindelik denetimi yapılabilirken vesayet denetiminde yalnızca hukukilik denetimi yapılabilir. Denetlenen otoritenin özerk ve serbest olması denetim yapanla yapılanın farklı tüzel kişilik olmalarını ifade eder. İdari vesayette yasa ile bağıllık söz konusudur.

Cevap: E

11. Hiyerarşi bir sistemde, sistemi oluşturan birimlerin üst ve alt dereceler şeklinde sıralanmasıdır. Valilik yani il yönetimi merkezi idarenin taşra birimidir. Dolayısıyla merkezi idare ile il yönetimi arasında hiyerarşi ilişkisi vardır.

Cevap: B

12. Belediye Başkanı, belediye yönetiminin başıdır. Belediyeler yerinden yönetim birimleridir ve merkezi yönetimin idari vesayet denetimine tabidir.

Cevap: D

13. İller, ilçeler, büyükşehir belediyeleri kanunla kurulur.

Cevap: D

14. Genel ve katma bütçeli dairelerin gelir ve giderlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleme yetkisi Sayıştay'a verilmiştir.

Cevap: C

15. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu anayasamızda yer alan bir kurum olduğundan lağvedilebilmesi yani kaldırılabilmesi için anayasa değişikliği gerekir.

Cevap: C

16. Vali kesinleşen encümen kararının uygulanmasının durdurabilir ve on gün içinde Danıştaya idari kararın iptali için başvurabilir. Danıştay en geç 60 gün içinde başvuruyu karara bağlar.

Cevap: A

17. Danıştay üyelerinin dörtte üçü Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından, dörtte biri de Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Cevap: C

18. Yapılış Usulüne ya da İradenin Açıklanmasına Göre İdari İşlemler:

- Basit İşlemler: İdare adına irade açıklamaya yetkili tek bir kişinin varlığı halinde.
- Kolektif İşlem: Birden fazla iradenin, aynı yönde açıklanması durumudur.
- Karma İşlem Birden fazla iradenin, belirli bir sırayla aynı doğrultuda yaptığı işlemlerdir.

Memuriyetten çıkarma cezası amirlerin bu yöndeki isteği üzerine memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulunun kararı ile verilir. Kurul kararları da kolektif işlem sayıldığından işlem kolektif işlemdir.

Cevap: A

19. • **Fonksiyon Gaspı:** Devletin üç ana fonksiyonunu ifa ile görevlendirilmiş organ ya da makamların, birbirlerinin yerine karar alıp işlem yapmaları halinde fonksiyon gaspından söz edilebilir. Dar anlamda değerlendirildiği zaman bir idari birimin idari olmayan bir işlemi yerine getirmesidir. Fonksiyon gaspında idari işlem yok hükmündedir.

- **Yetki Tecavüzü:** İdare adına irade açıklamaya yetkili bir idari makamın başka bir idari makamın yetki alanına giren konuda ya da yerde yaptığı yetkisiz işlemdir. Bu durumda işlem, idarenin yetkisi içinde olmakla birlikte idarenin iş bölümü içerisinde ast üst ilişkisindeki sakatlığa dayalı olarak gerçekleşmiştir. Kimin yetkisine girdiği açıkça belli olan bir yetkinin başka bir idare tarafından kullanılması halinde ortaya çıkar. Kişi yetkisiz değildir ancak yetki sahasını aşmaktadır.

Cevap: B

20. Kamu görevlileri, kamu personeli, seçilmişler, gönüllüler ve yükümlüler şeklinde düzenlenir. Ancak bağımlılar şeklinde bir sınıflandırma yoktur.

Cevap: E

İNSAN HAKLARI – TEST 1

1. Bilgi Edinme Kanununun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Cevap: E

2. Kurum ve kuruluşlar, kişilerin başvurusu üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi on beş iş günü içinde sağlarlar.

Cevap: B

3. Başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumlarında bilgi veya belgeye erişim otuz iş günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine yazılı olarak ve on beş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

Cevap: C

4. Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu;
İki üye Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi kurumları içinden önerecekleri ikişer aday,

Üç üye ceza hukuku, idare hukuku ve anayasa hukuku alanlarında profesör veya doçent unvanına sahip kişiler,

Bir üye Türkiye Barolar Birliğinin baro başkanı seçilme yeterliliğine sahip kişiler içinden göstereceği iki aday,

İki üye en az genel müdür düzeyinde görev yapmakta olanlar,

Bir üye Adalet Bakanının önerisi üzerine bu Bakanlıkta idarî görevlerde çalışan hâkimler arasından Cumhurbaşkanınca seçilecek dokuz üyeden oluşur.

Cevap: C

5. Anayasamıza göre dilekçe hakkı vatandaşlarımıza tanınmış bir siyasi hak olmakla birlikte karşılık esaslı gözetilerek ülkemizde ikamet etmekte olan yabancılara da tanınan bir haktır.

Cevap: D

6. Peygamberimiz 632 yılında vefatından önce sahabeye yaptığı konuşmada "Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap'a hiçbir üstünlüğü yoktur." diyerek ırkçılığa karşı duruşuyla insan haklarına dair önemli bir adım atmıştır.

Cevap: E

7. Birinci Paylaşım Savaşı sonrası insan haklarının tüm dünyada sağlanabilmesi için devletlerin bir araya gelmesi amacıyla kurulan uluslararası örgüt 1918'de kurulan Milletler Cemiyeti'dir.

Cevap: B

8. 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği ile tüm iç hukuk yolları tüketilmek kaydıyla, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapma hakkı tanınmıştır.

Cevap: E

9. Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna ek Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörülmemiş idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının bireysel başvuru yapılmadan önce tüketilmiş olması gerekir. Bireysel Başvuru Konusu Yapılamayacak İşlemler

- Yasama işlemleri ile
- Düzenleyici idari işlemler
- Anayasa Mahkemesi kararları
- Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler.

Cevap: A

10. Bireysel başvurular,

- Doğrudan
- Mahkemeler vasıtasıyla
- Yurt dışı temsilcilikler vasıtasıyla yapılabilir. Bireysel başvurular harca tabidir. Bireysel başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekir.

Cevap: D

11. Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli ve merkezi Ankara'da bulunan Kamu Denetçiliği Kurumu 2010 yılında kurulmuştur.

Cevap: A

12. • Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler
• Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar
• Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri kurumun denetim alanı dışındadır.

Cevap: E

13. Kamu Baş Denetçisi en az 50 yaşında olmalı. Denetçiler ise en az 40 yaşında olmalıdır. Kamu Baş Denetçisi TBMM tarafından 4 yıllığına seçilir. TBMM Başkanlığına bağlı olarak çalışır.

Cevap: A

14. Birleşmiş Milletler 24 Ekim 1945 tarihinde İkinci Paylaşım Savaşının galip devletleri tarafından kurulmuştur.

Cevap: B

15. İkinci Paylaşım Savaşından galip çıkan büyük devletlerin liderliğinde oluşturulan bir dünya örgütü olan Birleşmiş Milletler (BM), 193 üyeden oluşmaktadır.

Cevap: E

16. BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 10 Aralık 1948 tarihinde yayımlanmıştır.

Cevap: D

17. BM Evrensel Bildirgesi yayımlanma tarihi olan 10 Aralık günü Uluslararası İnsan Hakları Günü olarak kabul edilmiştir.

Cevap: B

18. BM bünyesinde insan haklarına dair yapılan sözleşmeler;
Kadınlara Yönelik Her Tür Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme
İşkence ve Diğer İnsanlık Dışı ya da Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşme
Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme
Çocuk Hakları Sözleşmesi
Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
Ekonomik, Sosyal ve kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme şeklindedir.

Cevap: E

19. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Sözleşme BM bünyesinde yapılan ve ikiz sözleşmeler olarak bilinen sözleşmelerdir.

Cevap: D

20. Türkiye olarak 15 Ağustos 2000 tarihinde ikiz sözleşmelere imza attık ve söz konusu sözleşmeler 16 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Cevap: D

21. Thomas Hobbes, John Locke ve Jean-Jacques Rousseau Toplum Sözleşmecileridir.

Cevap: D

22. Roosevelt 1941'de kongreye sunduğu demecinde şu dört özgürlük alanına atıf yapmıştır:

- Söz ve ifade özgürlüğü
- Vicdan özgürlüğü
- Yoksulluktan kurtarma özgürlüğü
- Korkudan kurtarma özgürlüğü.

Cevap: A

23. İnsan haklarını 1. Kuşak, 2. Kuşak ve 3. Kuşak şeklinde tarihsel olarak sınıflandıran Çek insan hakları hukukçusu Karel Vasak'tır.

Cevap: C

24. Karel Vasak yaptığı insan hakları sınıflandırmasında
1. Kuşak haklar olarak kişisel ve siyasi hakları almıştır.
2. Kuşak haklar ise ekonomik, sosyal ve kültürel haklardır.
3. Kuşak haklar olarak da dayanışma haklarını almıştır.

Cevap: D

25. George Jellinek insan haklarını niteliklerine göre sınıflandırmıştır.

Cevap: A

26. George Jellinek yaptığı sınıflandırmada;
Negatif statü haklarını kişisel haklar
Pozitif statü haklarını ekonomik ve sosyal haklar
Aktif statü haklarını da siyasi haklar olarak açıklamıştır.

Cevap: A

27. Bakanlar Komitesi, Parlamenterler Meclisi, Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, AİHM, İnsan Hakları Komiseri, Sivil Toplum Kuruluşları Konferansı, Genel Sekreter ve Sekreteryaya Avrupa Konseyi organlarıdır.

Cevap: E

28. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 10 Mart 1954'te onaylamış, 28 Ocak 1987'de bireysel başvuru hakkını tanımıştır. Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini ise 28 Ocak 1990'da kabul etmiştir.

Cevap: C

29. Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında etik davranış ilkelerine aykırı uygulamalar bulunduğu iddiasıyla, en az genel müdür veya eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında Kurula başvurulabilir. Diğer kamu görevlilerinin, etik davranış ilkelerine aykırı uygulamaları bulunduğu iddiasıyla yapılacak başvurular, ilgili kurumların yetkili disiplin kurullarında yapılır. Kurul tarafından çıkarılan yönetmeliklerde belirlenen etik davranış ilkelerine aykırılık olup olmadığı yönünden değerlendirilir. Değerlendirme sonucu alınan karar, ilgililere ve başvuru sahibine bildirilir. Başvurular, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de ikamet eden yabancı gerçek kişiler tarafından yapılabilir. Ancak, kamu görevlilerini karalama amacı güden, haklı bir gerekçeye dayanmayan, başvuru konusuyla ilgili yeterli bilgi ve belge sunulmamış başvurular değerlendirmeye alınmaz. Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkında Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuru yapılamaz. İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvuruların işlemi durdurulur. Kurul, başvurular hakkındaki inceleme

ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlâl edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul, kendisine şikâyet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular üzerine yapacağı inceleme ve araştırmayı en geç üç ay içinde sonuçlandırmak zorundadır. Kurul, inceleme ve araştırma sonucunu ilgililere ve Cumhurbaşkanlığı ve Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı Makamına yazılı olarak bildirir.

Cevap: E

30. Komisyon Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kendisine havale olunan başvurularla ilgili, başvuru sahibine, yapılan işlem ve başvurunun sonucu hakkında havale tarihinden itibaren en geç üç ay içinde bilgi verir.

Cevap: A

31. İl ve İlçe Kurullarına yapılan başvurular, İl ve İlçe Masaları aracılığıyla kurul gündemine getirilir. İl ve İlçe Masalarına gelen her başvuru kurulda görüşülür ve başvurularla ilgili ne tür işlemler yapılacağına karar verilir.

Cevap: A

32. Uluslararası Ceza Mahkemesi, 1 Temmuz 2002 tarihinde Hollanda La Haye kentinde faaliyetlerine başlamış ve soykırım, savaş, saldırı ve insanlığa karşı işlenen suçların yargılanmasında yetkili mahkemedir.

Cevap: A

33. BM İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin yayımlandığı tarih olan 10 Aralık 1948 günü, uluslararası insan hakları günü olarak kabul edilir.

Cevap: D

34. Temel hakların sınırlanmasında ölçülülük ilkesine uygun davranılacağı ilkesi anayasamıza 2001 yılında yapılan değişiklik ile girmiştir.

Cevap: B

35. Anayasaya göre olağanüstü haller dahil hiçbir şekilde sınırlanamayacak ve durdurulamayacak haklar;

- Yaşama hakkı
- Kişinin maddi ve manevi bütünlüğü hakkı
- Din, vicdan ve kanaat hürriyeti hakkı
- Suç ve cezaların geçmişe yürümezliği
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Cevap: C

Türkiye'nin Üyesi Olmadığı Kuruluşlar

- AB, Avrupa Birliği – 1957
- OPEC, Petrol İhraç Eden Ülkeler Topluluğu 1960 Bağdat. 13 üyesi vardır. Merkezi Viyana'dır.
- OAPEC, Arap Petrol İhraç Eden Ülkeler Topluluğu 1968 Beyrut.
- NAFTA, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi 1 Ocak 1994 Kanada, ABD, Meksika
- LAFTA, Latin Amerika Serbest Tic. Bölgesi 1960'ta kuruldu. 1980'de ALADI'ye dönüştü
- G-8, Gelişmiş Sekiz Ülke, AFRIKAJİ (ABD, Fr, Rusya, İtalya, Kanada, Alm, Japonya, İngiltere) (Rusya'nın üyeliği askıdadır.)
- EFTA, (Avrupa Serbest Ticaret Birliği) 1960 Cenevre. 4 Avrupa ülkesi üyedir. İsviçre, Norveç, Lihtenştayn ve İzlanda.
- NORDİK KONSEYİ, 1952 (Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Norveç, İsveç)
- AMF, Arap Para Fonu, 1977
- ARAP BİRLİĞİ (Arap Ligi): Arap ülkeleri arasında ekonomik, kültürel, siyasi ve sosyal ilişkileri düzenlemek amacıyla 22 Mart 1945'te kurulmuştur. Genel Sekreteri Ahmet Ebu Gayt'tır. 22 üyesi vardır Merkezi Kahire'dir. Resmi dili Arapçadır. Türkiye daimi gözlemci statüsündedir.
- ŞANGAY İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ: ABD'ye karşı etkili bir kutup oluşturmak amacıyla 1996'da kurulmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'dır. Özbekistan'ın katılımıyla (2001) üye sayısı 6'ya çıkmıştır. Merkezi Şangay'dır.

Avrupa Birliği

Künyesi:

- 18 Nisan 1951'de ilk somut adım atılır. Paris Antlaşması (AKÇT) (Kurucu üyeler; İtalya, Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg'tur. İFABeNeLüks olarak kodlanır.)
- 25 Mart 1957 Roma Antlaşması yapılır ve 1958'de yürürlüğe girer.
- En geniş katılım 2004'te olur.
- Üye sayısı 27'dir. Son katılan üye Hırvatistan'dır.
- Ortak para birimi EURO'dur. İngiltere, Danimarka ve İsveç Euro'yu para birimi olarak kullanmayan üyelerdir.
- Yönetim Merkezleri: Brüksel, Strazburg, Lüksemburg
- TR tam üyelik başvurusunu 1987'de yapmıştır. O tarihte birliğin adı AET'yd. Maastricht (1992) anlaşması ile AB adını almıştır.

Dünya Bankası

II. Dünya Savaşı'nın ardından 1945 yılında Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası adıyla kurulmuştur.

Merkezi Washington'dadır.

Türkiye, kuruluşu 1947 yılında üye oldu.

Amaçları;

- Sanayileşen ülkelere kredi sağlamak
- Yoksul ülkelere kredi sağlamak
- Kamu kurum ve kuruluşlarına kredi sağlamak
- Özel sektörler kredi sağlamak
- Gelişmekte olan ülkelere kredi sağlamak
- Yabancı yatırımlara destek vermek
- Projelere kredi sağlamak
- Ticareti geliştirme amacıyla girişimlerde bulunmak
- Ödemeler dengesini sağlamak
- Savaş sonrası yeniden yapılanma için yardımda bulunmak.

Başkanı David Malpass'tir.

IMF

Küresel finansal düzeni takip etmek, borsa, döviz kurları, ödeme planları gibi konularda denetim ve organizasyon yapmak, aynı zamanda teknik ve finansal destek sağlamak gibi görevleri bulunan uluslararası bir organizasyondur.

Dış ödeme açıkları olan ülkelere kısa vadeli kaynak sağlar.

1944 yılında ABD'nin New Hampshire eyaletindeki Bretton Woods'ta kurulan ve 1947'de fiilen çalışmaya başlayan milletlerarası ekonomik meselelerle uğraşan bir teşkilattır

Yetkili organ: Gubernurler Kurulu, para birimi SDR'dir.

Başkanı: Kristalina Georgieva

Üye Sayısı: 186

Türkiye ilk stand-by anlaşmasını 1961 yılında yapmış, IMF ile 20 stand-by anlaşması yapmıştır. Küresel krize rağmen, Türkiye, 2008 yılında 20. anlaşmayı imzalamamış, IMF'ye olan borçlarını ödemeye ise devam etmiştir. 2013 yılında borç sona ermiştir.

BM Genel Sekreteri: **Antonio Guterres**

NATO Genel Sekreteri: **Jens Stoltenberg**

ABD Merkez Bankası Başkanı (FED): **Jerome Powell**

DÜNYA BANKASI Başkanı: **David Malpass**

IMF Başkanı: **Kristalina Georgieva**

Avrupa Merkez Bankası Başkanı: **Christinl Lagarde**

